Any 56.—Núm. 18.653.—Preu: 15 cèntims

Dijous, 24 de maig de 1934

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11430
TALLERS D'IMPREMTA: CARRER DE BARBARÀ, 11 I 13. — TELEFON 19602

ABONAMENTS

Barcelona mes	[illegible] Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre	[illegible] »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre...	[illegible] »
Països conveni postal, id.	[illegible] »
Altres països, id.	[illegible] »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFES

EL TEMPS Pressió al nivell de la mar: 766'1 milímetres. Temperatura actual: 22'8 graus. Humitat relativa: 62 per cent. Velocitat del vent: calma. Visibilitat horitzontal, en promedi: 200 metres. Estat del cel: serè. En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 26'3 graus. Temperatura mínima: 18'2 graus. Recorregut del vent: 202 quilòmetres. Precipitació: nulla. Insolació en el dia d'ahir: 13 hores 45 minuts.

LA VACUNA ANTIFEIXISTA

Des de l'any 1914 al 1918 gairebé totes les nacions d'Europa conegueren una rauxa de follia com poques en recorda el món. Cal arribar cap als voltants del segle X, en l'època tenebrosa dels inicis de l'Edat Mitjana, per trobar paisatges històrics que s'acostin, i encara de lluny, a tota aquella extraordinària pompa de barbàrie. I quan fini tot allò continuà un rossec de brutalitat arreu de les nacions convalescents. Cap valor antic no va sostenir-se. Econòmicament arruïnats, els països es refiaren de un curanderisme polític i social. Uns més aviat, els altres més tard, han renunciat a governar-se segons la veritat i la justícia i han descolgat divinitats i símbols d'èpoques d'esclavatge i d'imperi dels instints. El ciutadà degenera en vassall mentre li asseguren que no passarà maldecaps. Les promocions més darreres encara van més lluny. Creuen que el malestar nacional s'esborrarà amb una nova guerra. Heus ací com tot el carnatge de 1914 a 1918 ha estat perjudicial, fins al punt que ja perd l'única virtut que tenia d'experiència a favor de la pau.

Val a dir que, per circumstàncies complexes, Espanya s'ha vist apartada d'aquest tràngol. De la guerra no n'ha patit més esquitxos que una certa desmoralització dels costums públics i privats i una influència ben epidèrmica de les teories polítiques fantàstiques que la guerra ha posat de moda. Però les coses no han passat gaire d'ací. A Catalunya, sobretot, l'existència d'una aspiració nacional genuïna ha orientat la nostra política d'una manera independent de tot el tràngol europeu.

No obstant, és innegable que ací es volatilitzen gairebé totes les doctrines que servien de fonament a la política del segle passat. L'onada feixista que a Europa és un resultat de la guerra, produeix algun trontoll de l'aigua mansa d'aquest port natural que, dins la política europea, és la de la Península.

Però d'això a creure que el feixisme es pugui donar sota els Pireneus hi ha una gran distància. Les mateixes causes que produïren la neutralitat de 1914 a 1918 aparten el país d'una posició extremada qualsevulga. Encara una altra cosa: en una terra *on mai* no s'ha conegut del tot la *veritable* democràcia és molt difícil que hi hagi un fracàs del sistema democràtic, per ara.

I, sobretot, en aquest sentit el difunt dictador Primo de Rivera prestà sense proposar-s'ho un gran servei als antifeixistes. De la mateixa manera que la vacuna consisteix en una inoculació de la malaltia en forma atenuada, que fa reaccionar l'organisme i li presta un grau d'immunitat, el grotesc i xiroi imperi del fundador de les Unions Patriòtiques pot haver servit per impossibilitar l'adveniment d'una dictadura seriosa. El senyor Calvo Sotelo, almenys, sembla que a Madrid se n'ha pogut adonar a costes seves.

LA VISTA DE LA CAUSA CONTRA EL CAPITA ROJAS

Segueixen les declaracions contradictòries dels testimonis

Càdiz, 23.—Avui ha continuat la vista de la causa contra el capità Rojas pels successos de Casas Viejas. S'han adoptat les mateixes precaucions que el dia d'ahir, i l'afluència de públic ha estat també extraordinària.

Abans de començar la sessió els periodistes han parlat amb el capità Rojas, el qual no amagava la seva satisfacció i ha manifestat que estava satisfet de la forma com es descabdellava el judici.

El senyor Vicenç del Castillo, president del Jurat, no ha concorregut a la sessió d'avui, i ha comunicat que estava malalt. Ha estat enviat a casa seva el metge forense perquè certifiqués aquest extrem. L'ha substituït en la presidència del Jurat el senyor Andreu Castillo.

ARRIBADA DELS TESTIMONIS

A dos quarts d'onze del matí han arribat els testimonis citats per a avui, senyors Sànchez Alvarez, tinent d'assalt; Joan Jiménez Rubio, caporal d'assalt; Bartomeu Barba, capità d'Estat Major; Ferran Aguirrunaga, delegat governatiu a Càdiz en l'època dels successos, i d'altres.

DECLARA EL TINENT SANCHEZ ALVAREZ

El primer a prestar declaració és el tinent senyor Sànchez Alvarez. Dóna compte de la forma com es va expressar el senyor Menéndez a Madrid en acomiadar a l'estació les forces d'assalt i assegura que l'ex-director general de Seguretat va dir que no volia ni ferits ni presoners.

Explica com es va realitzar el viatge a Casas Viejas, no aportant cap detall d'interès. A Casas Viejas la situació era greu i ell, al comandament de deu guàrdies, va tractar de prendre la barraca del "Seis dedos". Mentrestant, un altre grup de guàrdies, al comandament del tinent Artal, emplaçava una metralladora en lloc estratègic. El capità Rojas va arribar moments després i es va fer càrrec del comandament de les forces. Complint ordres del capità Rojas — afegeix — va procedir a la detenció d'alguns individus als seus domicilis. A molts d'aquests individus els van trobar armes carregades, moltes de les quals havien estat recentment disparades.

Va tornar a reunir-se amb el capità Rojas i en aquest moment es van sentir nombrosos dispars a la part alta del poble.

Els detinguts foren conduïts fins a la barraca de Seisdedos, si bé no no se'ls hi féu entrar. El capità Rojas recriminà algun presoner davant l'ocorregut al poble, i aquests amenaçaren el capità. Se sentiren inopinadament dos dispars i al moment la veu de "foc". Veié el capità Rojas disparar la seva pistola, i té la *quasi absoluta seguretat* que la veu ordenant foc era la del capità Rojas. El capità Rojas es lamentà de l'ocorregut, per bé que afegí que a fi de comptes eren les ordres que havia rebut. El delegat governatiu felicità la força.

Afegeix el senyor Sancho que donà compte més tard de tot l'ocorregut als seus caps, si bé després el capità Rojas assegurà que havia donat compte de tot a la Direcció General de Seguretat.

També diu que a Madrid donà compte a la Direcció General de Seguretat de l'ocorregut, i que el secretari de la Direcció l'invità a declarar. Ell digué que diria la veritat, i llavors se li indicà pel secretari que no calia la seva declaració.

Eduardo Pardo Reyna, defensor del capità Rojas

El President ordena la lectura de les declaracions del tinent Sancho, en les quals consta que els presoners entraren a l'interior de la barraca.

Contesta el testimoni que el que està dient ara és la veritat, i que li sembla que el capità Rojas fou el qui ordenà la veu de foc.

L'acusador privat li pregunta sobre les ordres de la Direcció de Seguretat, i diu que foren les ja indicades, i que foren sentides a l'estació pels tinents senyors Escobar i de Miguel.

DECLARACIÓ DEL DELEGAT GOVERNATIU SR. ARRIGUNAGA

Acabada la declaració d'aquest testimoni, compareix el senyor Fernando Arrigunaga, delegat governatiu de Càdiz.

El testimoni manifesta que anà a Casas Viejas el dia 10 de gener, com a delegat del governador, en el cotxe del senyor Aramburu. Hi tornà de nou el 19 amb missió informativa. A Casas Viejas trobà un tinent de la guàrdia civil i un tinent d'assalt. A Medinasidònia conegué l'ocorregut a Casas Viejas per una carta del tinent Artal, i a Casas Viejas el capità Rojas li donà compte de les ordres severíssimes que digué havia rebut.

Fiscal: ¿Recorda el testimoni si el tinent Artal li demanà que intervingués per tal d'impedir quelcom de greu?

(*Segueix a la pàg. 5, col. 5*)

La resposta del President de la Generalitat sobre la llei de contractes de conreu

Madrid, 23. — Demà es reunirà el ple del Tribunal Suprem per a examinar la contestació que ha donat el President de la Generalitat sobre la Llei de Contractes de Conreu. Es sabut que la contestació arribà dilluns, i que es repartiren còpies entre els vocals.

El senyor Prieto posa novament de manifest les disbauxes econòmiques de Calvo Sotelo durant la dictadura

Madrid, 2. — A les 4'20 s'obre la sessió, presidint el senyor Alba. Al banc blau els ministres de Justícia, Marina i Treball. Als escons hi ha fins a [illegible] diputats, i les tribunes bastant concorregudes. Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior. Després es dóna lectura al despatx ordinari. Es dóna compte que les minories han accedit a què es creï una Comissió especial que entengui en el projecte de creació del Consell d'Economia Nacional en substitució del Consell ordenador de l'Economia, que desapareix.

ORDRE DEL DIA

S'aproven sense discussió: un dictamen de la Comissió de Finances sobre la proposició de llei cedint a l'Ajuntament de Santoña l'edifici-caserna dit de Sant Miquel; un dictamen de la Comissió de Pensions sobre la proposició de llei considerant als efectes del sou regulador de pensions com a mort en captiveri el comandant senyor Sigfrid Sáinz Gutiérrez; l'informe de la Comissió de Pressupostos.

Es llegeix una proposició de llei del senyor González López concedint una pensió a la vídua del doctor Sànchiz Banús. Es presa en consideració.

Un secretari dóna lectura al dictamen de la Comissió de Pressupostos novament redactat sobre el projecte de llei fixant el compte dels sous i altres havers del personal del cos de Carrabiners. Hi ha un vot particular dels senyors Aza, Cuartero i Ortiz de Solórzano.

El PRESIDENT invita el primer firmant del referit vot particular a què el defensi.

El senyor AZA prega al president que deixi per a una altra ocasió la discussió d'aquest assumpte perquè avui es troba sol a l'hemicicle per absència dels senyors Cuartero i Ortiz de Solórzano.

El PRESIDENT contesta que accedeix, però demana al senyor Aza que faci venir com més aviat millor els dits senyors, per tal de no retardar la solució d'aquest assumpte de sous del cos de Carrabiners.

S'aprova un dictamen de la Comissió de Marina sobre un projecte de llei considerant el personal de l'Armada que ingressi en el Cos general de Serveis Marítims com a retirat o en la reserva.

També s'aprova un altre dictamen de la mateixa Comissió sobre el projecte de llei fent extensiu a Marina el decret de Guerra de 2 de febrer darrer sobre autorització al personal excedent.

El senyor RODRIGUEZ DE VIGURI felicita el ministre de Marina per haver portat, com és el seu deure, a la convalidació de les Corts un assumpte de tanta importància.

El MINISTRE DE MARINA fa algunes explicacions al dictamen aprovat.

També és aprovat un dictamen sobre el projecte de Llei de bases per a constitució del personal de flequers de l'armada. (Entra el President del Consell.)

(*Continua a la pàg. 5 col. 1.*)

En ple mareig

—Com ho faré per tornar-hi?... Almenys si els meus tècnics poguessin demostrar que no me n'he retirat mai...

Malgrat tot, segueix governant la Ceda

El senyor Gil Robles exigeix que avui s'apliqui la guillotina a la llei de derogació de la de termes municipals

Madrid, 23. — La retirada del saló de sessions de la minoria de la Ceda ha estat motiu de molts comentaris als passadissos del Congrés.

El ministre d'Obres Públiques, senyor Guerra del Rio, ha conferenciat amb el senyor Gil Robles i altres dirigents de la minoria per tal d'evitar que es produís una ruptura definitiva entre aquella i el Govern, ja que l'actitud de determinats diputats cedistes hi és francament decidida.

El senyor Gil Robles, després de terminada la reunió de la seva minoria, s'ha entrevistat, a dos quarts de vuit de la tarda, amb el president de la Cambra, senyor Alba, i en sortir de l'entrevista, a preguntes dels periodistes, ha dit que anava a donar compte als seus companys del resultat de la seva gestió, i que li semblava que tot se solucionaria.

Poc després s'han reintegrat al saló els diputats, i el senyor Gil Robles ha dit als periodistes:

—El senyor Alba m'ha manifestat que la seva intervenció en canviar la discussió de la llei de derogació de Termes municipals pel debat polític no tingué mai la intenció de produir cap molèstia al diputat cedista senyor Madariaga.

En aquest sentit s'han canviat explicacions entre els senyors Alba i Gil Robles, i aquest ha manifestat al president de la Cambra que és propòsit irrevocable de les minories de la Ceda i Agrària que demà quedi aprovada definitivament aquesta llei de derogació, acceptant la fórmula que ha proposat el ministre de Treball, però sense dilacions ni objeccions de cap mena, per a la qual cosa — ha afegit — s'ha redactat i presentat a la mesa una proposició incidental en aquest sentit.

El senyor Martínez de Velasco, que era al davant, ha confirmat aquesta nova, i ha dit que tant els agraris com el Govern estan d'acord que prevalgui aquest criteri.

Els periodistes han pogut saber després que en l'entrevista que han celebrat els senyors Guerra del Rio i Gil Robles s'ha adoptat el propòsit ferm i resolt que demà quedi aprovada aquesta llei, encara que per a això calgui l'aplicació de la guillotina.

En tenir coneixement els socialistes d'aquest acord han manifestat que no creuen que prosperi aquest propòsit de la Ceda. Cal tenir en compte que demà es presentaran els oficis de vaga general al camp per al dia 5 de juny, i que la llei de termes municipals és un dels punts bàsics per a la defensa dels nostres raonaments d'una organització camperola.

AVUI HI HAURA VOTACIONS DE QUORUM

Avui s'han cursat ordres perquè demà acudeixin al Congrés els diputats de les fraccions que formen la majoria, amb l'objecte d'aprovar, mitjançant quòrum, en votació definitiva, l'elevació de les tarifes ferroviàries.

Si calgués s'utilitzarien també aquests vots per a aplicar la guillotina al projecte de termes municipals. Això si fos necessari, car sembla que hi ha corrents d'harmonia segons les quals els socialistes retirarien les esmenes obstruccionistes que tenen presentades. Almenys aquest era l'ambient abans de produir-se a la Cambra l'incident d'aquesta tarda.

EL PROGRAMA PARLAMENTARI

En terminar la sessió de la Cambra, el president de les Corts ha manifestat als periodistes que aquesta nit posarà a discussió el dictamen de pressupost del departament de Guerra.

En la sessió de demà a la tarda continuarà en primer lloc la discussió del projecte de derogació de termes municipals, que espero acabar. No tinc per què amagar que he fet tot el que ha estat possible, i d'això n'estic molt satisfet, per a buscar una fórmula d'harmonia a aquest projecte, la qual cosa no s'oposa, si aquesta no es pot trobar demà, que demà pugui terminar la discussió.

Després anirà el pressupost d'augment d'havers als carrabiners, ja que el debat del senyor Calvo Sotelo continuarà a la nit.

Demà, divendres, dia 13, a les deu del vespre, se celebrarà la SEGONA CONVERSA DE LES DEL CICLE DE CONSULTES A LA JOVENTUT. Lloc: Corts Catalanes, 589, pral. Queden convocats tots els joves catalans sense distinció d'idees ni tendències

El dèficit de l'Exposició

Madrid, 23. — El conseller de l'Ajuntament de Barcelona senyor Macip ha estat conferenciant amb el President del Consell de ministres sobre els enllaços ferroviaris, Exposició de Barcelona i cessió del castell de Montjuïc. Demà el senyor Macip continuarà les seves gestions, i a la nit tornarà a Barcelona. El senyor Macip es mostra optimista quant al resultat de les seves gestions.

EL SR. SANTALÓ HA VISITAT EL CAP DEL GOVERN

Preguntat el senyor Santaló sobre el motiu de la seva visita al cap del Govern, ha dit que havia estat per tal de parlar-li de la pròxima reunió de la "Ciència del sòl" a Barcelona, que requeria la prèvia invitació oficial als representants estrangers, i també per exposar-li, una vegada més, la necessitat de facilitar a l'Ajuntament de Barcelona per tal de poder cobrir el dèficit de l'Exposició.

Greu accident d'aviació

DOS MORTS

Ahir va ocórrer un greu accident d'aviació, prop dels banys de la Barceloneta. Pels volts de les onze del matí un hidroavió de l'Aeronàutica Militar que estava fent pràctiques va caure a mar, i moriren els dos caporals d'aviació que el tripulaven.

En el moment de produir-se la caiguda l'hidroavió es trobava a una alçària de quaranta metres. Va caure fent barrina. Segons sembla, es parà el motor en el moment que els dos aviadors es disposaven a dibuixar un espiral. La topada amb l'aigua fou tan violenta que el motor de l'hidroavió va fer explosió, i en petar amb l'aigua, aixecà una enorme columna d'escuma.

La caiguda fou presenciada per molta gent que en aquella hora es trobava al Club de Natació i a les platges de bany de Sant Sebastià i els altres, i va produir un gros espant. L'aparell va caure a mar a mitja milla de distància de les dites platges.

En veure'l caure, diversos banyistes intentaren socórrer els tripulants de l'aparell. Una barca de pesca que es trobava prop del lloc on va caure a l'aigua l'hidroavió, hi acudí de seguida. Va aconseguir mantenir-lo damunt de l'aigua i treure'n un dels pilots, el qual encara era viu.

Es dirigiren ràpidament, també, a aquell lloc el "Maclú 6" i el torpediner número 17. L'aviador recollit pels pescadors fou traslladat a bord del vaixell guardacostes "Mariner Caute", el qual també va acudir de seguida al lloc on va ocórrer la desgràcia. Va morir en el precís moment d'ésser-hi embarcat.

També hi acudiren unes gasolineres de l'Aeronàutica, les quals començaren els treballs per a trobar l'altre aviador, el qual havia desaparegut. Foren secundats pels pescadors que tripulaven la barca que hem esmentat més amunt. No ho aconseguiren. L'aviador trobat s'anomena Antoni Torres i Molina. Era el que pilotava l'hidroavió. El seu cadàver fou traslladat a l'infermeria de l'Aeronàutica Naval Militar. El que no ho fou s'anomena Amador Sales. Hi anava en qualitat de pilot observador.

Prop de la una de la tarda l'aparell sinistrat fou remolcat fins al moll de l'Aeronàutica. Ha sofert molts desperfectes, i ha quedat absolutament inutilitzat.

El cadàver de l'aviador serà traslladat a l'Hospital Militar, on li serà practicada l'autòpsia. Durant tota la tarda els bussos efectuaren exploracions pel fons de la mar, per tal de veure si trobaven l'altre cadàver, el qual es creia que estava empresonat entre les restes dels motors i la cabina de comandament, que, juntament amb l'ala esquerra de l'hidroavió, caigueren al fons de la mar.

Ahir, davant la platja de Sant Sebastià, un dels hidros de l'Aeronàutica va caure a l'aigua. Dels seus dos tripulants, un va morir poc després d'ésser recollit; l'altre, no ha estat trobat, encara

L'organització de l'anarquisme a Catalunya i a Espanya (1)

LA DARRERA REVOLUCIO

per JOSEP MARIA PLANES

El cop revolucionari del 8 de desembre de 1933 fou decidit per les raons següents: la C. N. T. va creure que l'abstenció electoral que s'havia registrat en les eleccions legislatives de novembre representava una adhesió tàcita de la massa als procediments i ideari dels anarco-sindicalistes; la segona raó era que un cop començades les hostilitats al carrer, els elements d'esquerra, que estaven aclaparats per la recent victòria electoral de les dretes, s'unirien al moviment de la C. N. T.

Aquests són, almenys, els motius oficials que cregueren oportú exposar els organismes anarco-sindicalistes. La veritat és, però, que el moviment de desembre es va fer per les mateixes raons de sempre: el gust de la revolució per la revolució, i una mena de fe cega per creure que qualsevol ocasió és indicadíssima per a l'implantament del *Comunismo Libertario*.

Amb més o menys intensitat, el moviment va repercutir d'un cap a l'altre d'Espanya. L'alta direcció d'aquest era encomanada, com de costum, a un Comitè Revolucionari, però també, com de costum, a cada regió van fer el que els va donar la gana. Els del Centre, per exemple, no pogueren realitzar cap de les activitats revolucionàries que havien promès, perquè totes les energies hagueren d'esmerçar-les en convèncer els obrers de la U. G. T. que secundessin l'atur.

A Galícia, la C. N. T. confessa que hi té una organització migradíssima, gairebé inexistent. Només a La Coruña pogueren fer alguna cosa. Si haguessin tingut *material bélico, puede decirse sin temor a duda que hubiésemos dado mucho que hacer, aunque por descontado no creemos hubiese plasmado en una realidad constructiva, que es al fin lo que nos interesa.*

(Tots els trossos publicats en cursiva són fragments dels informes dels respectius comitès regionals de la C. N. T., escrits després del moviment.)

Galícia, després de donar compte d'atemptats realitzats contra trens de viatgers, tiroteigs amb la força pública, etc., acaba dient que *hay infinidad de simpatizantes que verían con agrado que los movimientos de la C. N. T. tuvieran repercusiones tangibles de mejoramiento para la clase trabajadora y de aplastamiento del enemigo capitalista.*

A Santander, en principi, els militants de la U. G. T. i la C. N. T., en contra els desigs dels dirigents, anaren d'acord en el moviment revolucionari. El dilluns, dia 11, després de començada la vaga general, la U. G. T. publicà una nota ordenant als seus afiliats que tornessin al treball. *El martes y el miércoles hicieron explosión unas bombas, una en el local del periódico "La Voz de Cantabria" que más se destacó difamando a nuestra Organización, i otras en unas iglesias y conventos que produjeron desperfectos de importancia.*

La regional d'Astúries no creia en l'eficàcia del moviment i aprofità la desorganització del mecanisme revolucionari de la C. N. T. per a no fer res. Només hi hagué vaga i incidents en alguns pobles de la comarca. A més, els anarco-sindicalistes d'Astúries són partidaris d'una intelligència amb la U. G. T.

L'anarquisme aragonès

La Regional d'Aragó, Rioja i Navarra jugà el paper de *vedette* en el moviment de desembre. Prou ho fan remarcar els seus representants quan declaren:

Mientras la organización de Asturias junto con las organizaciones de Norte y Centro, con toda su plèyade de intelectuales, negaban o eludían su compromiso en la lucha revolucionaria; Cataluña, la organización que por imperativos de su historia social debía ser siempre la que en todo movimiento reclamase para sí el puesto de avanzada, elude con mil subterfugios y condiciones su participación en la lucha, adoptando una postura que por su comodidad podía ser muy bien equiparada a la perezosa abulia de cualquier ente gubernamental.

Andalucía, que en su sinceridad nos muestra la descohesión y falta de control de sus efectivos, confía en que el hambre y la miseria existentes sean causa determinante para el lanzamiento de las masas.

Levante opinaba en sentido similar al expuesto por Andalucía, objetando no podíase en su Regional responder de la efectividad del movimiento, por hallarse en buena parte dicha organización escindida por los elementos treintistas. Sólo Galicia coincide con Aragón en la necesidad imperiosa del movimiento; estima que no es ya ocasión de discutir si ha de ser el congreso o una de las Regionales quien inicie la pelea; que por todo están nuestras declaraciones revolucionarias, nuestra campaña en tal sentido y nuestra dignidad.

Després d'afirmar que *por todos los medios las Regionales tenían interés máximo en crear válvulas de escape por donde poder eludir su compromiso revolucionario*, l'organització aragonesa cregué necessari adoptar una actitud de prudència. Desbordada, però, per l'ímpetu revolucionari de la *militancia local*, decidiren donar satisfacció al *temperamento racial* i complir, fos com fos, els seus *deberes orgánicos y revolucionarios*.

Els pobles collaboraren enèrgicament a la revolució. A Binéfar, Tauste, Calanda, Alcoriça, Alcanyís, etc. resultaren molts morts i ferits. A Valderrobles i a Mas de las Matas *implantóse y vivióse el comunismo libertario.*

A la ciutat de Saragossa, on residia el Comitè Nacional, el moviment prengué gran amplitud. A les nou de la nit del dia 8, quan ja el Comitè havia designat la una de la matinada com ahora de començar el cop, *recibe la noticia de que los militares no podían salir por encontrar grandes dificultades y proponían el asalto a los cuarteles por los de afuera, sin garantizar siquiera la apertura de las puertas y sometimiento de guardias.*

Impossible resumir la sèrie d'incidents, tiroteigs i agressions que es registraren aquells dies pels carrers de Saragossa. De totes maneres, per a donar-se una idea de l'estat d'esperit de l'anarco-sindicalisme en general i de l'aragonès en particular, reproduïrem alguns fragments de l'informe de la Regional:

En la Plaza de S. Lorenzo dos grupos levantan sendas barricadas, cacheando a los individuos sospechosos que por allí pasaban, uno de los cuales, presuroso y tímido, les ofrece una cartera repleta de billetes, para que respetasen su vida, pero los compañeros le dicen: "No es dinero lo que queremos; guárdeselo. Quizá mañana no valdrá. Lo que buscamos son armas para defender la Revolución".

Més avall s'explica amb indignació que *mientras más confiados estaban levantando las barricadas* es presentà la força pública i els agredí a trets.

Incendi del convent de frares de l'Avinguda d'Amèrica: *Prenden fuego a la iglesia, pero cuando empezaban a engrosar los grupos por los transeuntes que con simpatía se paraban a contemplar el incendio, un fraile desde una ventana hace varios disparos con arma larga, hiriendo a un revolucionario. Estos, que iban armados con pistolas y escopetas, inician un tiroteo contra el convento, que es presa de las llamas. Avisado el parque de bomberos, acude un camión; pero al llegar al puente de América, tendido sobre el canal, cae en manos de los grupos, que le prenden fuego.*

A dos quarts de quatre de la tarda del dilluns, dia 11, *unos grupos apostados en la barandilla de la estación de M. Z. A. lanzan bombas incendiarias sobre el tren ràpido que venía de Barcelona, entrando ardiendo en la estación, entablàndose a continuación un nutrido tiroteo entre los grupos y las fuerzas que guardan la estación, las que tienen que parapetarse en el andén, porque un grupo había penetrado por las vías y llegado hasta el convoy más próximo a éste.*

Intent d'incendi de l'església de San Pablo: *Viendo que la fuerza era impotente para mantener el fuego que se les hacía desde tejados y portales, empiezan a actuar dos carros de asalto de los que el ejército había sacado, con sus correspondientes ametralladoras, pero estrellado el uno contra una formidable barricada levantada en la calle de la Democracia con varios carros y adoquines, y tras la cual se hallaba un numeroso grupo de revolucionarios, en el que se contaban numerosas compañeras que cantaban la Internacional y canciones revolucionarias, excitando a los compañeros a mantenerse en la lucha.*

Finalment, el dijous, dia 14, després d'unes jornades sagnants, de les quals resultaren nombrosos morts i ferits, els anarco-sindicalistes de Saragossa donaren per acabat el moviment.

El pueblo ante la voz de la C. N. T. volvió al trabajo, con el corazón lleno de odio y con los puños crispados, al ver su impotencia ante las fuerzas represivas que el Estado había mandado para sofocar la manifestación de sus nobles ansias de libertad tánto tiempo contenidas.

Josep Maria PLANES

(*Seguirà*)

---

(1) Vegi's LA PUBLICITAT dels dies 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28 i 29 d'abril i 3, 4, 5, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19 i 22 de maig.

Les Lletres i les Arts

PAIS VALENCIA

La unificació ortogràfica

L'anarquia ortogràfica més escandalosa dominava el País Valencià. Cada escriptor era un filòleg, tothom tenia raó, cada un escrivia com li donava la gana i es creia amb l'obligació de llançar als quatre vents regles ortogràfiques, fabricades després d'una mala digestió, en un moment de pertorbació mental o en els segons terriblement dramàtics que precedeixen els grans cataclismes.

Hi havia "trobaire" d'aquests de "Lo Rat Penat" que per quinze cèntims et donava amb un fascicle de 8 pàgines tota una Gramàtica — ortografia, morfologia, sintaxi i prosòdia — amb l'atrevit títol: "Per a escriure el valencià en 15 minuts". Es clar que això era una veritat, no hi havia pas engany: hom aprenia el valencià que l'autor escrivia, sense cap ni peus, ple de bestieses, tret d'una pensa completament tronada i estantissa.

Però un vespre, en la revoltada mar, una nau jove i valenta desplegà les veles, enlairà la senyera i començà a esfondrar vaixells pirates. En la popa, amb lletres d'or que es reflectien a l'aigua i espurnejaven al sol, es llegia "Taula de Lletres Valencianes".

Ja "El Cuento del Diumenge" havia sentit el neguit de la baralla ortogràfica, però des de Taula es llançà el crit perquè la lluita finís; però una matinada s'oferia la revista a la qual el valencianisme estava donant un to de cultura mai no aconseguit.

La tripulació se salvà, i com a bons mariners — després de la mulladissa i l'ensurt corresponent — tornaven a fer-se a la mar.

Es publicà "Avant", "Acció Valenciana", "Nostra Novella", tot ja amb un mateix caire, amb un mateix to, sense estridències ortogràfiques, seguint tot una tendència, reconstrucció i depuració de la llengua, que un grapat de papers impresos emmetzinaven en el poble i encara avui en dia fan el mateix.

La Societat Castellonenca de Cultura, màxima autoritat valencianista — única que no ha patit la verola ortogràfica — arreplegà la crida feta a València, i de seguida començaren els treballs per tal de portar a efecte el que temps a venir ha d'ésser l'obra més important del nostre renaixement: la unitat ortogràfica.

I en el recó íntim que a Castelló té la dita Societat es discutiren les Bases amb una fe i un entusiasme sentimental.

Carles Salvador, Adolf Piscueta, E. G. Nadal, Salvador Guinot, Lluís Revest i A. Sànchez Gozalbo posaren tots el seu mestratge al servei de la Pàtria.

Tothom restà satisfet i d'acord, les Bases foren signades ràpidament per totes les societats culturals del País Valencià i per tots els escriptors i poetes de la terra, i el 21 de desembre de 1932 la bona nova era llançada als quatre punts.

* * *

Totes aquestes coses m'han acudit a la memòria en aquests moments, que sobre la meva taula tinc el "IV i V Quaderns d'Orientació Valencianista", de l'Editorial "L'Estel":

"La llengua dels valencians", de Manuel Sanchiz Guarner, i les "Lliçons de Gramàtica", de Carles Salvador.

Sanchiz Guarner és un dels universitaris valencians de més sòlid prestigi, les seves aficions filològiques l'han portat al Centre d'Estudis Històrics de Madrid, on, a les ordres de T. Navarro Tomàs, fa una tasca per tots conceptes remarcable. "La llengua dels valencians" és, doncs, fruit d'un treball, un mestratge i un coneixement a fons de la matèria; té una primera part de doctrina política, d'orientació vers el valencianisme idiomàtic, on pretén demostrar quine és la llengua dels valencians, i una segona part en la qual ha posat unes notes per a l'estudi de què cosa és la llengua dels valencians.

La solució definitiva de la qüestió — escriu — no es pot assolir més que per un camí: mitjançant l'estudi científic de la llengua. Ja Pompeu Fabra ens recomanava aquesta tàctica: "Nosaltres, catalans, no desitjaríem altra cosa sinó que emprenguéssiu una obra de forta depuració del vostre idioma, encara que no us preocupéssiu gens d'acostar-vos al nostre català; que tractéssiu de descastellanitzar el valencià i enriquir-lo procurant acostar-lo al valencià dels "vostres" grans escriptors medievals."

Sanchiz Guarner és l'element més apte per començar aquesta empresa; el seu saber, la seva joventut i el seu amor a la llengua ens ho demostren.

* * *

Carles Salvador, el mestre-poeta de Benasal, que des de les muntanyes del Mestrat Castellonenc, dia per dia, amb una constància digna d'imitació, ha fet tant per la causa valenciana des del llibre, la revista, el diari, el fascicle, etc., que ha vist néixer i ensorrar-se, amb un terratrèmol escandalós, tantes il·lusions i empreses valencianistes, que no l'han commogut dissorts, no l'han abatut obstacles ni contrarietats, que ha acudit el primer, s'ha retirat el darrer i no s'ha desenganyat mai.

Que quan tots emmudien, ell parlava, i que quan tots es pensaven que havia desertat, et llançava a la cara el grapat de confetti dels seus poemes.

L'home de l'ideal ha fet l'heroic esforç de sacrificar les seves il·lusions de poeta per dedicar-se a la tasca penosa del filòleg.

I ja el teniu organitzant cursets de gramàtica valenciana en "El Camí" — en l'actualitat n'està dirigint un de morfologia —, i totes aquelles lliçons aplegades en un volum ens les ofereix "L'Estel" en el seu darrer quadern.

Carles Salvador sempre el primer voluntari de la Pàtria, de l'Art, de la Pedagogia, de la Llengua.

Enric SOLER GODES

Els llibres nous

"L'Amérique du Nord"

(Etats-Unis, Canadà et Alaska)
per Raoul Blanchard
"Geographie pour tous"
Fayard, ed. — París

★

França ens ofereix actualment una plena florida geogràfica. Ultra la gran Geografia Universal de la casa Colin, hi ha la col·lecció portfoliada de França i les seves colònies, dirigida per Demangeon, els volums de geografia humana a cura de Deffontains, la sèrie iniciada amb "La France" de Maurette, la que prepara l'editorial Harchette, sota la direcció de Faucher, sense comptar les monografies i molts altres llibres de temes geogràfics. Completant aquests abundosos resultats d'expansió científica se'ns presenta ara la "Geographie pour tous", amb el propòsit evident de fer-se assequible al gran públic, amb un text clar i entenedor i un contingut abundant (quatre-centes pàgines, d'un format manejable, plenes de lletra ben llegible, il·lustrades amb mapes precisos i evocadors per tal d'il·lustrar l'exposició geogràfica, tot plegat per un preu a l'abast del particular que vol tenir els "seus" llibres).

Tant pel títol de la col·lecció com per aquestes condicions materials hom podria creure que es tracta d'una sèrie vulgaritzadora en el sentit de cultura aigualida. No; aquesta geografia per a tothom, a judicar pel volum de mostra que acabem de llegir, és d'un contingut científic substanciós i sòlid, en el qual la matèria és exposada en un estil clar i elegant alhora, amb un descabdellament lògic per a realçar els fets cabdals de la geografia humana i econòmica dels països estudiats. El professor Blanchard, en aquests darrers anys en què ha alternat els seus ensenyaments de la Universitat de Grenoble amb els de la Universitat de Harvard, als Estats Units, ha pogut recórrer les tres quartes parts del continent nord-americà que ens presenta en el llibre. La visió personal del país per un geògraf sagaç, expositor i raonador magistral dels fets geogràfics, com l'il·lustre fundador i director de l'Institut de Geographie Alpine, que alhora havia de concretar-se, naturalment, en una síntesi geogràfica en la qual els aspectes essencials d'aquell vast territori, gran com dues vegades Europa, s'hi mostressin amb frapadora evidència. Calia esperar-ho així, coneguda la valor científica de l'obra del mestre.

L'home, però, que hem admirat pels seus alliçonaments a l'aula, a la sala de conferències, en els treballs de seminari i en les excursions d'estudi, en el llibre que tenim sobre la taula s'ha superat a ell mateix. "L'Amérique du Nord" és una obra d'esplèndida maduresa. Hom la llegeix amb l'interès d'una novel·la apassionadora. Les regions naturals dels Estats Units, Canadà i Alaska esdevenen, sota la ploma del professor Blanchard, com a éssers vivents, en moviment, cossos bategants de vida. La societat ianqui, tan complexa, s'aclareix i se'ns fa comprensible amb les seves contradiccions, els seus alts i baixos, els seus fets "diferencials" a través d'un àrea de vuit milions de quilòmetres quadrats, però que el parallelisme uniformista del relleu i la gran extensió dels fenòmens climàtics en certa manera unifiquen.

Hi ha pàgines antològiques. El capítol iniciador del llibre, amb el títol "Le Continent nord-américain et ses divisions politiques", és una meravella d'exposició sintetitzadora i inductiva.

Confessem que en les nostres lectures geogràfiques no hem trobat fins ara altre llibre que es pugui aparellar amb aquest que "Les Illes Britaniques", del professor Demangeon. Quan una ciència i un país poden donar obres d'aquesta qualitat és que han assolit una plenitud intel·lectual creadora.

Pau VILA

Jocs Florals de Lleida

VEREDICTE

I. Flor natural. Premi núm. 10. Fidelitat. Lema: Vibracions. - Primer accèssit, núm. 7. Quatre flors del meu jardí. Lema: Sentiments. - Segon accèssit, núm. 126. Amor creador. Lema: Amor che muove.... - II. Englantina. Premi núm. 19. El càntic nou. Lema: Qui aixeca o alça... - Primer accèssit, núm. 47. La visió del Rei En Jaume. L. Mallorca catalana. - Segon accèssit, núm. 53. La casa vella. Lema: Arxiu de la Pàtria. - III. Viola. Premi número 180. Ressons de Déu. L. Invocacions i presències espirituals. Primer accèssit, núm. 75. Dijous Sant. L. Paisatge espiritual. - Segon accèssit, núm. 125. Invocació. L. Represa del diàleg i camí.

IV. Copa artística de la Generalitat. Premi núm. 111. Estampes i retaules de Lleida. Fragments d'una col·lecció inèdita. - V. Copa artística del Consistori, núm. 9. Del baix Pireneu. L. Vilallorda i Vilaneta. - VI. Premi S. E. A. P. núm. 181. Una història de ninfes. L. Narració inèdita. - VII. Premi C. O. C. núm. 161. Natura. L. Full many a glorius morning... W. S. I VIII. Premi LL. C. núm. 179. Valbona de les Monges. L. Evocacions i records. - IX. Premi C. P. núm. 146. Paisatges espirituals. L. A l'ombra de Plató. - X. Premi C. I. núm. 8. Conte per a infants. L. La sireneta i el delfí. - XI. Premi C. M. núm. 168. La cançó del captaire. L. Misèria. - XII. Premi A. Ll. número 30. Poemes d'absència. L. Variacions a l'entorn... - XIII. Premi C. U. número 100. En Josep Guixons. L. Amors caducs. - XIV. Premi J. B. D. No s'adjudica.

La festa se celebrarà diumenge, a les cinc de la tarda, al Teatre dels Camps Elisseus.

Lleida, 20 de maig del 1934.

P. Bosc i Gimpera, president; F. Soler i Oliver, vice-president; Mossèn B. Pelegrí, Ramon Novell, Pere Castro, F. de P. Gener i Aixelà, vocals; J. Sol-Vallespir, Secretari.

EL CORREU D'AVUI

★ *Amb "Les Decapitacions"*, poemes humorístics de Pere Luart és inaugurada la col·lecció "Contraban".

★ *Una Guia gràfica il·lustrada.*—Els qui hàgiu d'anar a Mallorca no oblideu que J. Costa-Ferrer, de Palma, ha publicat "Mallorca" i "Majorque", edicions castellana i francesa, respectivament. En aquest volum hom troba tots els llocs més interessants de la simpàtica illa, per a visitar. Portant aquest llibre a la mà el Cicerone és una nosa.

★ *Una rondalla del Vell Boter.* — Una de les rondalles del Vell Boter que Antoni Fuster i Valldeperes ens explica en el seu llibre "Perot i l'Estel", ha estat motiu perquè l'autor ens fes veure el caràcter de la gent del Camp. Caràcter graciós i que fa que el llibre sigui llegit amb interès cada cop més gran.

★ *"Sitges dels nostres avis".* — Emerencià Roig i Rebentós ha publicat un llibre ple d'anècdotes d'una nostra vila d'estiueig — Sitges —. Aquest llibre es titula "Sitges dels nostres avis", i es tracta d'un d'aquells llibres que invita a la lectura per la forma com és redactat.

★ *I Concurs B. C. A. I.* — Els conferenciants que optin als premis de 500, 300 i 200 pessetes oferts per la B. C. A. I. hauran d'avisar el lloc, dia i hora on serà donada la conferència comentant els quatre primers volums, a l'apartat de correus núm. 1.222, amb cinc dies per endavant, almenys, i trametre el text de la susdita conferència dintre dels 15 dies següents a l'en què la conferència hagi tingut lloc.

★ *"La sireneta i el delfí".* — Amb el seu conte per a infants: "La sireneta i el delfí", Mercè Rodoreda, autora de la novel·la "Del que hom no pot fugir", en els Jocs Florals de Lleida ha obtingut el premi del Casino Independent.

★ *Güell.* — Amb motiu de l'èxit obtingut a l'exposició per l'artista Lluís M. Güell, molts dels seus amics de Vilafranca li dediquen un banquet d'homenatge, que se celebrarà avui, dijous. Lluís M. Güell, que ha interpretat amb tant d'encert diversos paisatges del Penedès, és apreciat per les forces vives de Vilafranca com un dels seus artistes predilectes.

★ *La col·lectiva anyal a can Parés.*— Es prepara per al dia 1 del mes entrant la inauguraci de l'exposició col·lectiva anyal, amb obres dels autors, amb els quals té contracte d'exclussivitat la Sala Parés.

Revista de Premsa

La Lliga contra l'autonomia

Glossant la conferència del senyor Lluhí i Vallescà, L'OPINIO subratlla que si la maniobra de la Lliga reeixia i el Tribunal de Garanties fallava contra la llei de Conreus, Catalunya es quedaria amb menys drets civils dels que tenia abans de la promulgació de l'Estatut:

"El senyor Cambó ha dit: "Com que aquesta Llei, posada en pràctica sense que el Parlament català hi tingués dret, plantejaria el die de demà conflictes i resultaria un mal precedent, plantegem el conflicte ara. Es a dir, no tenim conflicte i el creem, i portem l'afer al Tribunal de Garanties. Com si el Tribunal de Garanties fos per a interpretar. D'aquesta manera, tot l'Estatut és inexistent, perquè sempre pot sortir algú i dir: —Tribunal de Garanties, interpreta'm aquest article per veure si tenim facultats—. No. El Tribunal de Garanties és per a resoldre casos concrets d'invasió de funcions de Catalunya en les facultats del Govern de la República, i viceversa; no pas per aclarir dubtes, com en el cas d'ara com dimana del text mateix del recurs presentat pel Govern de Madrid.

¡I encara aquests dubtes, contra la plena sobirania catalana, plantejats per gent que es diu catalana! ¡Quin pobre concepte de la seva condició de catalans! ¡Quin pobre concepte de la dignitat pròpia de catalans, quan el senyor Cambó deia en la seva conferència al Palau de la Música: "L'única garantia de l'autonomia de Catalunya és el Tribunal de Garanties de la República"!

El senyor Ventosa, màxima autoritat

Almenys, en ple deliri, així ho afirma el senyor Pla a LA VEU DE CATALUNYA:

"Hem de remarcar un fet extraordinari que, per a tots nosaltres, però, és el fet més natural del món. Divendres, el senyor Prieto se serví del nom del senyor Ventosa i de la seva obra en l'últim Ministeri de la Monarquia, per atacar el senyor Calvo Sotelo. Avui, el senyor Calvo ha utilitzat el senyor Ventosa i la seva obra per justificar-se i per atacar el senyor Prieto. No crec que s'hagi donat mai una gestió acceptada per tothom, i amb grans elogis, com la del senyor Ventosa de l'època a què ens referim. Ha estat un reconeixement tan absolut per part de dretes i esquerres que, si don Joan no tingués una posició superior única en la política general, avui l'hauria guanyada per sempre més. El senyor Ventosa no era pas al Congrés, i això ens ha privat tots els que el considerem un dels millors polítics del nostre temps d'abraçar-lo i de recordar-li la glòria dels seus moments d'adversitat."

Un panorama polític gens falaguer

El fa EL LIBERAL. No hi ha govern—diu—, ni Corts, i pel camí que anem aviat no hi haurà República.

"Resumen: un presupuesto ordinario peor que el de la dictadura; un presupuesto extraordinario que aún no fué aprobado y ya está casi absorbido, y un índice de negocios que permitirá escandalizar la gestión de los radicales tanto o más que fué escandalizada la de la dictadura.

Nosotros no sabemos si merecen o no el ambiente enrarecido que tienen los gobernantes actuales.

No acusamos. La toga del fiscal no nos seduce. Nos limitamos a reflejar lo más fielmente posible la pura imagen de la opinión. Y arrojar la cara importa...

Y no se diga que es un Gobierno de veintitantos días, porque a falta del Sr. Lerroux, "sacrificado", en el Gólgota, i del Sr. Martínez Barrio y del Sr. Lara, que no quisieron continuar, por discrepancias de orden fundamental, es el mismo Gobierno formado para gobernar con las actuales Cortes. Y su vida no se cuenta por los días del mes actual, sino por los meses del año en curso. Cinco meses absolutamente perdidos para la República y para el país. Lo único que se hizo fué dejar mal parado el artículo 26 de la Constitución asignando haberes al clero, y devolver la libertad a los enemigos del régimen por si alguien desea contar con ellos en algún momento crítico...

Ya suponíamos que iban a ser de pronóstico reservado las Cortes que sucedieran a las Constituyentes; pero, francamente, las realidades han superado a nuestros temores.

Aquí no hay nada ni nadie que pueda considerarse seguro. Está todo en el aire, como si estuviera confiado al más audaz.

El país, desesperado, no sabe qué camino tomar.

El Gobierno, sin base parlamentaria y sin ascendiente en la opinión, ignora la suerte que pueda corresponderle en el azar de la vida política.

Las Cortes, asistiendo a la descomposición de los grupos parlamentarios, abordan la revisión de los años de la dictadura como si el instinto les dijera que hay que retrotraerlo todo a tiempos anteriores al año 31.

¿Cuánto puede durar esta situación? Nos lo han dicho ya los sucesos de la semana pasada. En la presente se producirán otros de mayor importancia.

Y si la situación llega a la semana próxima, ya no sabremos si el cauce jurídico podrá contener las realidades que están forjándose para desplazar tanta ficción."

La maniobra de Gil Robles

LUZ segueix la seva campanya contra Gil Robles i la CEDA. Diu que no solament els republicans senten recels davant de llur actitud, sinó que la proclamen il·lícita, immoral i antidemocràtica. Retreu, per demostrar-ho, els contactes de Gil Robles amb els monàrquics abans de les eleccions, les seves entrevistes a París amb Alfons de Borbó, les anades i vingudes de Biarritz, la sol·licitació de diners per a les eleccions a tots els aristòcrates, grans propietaris, dames d'honor de la reina, gentilshomes, antics cortisans i amics personals de l'ex-rei: diners que foren lliurats sense regateig. Retreu també les declaracions de després de les eleccions, les campanyes de premsa monàrquica a favor de Gil Robles. I afegeix:

"¿Qué más, si el propio día en que el Sr. Calvo Sotelo fué derrotado por la dialéctica implacable de Indalecio Prieto se reunían poco después el jefe de Acción Popular y el amnistiado de París y cambiaban impresiones suculentas acerca de los procedimientos más ventajosos para triunfar y de los métodos más fecundos? Algo así como si se dijeran: "Nuestros propósitos son idénticos; nuestra finalidad, la misma; usted toma un camino; yo, otro; al terminar nuestras respectivas jornadas nos encontraremos".

Quisiéramos que algún monárquico de los que tienen personalidad de jefe entre los suyos desmintiera estas informaciones o las rectificara de algún modo, si es que nuestras noticias no responden a la verdad.

¿Cómo, después de todo eso, no homes de sentir recelos y de reputar insinceras las adhesiones de Acción Popular a la República? ¿Ni cómo podemos considerarlas democráticas? ¿Es que, por ventura, tolera la democracia una tan escandalosa operación de "cambiazo" como la de pedir los votos para destruir la República y utilizar luego el triunfo para gobernarla, fingiéndole amor? Lo democrático, Sr. Gil Robles, sería decir a los electores del 19 de noviembre: "Aquí me presento, nuevamente, a solicitar vuestro apoyo. Vengo ahora como republicano, dispuesto a proclamar la República en mi corazón y en el vuestro, con todas las consecuencias que el nuevo régimen trae para la vida de España. Vengo a unirme a todos los demás republicanos en la aceptación de unas condiciones mínimas, sin las cuales la existencia misma de la República sería imposible". Y cuando, hecha tal declaración, los electores volvieran a confiarle "la minoría más importante de la Cámara", nadie podría discutirle sus títulos de republicanismo. Eso es democracia; lo otro, no. A las elecciones del 19 de noviembre fué la Ceda en guerra abierta contra la Constitución y contra los partidos republicanos. No dijo que pretendía restaurar la Monarquía, pero tampoco afirmó que aspiraba a consolidar la República. Si acaso, dió a entender más lo primero que lo segundo. Al menos indirectamente. Los electores — en suma — no le votaron para ninguna de las dos cosas. Consecuencia: intentar alguna de ellas "a posteriori" es burlar la voluntad del sufragio. Y la operación política encaminada a tales fines no sólo es insincera para los republicanos, sino ilícita, inmoral; para decirlo de una vez, tiene todos los caracteres de una superchería."

LLIBRERIA CATALONIA
RONDA DE SANT PERE, 3

Obra nova

Rondalles del Vell Boter
Antoni Fuster Valldeperes

PEROT I L'"ESTEL"

Preu: 5 pessetes

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME

Dia 23 de maig de 1934

VALORS	Darrer	Precedent
DIVISES ESTRANGERES		
Francs francesos	48'40	48'40
» Suïssos	238'75	238'75
» Belgues	171'50	171'50
Lliures esterlines	37'30	37'35
Dòlars	7'33	7'33
Lires	62'40	62'40
Marcs	2'89	2'89
MERCAT LLIURE DE VALORS		
FI DE MES		
BORSÍ MATÍ		
Interior	[illegible]	[illegible]
Amortitzable	90'35	90'35
Bons or	216'50	214'50
Nord	51'10	50'75
Alacant	44'80	44'40
Andalús	14'15	14'00
Transversal	27'35	27'35
Montserrat	65'00	65'00
Colonial	47'85	48'35
Aigües de Barcelona	172'75	172'00
Explosius	130'00	130'25
Rif	58'65	59'25
Petrolis	6'70	6'70
Ford	146'00	146'00
Duró Felguera	40'50	40'50
Sucres Ordin.	43'00	43'00
BORSA		
Sessió Oficial celebrada de 15 a 16, entre socis del Mercat Lliure de Valors, sota el control de l'Interventor de l'Estat		
Interior	[illegible]	[illegible]
Amortitzable	[illegible]	[illegible]
Bons or	229'50	229'50
Nord	51'15	51'30
Alacant	44'80	44'85
Andalús	14'00	14'00
Transversal	25'75	26'15
Tramvies Ordin.	34'25	35'15
» 7 % pref.	57'25	57'25
Montserrat	63'00	63'00
Colonial	48'00	48'25
Plates	15'00	15'00
Docks	16'15	16'15
Gas L.	116'75	116'75
Aigües de Barcelona	172'50	172'00
Hulleres	55'50	55'50
Explosius	130'50	130'25
Rif	58'75	58'65
Duró Felguera	40'25	40'25
Sucres Ordin.	43'10	43'10
Petrolis	6'80	6'80
Ford	146'00	146'50
Asland	64'00	64'00

VALORS	Darrer	Precedent
Chade A. B. C.	335'00	340'00
Tabacs Filipines 1.ª sèrie	306'00	306'00
BORSA OFICIAL		
COMPTAT		
DEUTES ESTAT		
Interior 4 % A	70'65	70'65
» » B	70'65	70'65
» » C	70'65	70'50
» » D	71'00	71'00
» » E	70'40	70'65
» » F	70'50	70'80
» » G H	69'00	68'00
Exterior » A	87'80	87'25
» » B	87'25	87'25
» » C	87'50	87'25
» » D	87'00	87'15
» » E	84'65	84'50
» » F	84'50	84'50
» » G H	85'00	85'00
Amortitzable 5 % 1920 A	95'00	95'00
» » » B	95'00	95'00
» » » C	95'00	95'00
» » » D	94'75	94'75
» » 1917 A	91'75	92'00
» » » B	91'75	91'75
» » » C	92'00	92'00
» » » D	91'50	91'50
» » 1926 A	101'00	101'00
» » » B	100'50	100'50
» » » C	100'65	100'65
Amortitz. 5 % 1927 s/i A	101'10	100'90
» » » » B	100'90	100'85
» » » » C	100'90	100'75
» » » » D	100'85	100'70
» » » lliure A	90'65	90'45
» » » » B	90'60	90'50
» » » » C	90'65	90'45
» » » » D	90'65	90'50
Amortitzable 4 % 1928 A	90'00	90'75
» » » B	90'00	91'00
» 3 » 1928 A	74'00	74'00
» » » B	72'85	73'00
» » » C	74'00	73'90
» 5 % 1929 A	100'75	100'75
» » » B	100'75	100'75
» » » C	100'75	100'75
Bons Or Tresoreria A	232'50	232'00
Bons Ferroviari 5 % A	99'15	99'35
» » 4 1/2 % A	[illegible]	90'95
DIVERSOS		
Port de Barcelona 1926	97'00	97'00
» » Melilla	[illegible]	102'50
» » Riu Sevilla	90'00	90'00
Banc Hipotecari 5 %	98'50	98'50
» » 5 1/2 %	100'00	100'00
» » 6 %	105'15	106'00
Caixa d'Emissions	85'95	85'95
Crèdit Local 5 1/2 %	80'00	81'00
» » 6 %	88'00	88'00
» » interl 5 %	85'50	85'95
» » » 6 %	96'50	95'85
» » b. exp. In. 6 %	95'50	96'00

VALORS	Darrer	Precedent
Marroc 5 %	84'00	84'00
Cèdules Argentines	1'59	1'59
AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS		
Barcelona 1905 con.	61'50	61'50
» 4 1/2 % 1906 B	62'50	63'00
» » 1907 B	60'50	61'50
» » 1910 B	59'00	59'00
» » 1912 B	61'00	61'00
» » 1912 E	57'00	57'00
» » 1922 F	57'50	57'00
» » 1925 B	60'75	60'00
» » Amplisc.	61'00	61'00
» » Bons Reforma	64'75	65'00
» 5 % 1928	66'25	66'50
» 6 % 1931	81'25	81'50
» 6 % Balmes 1928	79'75	80'00
» 6 % P. Franc 1928	79'25	79'75
» 6 % Expos. 1929	85'50	86'00
Eixample 4 1/2 1907	65'50	65'50
» 5 1/2 1923	62'00	62'75
» 6 % 1927	81'50	81'50
*Patronat Habit. 5 1/2 %	41'00	41'00
Ajuntament Badalona	87'00	87'00
» Màlaga 6 %	70'00	70'00
» Sevilla exp.	83'50	83'00
» València 5 %	66'25	66'50
Diputació Barcel. 4 1/2 %	78'00	78'00
» » 6 %	90'00	90'00
» » inter. 6 %	90'00	90'00
Mancomunitat 1920	84'00	84'00
C. Crèdit Comunal	71'00	71'00
FERROCARRILS		
Nord 1.ª sèrie 3 %	54'75	54'75
» 2.ª » »	51'15	52'00
» 3.ª » »	55'00	55'00
Pamplona »	59'00	59'25
Prioritat »	55'25	55'25
Segòvia »	40'00	[illegible]
Astúries 1.ª »	50'00	50'75
Lleida »	55'75	55'75
Valladolid 4 %	55'75	55'50
Alacant esp. 5 %	51'00	51'00
Sant Joan 3 %	59'00	59'00
Alsàsua 4 1/2 %	64'00	64'25
[illegible] 4 %	58'00	58'25
Almansa 4 %	58'00	58'00
Valencianes 5 1/2 %	79'50	79'75
Nord 6 %	83'00	83'50
Mar 5 %	71'00	71'00
Alacant 1.ª hip. 3 %	50'00	40'85
» 2.ª » »	74'00	74'00
» 3.ª » »	73'00	73'00
Alacant A 4 %	70'00	70'00
» B 4 1/2 %	59'50	59'30
» C 4 %	57'65	58'35
» E 4 %	59'50	[illegible]
» I 4 1/2 %	67'00	67'00
» F 4 %	79'00	74'75
» G 5 %	80'50	80'75
» H 5 1/2 %	74'00	77'25
» I 6 %	80'25	80'75
» J 5 %	72'50	72'50

VALORS	Darrer	Precedent
[illegible] 2 1/2 %	54'00	54'00
» [illegible] 2 1/2 %	43'50	43'50
Directes 4 1/2 %	45'00	45'00
Còrdova 3 %	47'00	47'00
Badajoz 3 %	75'50	75'50
Andalús 1.ª fes.	15'00	15'00
» 2.ª variable	9'25	9'15
» Sabadell 4 1/2	17'00	17'00
» 6 %	23'50	23'50
F. C. Catalunya 5 %	60'00	59'75
» » 6 %	71'75	71'75
Cremallera 6 %	12'00	11'00
Gran Metrop. 1920 6 %	76'00	74'00
Transversal 6 %	26'50	26'50
Orense variable	34'00	34'00
» preferent 5 %	30'00	30'00
Secundaris 4 %	31'00	31'00
Sarrià a Barcelona 6 %	88'00	88'00
Tànger a Fez 4.ª s. 6 %	98'50	98'30
TRAMVIES		
General Tramvies 4 %	65'00	65'00
» » 5 %	63'50	63'75
Tramvies B. E. G. 4 %	56'00	56'00
» 5 %	[illegible]	[illegible]
» Sant Andreu 4 %	65'00	63'00
» Barcelona 6 %	79'00	79'00
» Granada 6 %	79'50	79'50
» Sevilla 6 %	[illegible]	[illegible]
AIGÜES, GAS I ELECTRICITAT		
Aigües Barcelona 5 %	65'25	65'25
» » 4 %	75'00	75'00
» » 4 1/2 %	94'00	96'00
» » sèrie D 5 1/2 %	101'50	102'00
» Vallcarca 6 %	95'75	96'25
Barcelonesa El. 1907 4 %	96'00	96'00
» » 1922 5 %	95'00	95'00
» » 1930 6 %	99'75	99'75
Cat. Gas Elec. L. 4 1/2 %	85'00	85'00
» » G. 6 %	99'65	99'50
» » bons 6 %	98'00	97'35
Chade 6 %	101'75	102'00
*Barcelona Traction 6 %	93'00	93'00
Ener. Elèc. Cat. 5 %	99'00	93'00
» » » 6 %	95'00	94'50
» » » Or 5 %	94'50	94'50
» » » Bons 6 %	101'25	101'25
[illegible] 6 %	53'50	53'50
Canal Reg. Ebro 5 %	81'00	81'00
Forces Motrius 1922 6 %	72'50	72'50
» » 1923 6 %	[illegible]	[illegible]
» » Bons 7 %	74'00	73'50
Electr. [illegible] 6 %	95'50	95'50
Gral. Elec. »	77'00	77'00
Gas Lebón »	96'75	96'75
Sevillana Elect. »	99'00	[illegible]
Elec. de Llevant »	101'00	101'00
Unió Elèctrica »	95'75	95'50
NAVALS		
S. Cons. Naval 1923 6 %	84'00	84'00
Trasatl. 1922 6 %	15'00	15'00

VALORS	Darrer	Precedent
Trasatl. cons. 1925 5 1/2 %	86'50	86'00
» especials »	86'00	86'00
» » 6 %	90'50	90'50
Bons Trasmed. »	96'00	96'00
U. N. de Llevant »	81'00	81'00
INDÚSTRIES DIVERSES		
Asland 5 %	91'00	91'00
» 6 %	89'00	89'00
» 7 %	99'50	99'50
» Amor. 6 %	90'50	90'50
Carburs Burgos 4 1/2 %	57'00	57'00
Colònia Güell	96'50	96'50
Const. Ferroviàries 6 %	51'00	51'00
» » Bons 6 %	[illegible]	52'00
Const. Ferroviàries 5 1/2 %	74'00	74'00
Cros 6 %	109'50	102'50
I. Ind. Aragó »	81'00	81'00
Carbures Met. »	97'25	97'25
Financiera A. Gori 5 %	88'00	88'00
Foment Obres 4 1/2 %	93'00	93'00
» » 5 %	80'00	80'00
» » 6 %	87'00	89'00
Hullera 1924 »	84'50	85'00
Maquinista T. i M. »	91'00	92'00
Potasa Súria »	102'75	102'00
Nacional Pirelli »	99'00	99'00
Telefònica 5 1/2 %	91'75	92'00
T. Moderna 7 %	85'25	85'25
Unió Ceramera 6 %	66'00	60'00
» Salinera 6 %	100'00	100'00
» Vidriera 5 1/2 %	70'00	70'00
ACCIONS		
Banc d'Espanya	556'00	558'00
Fonts Montjuïc	17'00	17'00
Tramvies Barcelona or.	31'50	31'50
» » 6 %	52'00	52'00
» » 7 %	56'75	54'00
Catalana G. E. D	103'00	103'00
» » E	117'00	117'00
» » F	95'00	96'25
Aigües Llobregat A	76'00	76'00
Asland pref.	89'00	89'00
Canal Ebro	33'00	33'00
Carburs Metàl.	155'00	155'00
Cros	128'00	128'00
Espanya Industrial	124'00	124'00
Fabra i Coats	96'00	94'00
F. O. i Construccions	143'00	143'00
[illegible]	105'00	105'00
Hullera	53'75	53'75
Indústries Agrícoles	200'00	200'00
Maq. T. i Marítima	38'50	38'50
Minas Rif	58'25	58'00
Petrolis	6'95	6'95
Salinera Catalana	105'00	105'00
Telefònica ord.	105'00	105'00
» pref. 7 %	106'25	106'50
Transmediterrània	134'00	134'00

* NOTA: Els valors assenyalats no figuren a la cotització oficial.

Obligacions Tresoreria Generalitat Catalunya, 100'25.

BORSES ESTRANGERES

Londres, P., 7700. — Nova York, L., 50942. P., 15105. — Holanda, L., 749730. P., 102675. — França, L., 7703. — Bèlgica, L., 217380. P., 33425. — Itàlia, L., 5978. P., 12890. — Alemanya, L. 1292. Suïssa, L., 1564. P., 49925. — Espanya, L., 371950. P., 20795. — Dinamarca. L., 2330. — Suècia. L., 192875. — Noruega, L., 109030. — Lisboa, L., 10006. Praga, L., 12900. — Àustria, L., 2725. Argentina, L., 2525. — Rio Janeiro, L., 412. — Montevideo, L., 1900. — Buenos Aires, L., 2525.

NOTA: Els canvis amb lletra L. corresponen a Londres, i els de la lletra P. a París.

MERCAT DE COTONS

Dia 23 de maig de 1934

LIVERPOOL	Disp	Gener	[illegible]	Maig	Juliol	Oct.	Des
Tanca anterior	6.17	5.89	5.59	5.96	5.97	5.92	5.89
Obertura		5.86	Nom.	Nom.	5.94	5.89	Nom.
Segon telegrama		5.89	5.89	5.95	5.94	5.92	
Tanca	6.22	5.90	5.86	5.93	5.03	5.88	5.86
Alça	5						
Baixa		3	3	3	4	4	3
NOVA YORK							
Tanca anterior	11.50	11.71	11.81	11.26	11.35	11.55	11.66
Obertura		11.67	11.77	11.26	11.30	11.50	11.62
Segon telegrama		11.65	11.75	11.14	11.29	Nom.	11.66
Tanca	11.50	11.72	11.82	11.23	11.34	11.54	11.67
Alça		1	1				1
Baixa					2	1	
NOVA ORLEANS							
Tanca anterior	11.45	11.71	11.81	11.30	11.33	11.53	11.65
Obertura			Nom.		11.30	11.48	11.59
Segon telegrama							
Tanca	11.43	11.68	11.78	11.30	11.32	11.51	11.63
Alça							
Baixa		3	3		3	2	2

EGIPTE (Liverpool)	UPPER			SAKELLARIDIS		
	Maig	Juliol	Oct.	Maig	Juliol	[illegible]
Tanca anterior	6.59	6.57	6.58	8.21	[illegible]	[illegible]
Obertura	Nom.	6.35	Nom.	Nom.	8.20	[illegible]
Tanca	6.57	6.35	6.36	8.23	8.26	[illegible]
Alça				2	2	[illegible]
Baixa	2	2	2			

ALEXANDRIA	ASHMOUND			SAKELLARIDIS		
	Juny	Oct.	Des.	Maig	Juliol	[illegible]
Tanca anterior	11.56	11.64	11.73	15.04	15.14	[illegible]
Obertura	11.54	11.63	Nom.	15.12	15.47	Nom.
Tanca	11.69	11.77	11.90	15.27	15.65	[illegible]
Alça	13	13	13	17	22	[illegible]
Baixa						

	Bales
Arribades als ports dels Estats Units	9
Any anterior	10
Des de l'1 d'agost	7.297
Any anterior	8.150
Transferència	5.08 3/5

Disp. en plaça 110 quilos (Base tanca anterior)	
TEXAS 15/16	[illegible]
ORLEANS	[illegible]
ANY-PORT	[illegible]

MERCAT DE LLOTJA

Dia 23 de maig de 1934

CEREALS, FARINES I DESPULLES

BLATS	
Aragó segona classe	58 a 60
Navarra íd. íd.	55 a 57
Castella íd. íd.	53'5 a 55
Manxa	54'5 a 55
Extremadura cruixent	
Extremadura corrent	53'5 a 54
Urgell	
Penedès i comarca	
(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)	
MORESC, ORDI I CIVADA	
Moresc Plata disponible	63 a 65
Ordi Urgell i comarca	37 a 37'5
Civada Extremadura	36 a 36'5
Civada Manxa	36 a 36'5
Escaiola Andalusia	58 a 60
ARRÒS	
Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Granja	64 a 65
Floret	52 a 53
Selecte	52 a 54
Matisos segona classe	52 a 55
Benlloc 0	51 a 53
Terrosos	42 a 43
Farina d'arròs	44 a 46

FARINES	
Força	80 a 100
Extra local	75 a 77
Corrent local	73 a 73'5
Extra Castella	76 a 77
Corrent Castella	73 a 73'5
Aragó segona classe	77 a 77
[illegible] íd. íd.	73 a 76
(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
DESPULLES	
Número 3	27 a 28
Número 4	26 a 27
Segonet	23 a 24
Tercerilla	21 a 22
Quartes	19 a 20
(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
Moresc (gròs)	18 a 19
[illegible]	17 a 18
[illegible]	15 a 16
(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro Barcelona)	

LLEGUMS, FARRATGES I ALTRES

FAVES, VECES, ERS I LLENTIES	
Faves Mahoneses [illegible]	
Faves Extrem. i Andalusia	46 a 47
Faves Mallorca	
Favons Extrem. i Andalusia	46 a 47
Veces Andalusia	
Veces Estrangeres	31 a 31'5
Ers País	
Ers Estrangers	37 a 37'5
Guixes	43 a 45
Pèsols Estrangers	90 a 95
Llenties Salamanca	115 a 130
Llenties Andalusia	90 a 100
MONGETES	
Castella selectes	135 a 138
Castella corrents	115 a 120
Estrangeres segona classe	60 a 103
Mallorca	77 a 78
València segona classe	85 a 100
Prat	95 a 100
CIGRONS	
[illegible]	170 a 180
Mexicans segona classe	110 a 160
Marroc segona classe	
Andalusia 44/46	100 a 105
íd. [illegible]	84 a 85

Andalusia 52/54	74 a 75
íd. 54/56	70 a 71
íd. 58/60	60 a [illegible]
íd. 60/65	[illegible]
[illegible]	65 a [illegible]
(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)	
GARROFES	
Negra Vinaròs	41'5 a [illegible]
Negra Castelló	41'5 a 42
Negra [illegible]	a 40
Roja	38 a 39
[illegible]	34 a 35
Mallorca	29 a 30
(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)	
Alfals primera	7 a 8
Alfals segona	6 a 7
Palla d'Urgell	[illegible]
Palla curta	4 a [illegible]
(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona)	

La Lliga no sap com fer-ho per tornar al Parlament

Refiant-se de l'hospitalitat de la ensa barcelonina, la Lliga ha circu- a una nota als diaris, en la qual, tot testant les manifestacions que dies vera feia el President de la Genera- at, prova de trobar la fórmula per tir de la situació insostenible que es à amb la retirada absurda del Parla- nt de Catalunya.

No hem de negar-li l'espai que solli- a, encara que seria molt més natural e tot el que fa públic en els diaris expliqués de l'únic lloc estant que ha tenir eficàcia positiva. Aquest lloc el saló de sessions del Parlament. Ac- llim amb gust a la publicació que de- ana, perquè amb aquest expedient de- stra que reconeix l'error greu que va metre en un moment d'ofuscació i està icient per esmenar-lo.

Hem d'observar, però, l'estranyesa que ssen les lamentacions contingudes en primer paràgraf, en uns homes que n atapeït el crani dels seus adeptes l'aberració dels dos partits. Si se- ns ells a Catalunya només han d'ha- hi dues forces ¿per què s'exclamen Catalunya pugnen dues agrupacions litiques? Es clar que en defensar l'e- tència de dos partits, tàcitament s'ad- ficaven una majoria que els ha estat quo; ningú sinó ells ha estat el cau- nt del seu fracàs, i no és pas amb no- com la present que podran superar-lo. Es comptes de posar condicions que n veritables paquets de fum i en lloc profitar aquesta avinentesa per se- r la campanya derrotista, seria molt és pràctic que anunciessin, franca- nt, lleialment, que desitgen reintegrar- a la Cambra. Una declaració d'aques- naturalesa els reconciliaria més aviat b els que han desertat dels seus ngles, que no pas les pobres ha- lidats d'aquesta nota, que no enganya ngú més sinó a ells mateixos. Cal lt poca experiència per veure a tra- s d'aquest document que la Lliga està orrada de la seva abstenció i s'agafaria b un fil de teranyina per sortir-se'n.

El text diu així:

Ha examinat el Consell les mani- tacions de l'Honorable President la Generalitat de Catalunya en posta a la crida que li féu, divén- s passat, un prestigiós publicista, collint un estat de consciència cada a més extens entre els catalans, que sitja veure com desapareix o, al- nys, s'atenua, la pugna que té avui ntraposada una meitat de Catalunya l'altra meitat.

El senyor Companys redueix el co- ntari al fet de l'absència del Par- ment Català dels diputats de Lliga Catalana.

Aquesta absència no és més que a de les manifestacions de la greu uació per què travessa Catalunya no dany per a la seva prosperitat nòmica, la seva pau social i la iurídica solidaritat absolutament in- spensable per a consolidar l'Auto- mia.

Els diputats de la Lliga tornaran Parlament Català tan bon punt la da pública de Catalunya vagi en mí d'assentar-se sobre els postulats mentals que, per a la convivència ls ciutadans, regeixen totes les de- ocràcies, fins les més rudimentà- es. Faltant aquests postulats ele- ntals de convivència civil, la tor- da dels diputats de la Lliga al Par- ment Català en res modificaria la uació, servint tan sols per a donar s de fora la sensació d'una norma- at que els catalans sabríem que no xisteix.

La instauració de l'Autonomia exi- x un esperit de solidaritat i de llaboració per a totes les coses interès general de Catalunya, que res pugna amb la lliure actuació tots els partits que convé afirmin ament les seves peculiars carac- rístiques. Com tampoc és incom- tible aquell esperit de collaboració blica amb el fet evident que el rt o partits que obtinguin la ma- legal i amb ella el Govern, ac- d'acord amb llur significació cífica.

Cal, però, si volem que Catalunya visqui en règim de democràcia, que sí escrupolosament respectada l'e- ió del sufragi.

Un dels avantatges que un règim representació proporcional portaria Catalunya fóra el d'eliminar pre- tos a la violència, en reduir con- derablement els resultats que aques- violència pugui donar.

La pau de Catalunya exigeix que rdre públic sigui per a tothom i servei de tothom, i avui, per des- ràcia, veiem com s'està desnaturalit- nt el Sometent, convertint-lo en una ilícia de partit i en instrument d'o- essió per a grans masses de ca- alans.

I el prestigi de l'Autonomia i la nitat de tots els catalans imposa e la justícia, en tots els seus graus guí d'estar sotmesa, com ho està i a Catalunya, a l'arbitri del poder cutiu i a la conveniència d'un rtit.

El dia que el Govern de la Gene- itat vulgui, sense afebliment del prestigi, ans al contrari, gua- r la confiança i l'agraïment de els catalans, la lluita civil s'haurà abat a la nostra terra i serà possi- la collaboració de la immensa joria dels catalans per a la defensa l'enriquiment del patrimoni espiritual material de Catalunya.

otes les notes pregade- ra d'ésser trameses en atalà i abans de les nou el vespre, a la Redacció: orts Catalanes, 589, 1.er ecs d'esports, a Barbarà, 11

La catàstrofe ferroviària de Sant Boi

Ahir s'efectuà l'enterrament de les víctimes de Sant Boi i de l'Hospitalet

LA DESFILADA DELS CIUTADANS DAVANT DELS CADAVERS

Des de dos quarts de nou de la vetlla del dimarts, el Saló de Sessions de l'Ajuntament de l'Hospitalet, estava convertit en capella ardent. Des d'aquella hora l'afluència de ciutadans no fou interrompuda fins a l'hora de l'enterrament. Es produïren les naturals escenes commovedores entre familiars i amics de les víctimes. Continuament, mentre els cadàvers estigueren exposats es formà una guàrdia, integrada per obrers i funcionaris municipals, els quals prèviament havien establert un torn de vetlla.

La mort d'aquests ciutadans ha colpit fondament la ciutat, on les víctimes eren molt apreciades. Una d'elles era germà del director de la revista quinzenal nacionalista "Llibertat", que es publica a la nostra localitat. El cobrador d'arbitris de l'Ajuntament, Daniel Ferreres, pel seu caràcter afable s'havia guanyat les simpaties dels seus superiors i ciutadans. Els altres eren molt coneguts i apreciats de tothom. Una escena plena d'emoció, fou la visita de les nenes pertanyents a l'escola on assistia com alumne la nena Lluïsa Rius i Gómez, les quals en veure la seva companya no han pogut amagar les seves llàgrimes.

L'ACTE DE L'ENTERRAMENT

A un quart de sis de la tarda sortí de l'Ajuntament de l'Hospitalet la comitiva. Des de molt abans de l'hora anunciada un nombrós contingent de públic emplenava les voreres dels carrers que donen a la plaça on es troba situat l'Ajuntament. Les comissions i representacions d'entitats polítiques de tots els matisos, culturals i recreatives de la població es dirigien a l'Ajuntament, la majoria d'elles amb llurs estendards i banderes fins a l'extrem que no es podia donar un pas per les dependències de la Casa de la Ciutat.

Formaven la presidència oficial del dol, el diputat senyor Riera, en representació del President de la Generalitat; el senyor Pla, el qual ostentava la representació de l'alcalde de Barcelona; el comandant senyor Ricard en representació del comissari d'Ordre Públic; el senyor Pérez Sales, pels Sometents; el senyor Pérez Farràs, comandant dels Mossos d'Esquadra. L'alcalde i Ajuntament del Prat de Llobregat; el senyor Munner, alcalde de Capellades — poble nadiu del dissortat Ferreres—, l'alcalde i Ajuntament de Cornellà; un representant de l'Ajuntament de Sant Boi; el gerent del Metro Transversal, senyor Fanés; el tinent de la guàrdia civil, Agustí Barcelona; comandant senyor Bosch; el senyor Laporta, en representació de la companyia de Ferrocarrils Catalans. L'Ajuntament d'aquesta ciutat hi assistí en corporació, presidit per l'alcalde, Ramon Frontera, i els consellers regidors, Romeu, Muntaner Mateu i Martí Feced. A continuació dels elements oficials seguien els familiars de les víctimes i representacions dels Centres d'Esquerra dels diferents districtes de l'Hospitalet, amb llurs seccions femenines i joventuts; centres radicals; entitats de billaristiques de Barcelona i comarca; Gremi d'Ultramarins, de Líquids, de Barbers, etc.; Ateneu de Cultura Popular, Palestra, Unió de Funcionaris i Obrers municipals de l'Hospitalet; Centre Autonomista Republicà i Foment Eulaliènc; Futbol Club Torrassenc, i moltes altres entitats.

Entre les nombroses corones que els familiars, amics i entitats han tramès, recordem les següents: Una de la Corporació Municipal, per cadascuna de les víctimes; del Billar Club Eulaliènc; obres de l'Escorxador municipal; centres radicals; dels amics de Capellades; del Gremi de Barbers; de les alumnes de l'Escola nacional de Josefa Lanau; del president del Billar Club de Sants, entre altres.

Una vegada la comitiva arribà al cementiri de l'Hospitalet i foren alnumats els cadàvers, l'alcalde senyor Frontera, adreçà breus paraules a la multitud de ciutadans que s'havien congregat al recinte del cementiri, i els donà les gràcies i també tingué paraules de reconeixement vers les autoritats, les quals han sabut associar-se al dol de la ciutat.

Durant el transcurs de l'enterrament els establiments i comerços van romandre tancats i la ciutat manifestà la pregona pena que l'accident li ha produït. Es calcula que el nombre d'assistents a la manifestació de dol ultrapassava la xifra de set mil persones.

A SANT BOI

IDENTIFICACIO DE CADAVERS

Mancava identificar dues de les víctimes de la desgràcia que foren conduïdes a aquesta població. Una d'elles resultà que s'anomenava Josep Miranda i Oliveres, de seixanta-set anys, i l'altra Ramona Crehuet, de cinquanta-set anys. Tots dos veïns de Barcelona.

La primera víctima fou reconeguda gràcies a una targeta d'una casa de comerç de Barcelona. Es preguntà a aquesta casa si trobaven a mancar algun empleat o client. La casa contestà que, en efecte, en mancava un, el qual els havia dit que el passat diumenge volia anar a Sant Vicenç dels Horts a veure un fill seu, casat, el qual vivia en aquell poble. El jutjat avisà el fill, i aquest, en efecte, reconegué entre els morts el seu pare. No cal dir que es desenrotllà un escena enternidora que commogué tots els presents.

L'ENTERRAMENT DE LES VICTIMES A SANT BOI

Ahir a la tarda, a dos quarts de cinc, s'efectuà a Sant Boi de Llobregat l'enterrament de les víctimes de la catàstrofe ferroviària.

Les víctimes són: el matrimoni compost per Josep Miranda i Oliveres i Ramona Crehuet, i Manuel Badia i Catarineu, aquest darrer empleat del Metro Transversal.

La presidència del dol estava formada pel diputat senyor Riera, en representació de la Generalitat, acompanyat pel comandant dels mossos d'Esquadra, senyor Pérez Farràs; tinent coronel del cos d'Assalt, senyor Joan Ricart; el capità ajudant del mateix cos Elisard Martínez, i el tinent que manava la força, Ferran Valera Alonso.

En representació de la Casa de Caritat hi assistí l'advocat senyor Xavier Palau; una representació dels Ferrocarrils Catalans, formada per alts emplcats de la Companyia; una representació del Metro Transversal, al davant de la qual hi havia el gerent; l'Ajuntament de Sant Boi en corporació, presidit per l'alcalde, senyor Joan Pagès; el jutge municipal, senyor Ramon Escardivol; una representació dels reverends pares de Sant Joan de Déu, que regenten el Manicomi d'homes, de Sant Boi, i una altra representació de les monges de Sant Vicenç de Paül, que regenten el Manicomi de dones.

Els cotxes portaven corones de l'Ajuntament de Sant Boi, del Metro Transversal i de la família de les víctimes.

L'enterrament constituí una imposant manifestació de dol, a la qual es sumà tot el poble, i també hi assistí molt públic de Barcelona.

MES VICTIMES DE LA CATASTROFE

A la clínica "L'Aliança", on estava hospitalitzat, va morir Pere Escolà i Pujades, de cinquanta-quatre anys, jornaler, de Sant Vicenç dels Horts, que anava com a passatger en un dels trens i resultà amb gravíssimes ferides.

TRAMESA AL JUTJAT DELS OBJECTES I ELS DINERS QUE PORTAVA UNA DE LES VICTIMES :: ESTAT DELS FERITS

L'administrador de l'Hospital Clínic posà ahir a la disposició del jutjat de guàrdia els objectes i diners que portava Daniel Ferreres i Rins, una de les víctimes de la catàstrofe, i que morí al cap de poca estona d'haver ingressat al dit centre benèfic. Els cinc ferits de la catàstrofe hospitalitzats al dit centre benèfic continuaven ahir en el mateix estat.

A Badalona

Home mort per un camió

Badalona, 23. — Aquesta tarda, a dos quarts de dues, en intentar travessar el carrer de Fermín Galán Josep González Jordall, de 23 anys, no s'ha adonat que passava un camió de la matrícula de Barcelona conduït per Ceferí Taboada, el qual en veure que l'anava a atropellar ha donat un viatge molt accentuat per evitar d'agafar-lo. No obstant, amb la part del darrera del vehicle li ha donat un cop molt fort al cap. González ha estat traslladat al dispensari municipal per uns transeünts, però al cap de poc d'ingressar-hi ha mort a conseqüència de les greus ferides rebudes. El xofer ha estat detingut i posat a disposició del jutge.—C.

L'atracament a la senyora Lafulla segueix sense aclarir-se

Davant el Jutjat número 11, que és el que instrueix el sumari per l'atracament de què fou víctima l'administradora de loteries senyora Maria Lafulla, va declarar ahir Josep Güell. La declaració d'aquest testimoni fou idèntica a la que va fer davant de la policia, o sia que en passar prop de la Font del Lleó va sentir lladrar un gos en el precís moment que una senyora queia desplomada a terra. Que va acudir-hi amb el propòsit d'aixecar-la, en la qual cosa fou auxiliat per una parella de la guàrdia civil, i després traslladaren l'esmentada senyora al dispensari de Sarrià.

També van declarar els dos guàrdies civils, els quals van fer unes declaracions semblants, i el metge de la casa de socors. Avui seran practicades noves diligències encaminades, naturalment, a aclarir aquest fet, que des del primer dia es presenta un xic fosc.

GOTAS ANTIDIABETICAS MISERACHS

La vaga dels contramestres

Els del "Ràdium" donen la culpa als patrons de l'estacionament de la qüestió

Segueix en el mateix estat. Vol dir això que, cada dia que passa, tendeix a agreujar-se, ja que la vaga dels contramestres té, com a conseqüència directa, i no gens agradable, la vaga dels obrers del ram tèxtil, que es precipita, ja que la majoria de les fàbriques de Catalunya han de parar per manca de matèries preparades.

Han estat demanades forces a la Comissaria general d'Ordre Públic per tal que vigilin les carreteres. Els obrers, segons sembla, estan disgustats perquè no poden treballar per culpa d'altres.

De diverses poblacions de Catalunya havien d'arribar comissions a Barcelona per tal de protestar d'aquest estat de coses.

Per a ahir al vespre estava anunciada una assemblea de vaguistes al Cinema Meridiana, la qual fou suspesa per l'autoritat governativa.

Avui se celebrarà una reunió a la Conselleria de Treball, a la qual assistiran representacions dels elements patronals i obrers per tal de buscar una solució ràpida del conflicte. Ahir hi havia la impressió que la Federació Patronal accediria al requeriment que li va fer per carta el conseller de Treball per tal de començar la discussió de les bases presentades pels contramestres.

Una altra nota del "Ràdium", també en castellà, potser per a no perdre el costum:

"Nuestra huelga tiene la fuerza impulsiva de primer orden. Preocupa, debe preocupar no sólo a los interesados económicamente, sino a la opinión pública en general. La Federación Patronal no ha mucho intentó un "locaut" en el llano, para complicar el orden económico y sabotear políticamente el estado actual de cosas. Sirviéndose de nuestra huelga como pretexto, en principio quieren ahogar de la manera más vil e inhumana un principio de justicia comprendido en nuestro conflicto en defensa del subsidio de invalidez y vejez, y de rebote complicar la situación política y económica de Cataluña.

La Patronal catalana, falta de escrúpulos y del más elemental principio de ciudadanía, enfoca nuestro caso como elemento que se desarrolla en la ilegalidad, para ahogar nuestra huelga, y con ella, toda posibilidad de planteamiento de reivindicación sindical relacionado con el objeto de nuestro conflicto en las demás organizaciones obreras. He ahí su propósito; perturbar el orden legal acumulando a otras organizaciones, para escudar sus falacias en la desesperación proletaria, y servir así sus intereses particulares económicos y político-sociales.

Nuestra firmeza les sorprende y les irrita; pero en sus propósitos perturbadores disimulan el objeto esencial de sus intenciones, y como tienen dinero, y con él prensa tendenciosa, ensucian el ambiente con la mentira. La burguesía catalana no ha negado nunca la razón que nos asiste; sepa toda la opinión a qué atenerse; la burguesía demora la solución de nuestro conflicto, con el fin previsto de complicar la situación, y como que "en tiempo revuelto..." ellos esperan otra situación que les permita atropellar impunemente al proletariado. En realidad, ésta es la situación de nuestro conflicto; como nuestra petición es la encarnación de la justicia, nosotros no cederemos nunca. Estamos dispuestos a todas las contingencias de la lucha; antes de ceder, preferimos el atropello a la humillación.

También sepa la opinión pública que si esta huelga no se soluciona, es porque la Patronal se niega sistemáticamente a parlamentar con el Comité de huelga."

L'assemblea de patrons flequers

Es refusada la fórmula del senyor Comorera

En l'edició d'ahir publicàrem una nota donant compte de l'assemblea celebrada pels patrons flequers dimarts. La dita assemblea fou suspesa per un delegat governatiu. Això va motivar protestes per part dels concurrents d'aquesta i es determinà celebrar-la més tard.

Es nomenà en aquesta nova reunió una comissió, la qual s'encarregà d'anar a cercar la Junta directiva, que no hi havia comparegut. En arribar es promogueren alguns incidents. Per fi es pogué celebrar la reunió, en la qual es donà compte de la visita que havien fet al president de la Generalitat per tal de donar-li compte dels seus propòsits amb motiu de la puja del pa. Aquest els demanà un marge de temps per estudiar i resoldre el conflicte.

L'assemblea va refusar per unanimitat la fórmula del senyor Comorera, encarrilada a fabricar pa rodó en lloc de pa de barra, que és la mena de pa que prefereixen els consumidors.

Tot i que la majoria es mostrà partidària d'adoptar solucions radicals, els directius aconseguiren que l'assemblea donés un marge de 48 hores al president de la Generalitat, a fi i efecte que pugui donar una solució al conflicte.

Una vista a l'Audiència

Un padrastre autor de la mort del seu fillastre

Durant la vista, segueixen les escenes de família

Ahir, davant del Tribunal del Jurat va començar la vista de la causa seguida pel Jutjat de Granollers contra Eduard Playà i Verneda. Aquest, al poble de Begues, del partit de Granollers, va assassinar el seu fillastre Antoni Taine i Saus, per qüestions d'interessos, barreiades amb d'altres de caràcter familiar.

El fet va ocórrer el dia 18 de març de l'any 1932. L'agressor va disparar un tret contra la víctima, i li produí la mort. Després es lliurà a la guàrdia civil.

Presidia el Tribunal, format pels magistrats senyors Eduard Alfonso i Enric Messa, el president senyor Enric d'Iturriaga.

Mantenia l'acusació fiscal l'advocat fiscal senyor Martínez de Asenjo; l'acusació privada anava a càrrec del senyor Carrasco i Formiguera, i la defensa del lletrat senyor De Emilio.

El fiscal demanava per al processat la pena de disset anys, quatre mesos i un dia de presó, i 15.000 pessetes d'indemnització. L'acusació privada, per la seva banda, demanava la pena de trenta anys de presó. La defensa, l'absolució del processat.

El processat, en la seva declaració, explicà que tenia establert un negoci, i que li feien la competència el seu fillastre i la seva dona. Això va fer que, després d'haver-s'hi disputat una infinitat de vegades, arribés fins al punt extrem de cedir-los el dit negoci, a fi d'evitar les baralles contínues que tenien. Un cop fet això, en comptes de cessar, augmentaren. Tant fou així, que un dia determinà anar a veure el seu fillastre, per tal d'acabar-ho. Aquest l'amenaçà amb una llima, i ell li engegà un tret. Després, sense adonar-se ben bé del que havia fet, fugí cap a Granollers, i es presentà a la guàrdia civil.

El fiscal li féu notar que la víctima tenia la ferida darrera l'orella. El processat li contestà que potser fou degut al fet que en aquell moment s'havia tombat.

Contestant les preguntes de la defensa, digué que l'any 1911 se n'anà a França, indignat per la vida irregular que duia la seva dona. Aquesta, més tard, li va escriure demanant-li que tornés. Ell ho va fer així, i durant tres anys van viure ben avinguts; però al cap de poc temps va tornar a fer de les seves i es van reproduir les disputes.

En el transcurs de la vista es produïren escenes violentes i d'altres que resultaven grotesques. Feia l'efecte d'un vesper. Es posava de manifest que la família seguia barallant-se i que el gendre feia la competència als seus germans. La muller i la fillastra feren un relat de fulletó, farcit de frases retumbants. El públic s'ho va prendre una mica en broma.

En declarar el fill, va fer càrrecs afrosos contra el seu pare, i el públic l'escridassà. El president el cridà a l'ordre.

Els metges declararen que el mort tenia la ferida darrera de l'orella. A dos quarts de dues de la tarda, la vista fou suspesa. Es continuarà avui.

La vista d'una causa per estafa

Ahir al matí començà a la secció segona la vista de la causa seguida contra Consol Guixer, Miquel Vega, Josep González, Miquel Cordini i Manuel Feliu, acusats d'haver estafat, jugant, a Eduard Segura, 20.800 pessetes i 10 dòlars.

Fent veure els processats que un milionari argentí volia comprar l'establiment a Segura, el feren entrar en relació amb Consol i amb la resta d'aquests. El portaren a un pis del carrer del Bruch, i, més tard, es traslladaren a un hotel de Barcelona, on realitzaren l'estafa de la quantitat esmentada.

Presidí la sala el senyor Jovino Fernández Peña; representava el ministeri públic l'advocat fiscal senyor Cuevas; el querellant, senyor Segura, el lletrat senyor Llorenç Galindo; de defensors actuaven els advocats senyors Josep Ramírez i Marià Rubió; el primer defensava Guixer, Codorniu i Fèlix Ferrer, i el segon, Vega i González.

El fiscal demanava per a cadascun dels processats dos anys de presidi correccional.

Les defenses sollicitaven l'absolució.

Cal fer notar que els processats ja havien estat condemnats per l'Audiència de València, per un fet igual a aquest.

Les declaracions fetes per alguns dels processats posaven de manifest que ja eren pràctics en aquesta mena d'afers. Un d'ells digué que es tractava, senzillament, d'un cas de joc, el qual no tenia cap mena d'importància, i, com aquell qui diu, no tenia res de l'altre món i no entrava dins del Codi. Els altres van dir que no hi havien intervingut.

La víctima de l'estafada va repetir tot el que havia declarat en el sumari. Féu càrrecs concrets contra els processats, excepte Fèlix Ferrer. Naturalment, un dels càrrecs, i no pas el més lleu, fou que li estafaren els diners jugant fent trampes.

El testimoni Guillem Sundhrin, de nacionalitat alemanya, va declarar que volien fer-li a ell el mateix joc que feren al senyor Segura, amb el pretext de comprar-li una granja que és propietat seva.

Després de les proves, el fiscal va retirar l'acusació contra Manuel Fèlix Tena. L'acusació privada, al seu torn, també va modificar les seves conclusions definitives.

El fiscal demanava dos anys de presó per als processats. Després d'això la vista quedà closa per a sentència.

L'estafada pel procediment dels tiquets

EL DE LA J. A. F. :: UNA INSPECCIO EN UNA SASTRERIA DEL CARRER DE FIVELLER

Durant tot el dia d'ahir el Jutjat va treballar rebent una infinitat de declaracions a moltes de les persones que han resultat víctimes de l'estafada realitzada a la sastreria J. A. F., que estava establerta a la Ronda de la Universitat. Molts dels perjudicats digueren que per tal de no sortir-ne perjudicats del tot, suplicaven que els autoritzessin a retirar els vestits que hi tenien a mig confeccionar, car els podrien donar a altres sastres perquè els els acabessin.

Tot ahir, igualment, continuaren desfilant per la casa de la Ronda gent estafada. La policia es veié obligada a reforçar la guàrdia.

El comissari general d'Ordre Públic, per la seva banda, va ordenar a la brigada d'investigació criminal que fes una inspecció a les cases que es dedicaven a la confecció i venda de vestits pel procediment dels tiquets.

La primera de totes fou practicada en una sastreria del carrer de Fiveller, on per cinquanta pessetes confeccionaven un vestit al comprador del tiquet, però el client tenia l'obligació de vendre'n uns quants, i fins després d'ésser venuts el vestit no es feia; després eren tornats els diners al parroquià.

A conseqüència de la informació se sap que en aquesta sastreria s'han venut 560 tiquets per a vestits d'home, 38 tiquets per a pantalons, 36 per a vestits d'etiqueta; 40 per a vestits d'esport; 102 tiquets per a abrics; 53 per a vestits d'uniforme; 58 per a vestits de noi, i 218 per a vestits de senyora.

Cal tenir en compte, a més, que per tal d'aconseguir els avantatges que oferia aquesta sastreria els tiquets han de quadruplicar-se. L'atestat ha passat a l'advocat de la Comissaria General, per tal que informi si hi ha possibilitats de delicte. En l'atestat s'acompanya la còpia d'un certificat que exhibia la casa amb data del 30 d'abril passat, estès pel Govern Civil, registrat a la secció corresponent de la Propietat Industrial. En aquest certificat no hi ha cap timbre i a més resulta que en aquella data el Govern Civil de Catalunya ja no existia.

Sembla, per altra banda, que l'autoritat intervindrà en l'afer de les fiances que alguns comerciants exigeixen als seus dependents com a garantia de la collocació, les quals passen a poder d'aquells. Hi ha el propòsit que siguin dipositades en un banc. La casa que firmi el contracte dipositarà una quantitat igual que la que hagi dipositat el dependent com a garantia del sou d'aquest.

La vaga de cambrers de Manresa

Per ara, encara no hi ha acord

Amb motiu de la vaga que tenen plantejada els cambrers, ha tingut lloc un acte públic per tal d'orientar l'opinió pel que fa referència a l'objecte que ha motivat el conflicte.

El president de la societat de cambrers de Manresa, senyor Fibla, digué que les peticions que han motivat el trencament amb la patronal no són de bon tros un fantasma inacceptable, com maliciosament han volgut presentar els patrons, sinó que són unes millores morals que en res no afecten els interessos materials.

Parlà seguidament Emili Vilaseca, de la Secció de Cambrers del S. I. H. de Barcelona, i s'estengué llargament en l'aspecte professional que té aquesta vaga; recomanà als cambrers de Manresa que persisteixin en aquesta actitud fins al triomf.

Anselmo digué que portava la representació de la F. L. de Sindicats; exposà la necessitat que tenen tots els explotats de prestar llur collaboració a la vaga que tenen plantejada els companys cambrers, i que en conseqüència l'organisme per ell representat es veuria en el cas d'expressar-se d'una altra faisó si els companys cambrers no eren atesos en les seves justes demandes.

Capella, dels Sindicats de Sabadell, es referí a la darrera vaga dels cambrers d'aquella localitat i a la collaboració que els obrers de les altres indústries els havien prestat, la qual collaboració ajudà al triomf definitiu de llurs conquistes.

Balduc, representant del S. I. H. de Barcelona, digué que el S. I. H. estaria en tot moment al costat dels companys de Manresa i que els prestaria el suport moral i àdhuc material que convingués.

Grau, que presidia, resumí breument els discursos dient que es tindria al corrent del curs de la vaga.

Es llegí l'adhesió de la C. N. T.

En el curs de l'acte que acabem de ressenyar es va rebre un avís de l'autoritat per tal que acudissin a l'Alcaldia els representants obrers, pel qual motiu el Comitè s'absentà. La seva entrevista amb el representant de la Generalitat i la patronal terminà al cap d'una hora, sense que s'arribés a cap acord.

Una nota de la Comissaria General d'Ordre Públic

La moralitat als music-halls

En un diari de la nit, d'ahir, dels que es publiquen en la nostra ciutat ha aparegut un article en el qual es fan afirmacions tendencioses sobre la suposada llibertat que ha estat concedida als music-halls de Barcelona, i s'afirma que aquests dies s'han reproduït, de la manera més desaprensiva, escenes de brutícia i escàndol.

Aquesta Comissaria, respectuosa com sempre amb la forma de pensar de tots els ciutadans, i agraïda sempre a tota crítica de premsa, no pot deixar, però, sense contestar casos com el que motiva aquesta més enèrgica protesta; en primer lloc, perquè ni un sol moment s'ha deixat de tenir la màxima cura en la vigilància de tots els llocs que per la classe d'espectacle que s'hi dóna podrien caure en la grolleria i en la pornografia.

De la campanya moralitzadora n'és prova convincent el gran nombre de detencions i de penyores imposades, algunes d'elles, per cert, d'importància, i de les quals les que no han estat fetes efectives han estat lliurades al Jutjat per al seu cobrament. Sembla que a l'articulista, més que la moralització del nostre poble, l'interessa l'atac personal directe i polític contra el conseller de Governació, senyor Selves, i precisament pel fet de trobar-se el senyor Selves allitat fa més de deu dies, i no podent contestar personalment l'article alludit, és pel que el comissari general d'Ordre Públic es creu en el deure i l'obligació, que gustós compleix, de fer constar la injustícia d'aquesta campanya seguida contra l'illustre senyor conseller de Governació, ja que tota l'actuació moralitzadora d'aquesta Comissaria s'ha desenvolupat seguint orientacions i instruccions del mateix senyor Selves.

Els ciutadans de Barcelona que concorren als music-halls, cabarets i altres establiments similars, són qui més poden jutjar la realitat dels fets, la injustícia i passió que es desprèn de l'esmentat article.

L'atracament a la casa Sert

Ahir a la tarda el Jutjat número quatre, compost del jutge senyor Eyre, del fiscal senyor Matoses i de l'oficial del Jutjat senyor Jiménez, junt amb els testimonis, empleats de la casa Sert, estigué a la presó per tal de procedir a un reconeixement, en roda de presos, dels dos germans Genís i Joan Puentes Villanueva, els quals estan detinguts com a suposats participants en el robatori. La diligència donà el mateix resultat que davant la policia, posat que els testimonis van reconèixer immediatament Genís, i d'una manera menys convincent el seu germà. Les diligències continuaran abans de donar-se per acabat el sumari, el qual serà tramès després al Tribunal d'Urgència.

Troballa d'un cadàver

Ahir, a darrera hora de la tarda, el Jutjat de guàrdia fou avisat que en un camp proper a l'encreuament de les vies del tren de les Companyies del Nord i de M. S. A. hi havia un home mort.

El Jutjat hi acudí i procedí a prendre declaració a la persona que havia donat l'avís de la troballa del cadàver, que era el propietari d'un hort proper, anomenat Manuel Callizo i Llop, el qual digué que al matí, en anar a l'hort, va veure un home ajagut a terra. Va creure que dormia, perquè tenia la cara tapada amb una americana. Al vespre, en tornar a casa seva, s'adonà que encara hi era. Aleshores, li tirà un grapat de sorra per tal de despertar-lo. En veure que no es movia avisà la guàrdia civil.

El Jutjat va poder apreciar que el cadàver tenia, en efecte, la cara tapada amb una americana de vellut, i que, a més, portava una altra americana posada, aquesta igual a la resta del vestit. El cadàver duia espardenyes i gorra. Tenia el cap completament destroçat i feia una fortor insuportable. Les mans, en canvi, les tenia en un estat completament normal.

El Jutjat ordenà el trasllat del cadàver al dipòsit judicial. Mentrestant es faran esbrinaments per tal de descobrir si es tracta d'un crim o d'una mort natural.

Llegiu cada dijous MIRADOR

EL MÓN DELS ESPECTACLES

EL CINEMA

LES ESTRENES

"María"

Fantàsio **Ufilms**

L'excés de xerrameca en els films que s'han anat produint des de l'adveniment del cinema sonor havia de produir necessàriament una reacció, si no general, almenys en un realitzador tal com succeí en temps del cinema mut amb l'excés de títols, que portà a la producció de "L'últim", film sense rètols. Evidentment calia aquesta reacció que estronqués el doll de xerrameca que aboquen els productors damunt els públics massa pacients; però sempre havíem cregut que per remeiar l'excés de diàleg no hi havia més que una fórmula: intensificar l'acció, perquè és molt difícil que la gent parli mentre obra, si no és James Cagney, i de Cagney només n'hi ha un.

Paul Fejos, però, ens ofereix en "María" una altra fórmula: el diàleg en el supleix amb acció, sinó amb fotografia, i això, si ens pot donar per una banda un film poètic, d'una poesia difusa i estàtica, per l'altra, en canvi, dilueix l'acció tant o més que el diàleg que s'ha volgut evitar, perquè al cap i a la fi les paraules sempre evoquen—almenys—accions, mentre que la fotografia agaiada com a pur sistema expressiu tendeix a deturar-les—les accions—i a recórrer a símbols, sovint excessivament abundants, per dir coses d'altra banda simples, que no perdrien res dites d'una manera directa.

D'aquesta manera, de "Maria", que amb el diàleg corrent seria un melodrama amb un excés evident de diàleg sobre l'acció, Paul Fejos en fa un poema ple de dolça malenconia en el qual ens explica el drama de la pobra criada seduïda, que pel seu estat no troba acolliment enlloc fins que té l'infant en una casa de mala nota, únic indret on la tracten amb dolçor però que també ha d'abandonar per ésser perseguida i maltractada fins que mor a l'església. Des del cel, aleshores—el cel que ella s'imagina, una cuina en què tot brilla com d'or—protegirà les noies en perill de perdre la virtut llançant damunt la terra l'aigua de la galleda amb la qual està fregant, i provocant un xàfec que els separarà.

Aquesta llegenda hongaresa Paul Fejos l'ha portada al cinema procurant imprimir-li tot el sentit poètic que té en el poble, unes vegades amb tota la ingenuïtat d'aquest, d'altres fent poesia pel propi compte a base de belles fotografies. El diàleg hi és gairebé nul, fins al punt que de vegades hom l'hi troba a faltar i d'altres, no podent suprimir-lo i volent fer-ho, el substitueix per sons inarticulats que els personatges fan per tal de sonoritzar, ja que no dialogar, la situació. Annabella en aquest film, que té escenes d'una gran bellesa, hi fa una protagonista plena de dolçor i sentiment, que de vegades ens fa pensar en una Mary Pickford dels millors temps, però una Mary Pickford quieta i tota en vida interior.

"El rey de la plata"

Tívoli **Warner-First**

Film tret de la novella "Silver Dollar", de David Karsner, segons escenari de Carl Erickson i Harvey Thew, dirigit per Alfred W. Green, fotografia de James Van Trees, vestuari d'Orry-Kelly, decorats de Robert Haas i interpretat per Edward G. Robinson (Yates Martin), Aline MacMahon (Sarah Martin), Bebe Daniels (Lily Owers), Jobyna Horoland (Poker Annie) i altres.

Els Estats Units tenen una història prou recent perquè els historiadors no hagin pogut encara fer l'obra d'inflació que els és pròpia, i així quan la veiem o en el llibre o en el cinema els homes ens apareixen com a homes i no com a ficcions, ja que al costat de les grans qualitats que més tard passaran a la llegenda hi veiem els petits defectes que encara no s'han esvaït en la murmuració i que, més que no pas les qualitats en bloc, fan humans i caracteritzen els homes.

Als Estats Units, al costat de la història general, cada Estat té la seva particular; cada ciutat té els seus grans homes, però com que no es tracta de petits Estats independents amb una història particularista i obscura i uns herois familiars i inflats, sinó dels Estats d'una gran federació, les petites històries locals s'enllacen sempre amb la general i n'agafen un sentit més universal.

Així, la història de la prosperitat de l'Estat de Colorado quan hi foren descobertes les mines d'argent que feren d'aquell territori un país de somni, i la seva ruïna sobtada en decretar el president Cleveland l'adopció del patró or, que desvaloritzava de sobte l'argent, és una història que no solament ha d'interessar els habitants de Denver, sinó els de tots els Estats Units i els d'arreu del món, perquè ens planteja un problema econòmic semblant al de la deflació que afligeix actualment no sols els Estats Units, sinó tot el món. Per això ens interessen les lluites dels colons del Colorado, el canvi de nom de la capital naixent de St. Charles pel de Denver, que encara porta, les eleccions, l'elevació, per un fenomen parallel al de la prosperitat del territori, de Yates Martin, arrossegat en l'ascensió com en la davallada per fenòmens que ell no comprèn: les seves puerilitats del nou ric, el seu optimisme olla, les seves generositats fantàstiques, el seu enamorament d'una dona bella i jove i l'abandonament de la muller plena de seny, i la simpatia que irradia constantment la seva ànima infantil, quan encara no és res, quan ja ho és tot i quan ja no és res, quan mor a l'escenari desert del teatre que ell féu construir i que porta el seu nom, mentre s'imagina tornar a rebre les ovacions del dia de la inauguració i quan l'enterren en el que ell somniava, un taüt d'argent.

Avui, sensacional estrena de la pel·lícula còmica
CHARLOTTE SUSA
FELIX BRESSART
ULTIMA NOVELA

Alfred W. Green ens relata l'acció d'una manera directa i plena de realisme, d'un realisme que no deixa pas de banda un humor tendre, un afecte extraordinari pel protagonista, encarnat per Edward G. Robinson. Bebe Daniels és l'estrella que l'acompanya. En realitat, però, l'heroïna no és ella, sinó Aline MacMahon, la muller dels temps difícils abandonada quan es presenta la prosperitat i quan sorgeix al costat de Yates Martin la bellesa, però a la qual el seu seny lliurarà de la ruïna però no pas de l'afecte constant al seu marit, primer, al seu ex-marit després, l'home de la sort, podríem dir el tipus de l'home que en ell mateix no és res, però que encarnarà, perquè sí, la prosperitat o la desgràcia de la seva època.

Un film molt interessant i unes magnífiques encarnacions de E. G. Robinson i d'Aline MacMahon.

A. FERRAN

Biografies curtes

Alice White. — Fou una de les poques "girls" que arribaren a Hollywood amb carrera i per tant amb poques ambicions de conquistar-se els Estudis famosos. Nasqué a Patterson el 28 d'agost de 1907. La seva mare era una actriu coneguda. Alice, que s'anomenava Alva, quan era petita se n'anà amb la seva àvia, la senyor Alexander, que vivia a Hollywood, fins a catorze anys. Els seus pares moriren quan ella era nena, i a penes si Alice se'n recorda. Anà a l'escola a Los Angeles. Decidida a guanyar-se la vida independentment, estudià un curs de taquigrafia i obtingué una plaça en una oficina municipal.

El seu debut el féu en "El ladrón de Bagdad"; en una de les seves escenes agafà un fort catarro.

Al cap de poc temps es presentà a l'Estudi de Chaplin, el qual l'admeté com a mecanògrafa en adonar-se de la seva vàlua per a possibles rodatges, com així es féu.

De l'Estudi Chaplin passà a altres Estudis, on féu proves de la seva virtut envers el llenç; però sempre fracassà, i tornà de mecanògrafa a la First National. Aquesta casa li assignà un paper en el "Sea Tiger" i immediatament un llarg contracte.

Aleshores tenia el cabell fosc i pesava 69 quilos. En veure's al llenç no s'agradà; s'acolorí el cabell de ros, reduí el seu pes a 38 quilos i varià per complet.

El cap de Publicitat de la First National en 1926, que era John Le Roy, la va persuadir perquè canviés el seu nom d'Alva en Alice, ja que el primer sonava malament. Amb la mateixa companyia Alice féu tants progressos que ben aviat es popularitzà la seva fama. Cansada d'exercir papers i atreta pel vodevill, es llançà a l'escena, i deixà la First National per tornar a Hollywood a recollir nous llorers.

Un dia prengué part en el rodatge de "Cena a las ocho", paper en el qual Alice cridà l'atenció dels directius de la Universal, els quals li asseguraren un llarg contracte. La seva primera pel·lícula a la Universal-City fou "En la gloria", amb Chester Morris.

Alice White viu en una casa estil italià, en un dels pujols de Hollywood.

Leila Hyams. — Famosa en l'escena del Broadway, no podia per menys d'ingressar al llenç. En 1926 debutà per a la Paramount a l'Estudi de Nova York. A la City de Nova York fou una estrella disputada, i la Fox aconseguí contractar-la com a segona empresa de films. Assabentat Hollywood de les valors de la nova estrella en cada producció que rodava, la Universal procurà assegurar-se-la, interpretant amb molta gràcia i talent els millors papers de "Caballeros rústicos", etc., així com "Los ex ricos" i altres noves produccions de Laemmle. Leila nasqué a Nova York en 1 de maig; els seus pares eren John Hyams i Leila McIntyre, ambdós celebrats comediants de la capital. De nena va demostrar les seves afeccions de voler treballar amb els seus pares, i debutà a cinc anys: obtingué el seu primer triomf a tretze anys, en "Flores de mayo". Ensems aprovava els seus estudis a l'Escola Alcuin i al Col·legi Clarck. A disset anys es parlà molt d'ella amb motiu del seu triomf en l'obra "Going Crooked", estrenada a Nova York al The Cort Theatre. El seu espòs és l'empresari Philip Berg.

DIA I LLOC DEL NAIXEMENT DE DIVERSOS ACTORS

Neysa Nourse, 3-1-1919, Forest Glen, Maryland.

Zasu Pitts, 3-1-1900, Parsons, Kansas.

Russ Columbo, 14-1-1908, San Francisco, Califòrnia.

Sterling Holloway, 14-1-1906, Cedertown, Ga.

June Knight, 22-1-1913, Hollywood, Califòrnia.

Chester Morris, 16-2-1901, Nova York.

Edmund Lowe, 16-3-1895, San José, Califòrnia.

Edward Everett Horton, 18-3-1891, Brooklyn, N. Y.

Onslow Stevens, 29-3-31902, Los Angeles, Califòrnia.

Leila Hyams, 1-5-1908, Nova York.

Margaret Sullavan, 16-5-1911, Norfolk, Virgínia.

Paul Lukas, 26-5-1895, Budapest, Hongria.

Lucille Lund, 3-6-1913, Buckley, Washington.

Louise Fazenda, 17-6-1913, Lafayette, Ind.

Gloria Stuart, 4-7-1910, Santa Mònica, Califòrnia.

Vincent Barnett, 4-7-1903, Pittsburg, Pa.

Slim Summerville, 10-7-1892, Alburquerque, N. M.

Roger Pryor, 27-8-1903, Nova York.

Alice White, 28-8-1907, Paterson, N. J.

Mabel Marden, 2-9-1913, Cleveland, Ohio.

Andy Devine, 7-10-1905, Flagstaff, Arizona.

Lois January, 15-10-1913, Fort Worth, Texas.

Edna May Oliver, 9-11-1893, Boston, Mass.

Claude Rains, 10-11-1893, Londres, Anglaterra.

Boris Karloff, 23-11-1887, Dulwich, Anglaterra.

Gary Owen, 18-12-1902, Brookhaven, Miss.

Lew Ayres, 28-12-1908, Minneàpolis, Minn.

CHARLES LAUGHTON

D'haver acomodat els seus desigs a la voluntat de la seva família, Laughton seria avui oficial de l'Armada anglesa. Però des d'infant la vocació el duia a l'art de representar.

Un any abans de la guerra entrà a treballar com a ajudant de caixer a l'hotel Claridge, de Londres. Durant tota la campanya es comportà com un brau al front, i, firmat l'armistici, continuà estudiant en diverses ocupacions de l'art dramàtic.

La seva primera aparició en escena fou en 1926, i sabé fer-ho amb tanta perfecció i dosi tan elevada de gràcia que el públic el saludà com una positiva revelació artística. Al cap de poc temps ocupava un lloc preeminent entre els actors d'Anglaterra, i la seva interpretació de la comèdia "Justicia divina" el consagrà de manera definitiva, al mateix temps que féu recaure en la seva personalitat vigorosa les mirades dels productors cinematogràfics de Hollywood.

La seva primera pellícula — i per cert l'última estrenada aquí—és "Entre la espada y la pared", en la qual sobresortí de manera notable. El seu treball posterior en "El signo de la cruz", "La isla de las almas perdidas", "Si yo tuviera un millón" i, sobretot, "La vida privada de Enrique VIII", cinematografiada aquesta a la seva pàtria, l'acrediten entre les estrelles més famoses.

Charles Laughton és i fou sempre refractari a especialitzar-se en la interpretació de tipus determinats, i prefereix, d'acord amb les seves àmplies possibilitats, donar vida, a l'escena o al llenç, a personatges de la més variada i oposada psicologia.

PRIMERS PLANS

★ Ja està decidit quin serà el pròxim "film" que tindrà com a intèrpret principal George Arliss, el gran actor, que acaba d'obtenir un triomf rotund en "La casa de los Rothschild". Es tracta ara d'un argument de Leonard Praskins, que és adaptació d'una novella de Katherine Klugaton. El dirigirà Sidney Landfield, i figuraran en el repartiment, juntament amb George Arliss, Janet Beecher, Edna May Oliver, Charlot Henry, Ralph Morgan i Hardie Albright. La cinta es titularà "El cabeza de familia".

★ En vista del triomf assolit per la bellíssima artista russa Anna Sten en l'adaptació de "Naná", la gran actriu farà una nova producció de tipus altament dramàtic i en la qual corporitzarà un personatge de la seva nacionalitat. Es tracta de la nova versió — ja són incomptables les que s'han fet — de la novella de Léon Tolstoi "Resurrección". Fredric March serà la parella d'Anna Sten en aquest "film".

FANTASIO
EL DISSABTE VINENT
Un film de categoria del mestre JULIEN DUVIVIER
HARRY BAUR
GINA MANES
INKIJINOFF
la cabeza de un hombre
Sensacional i emotiu com cap altre

★ Herbert Wilcox, director de producció de la casa British and Dominions, anuncia que així que acabi la cinegrafiació de "Nell Gwyn", la seva pellícula actual, basada en la vida de la favorita de Carles II d'Anglaterra, començarà la realització cinematogràfica de l'obra "Lirios silvestres", de John Hastings Turner, model de tipisme anglès.

★ Ja està ultimat el repartiment de la nova producció de la London Films que té Douglas Fairbanks com a protagonista. Apareixeran en aquesta pellícula Benita Hume, Merle Oberon, Flora Robson, Elsa Lanchester, Wendy Barrie, Binnie Barnes, Diana Napier i Joan Gardner, artistes tots ells que exerciren importants papers en "La vida privada de Enrique VIII" i "Catalina de Rusia", els dos grans "films" d'ambient històric sortits recentment de la prestigiosa productora europea. El títol definitiu d'aquesta nova interpretació de Douglas Fairbanks és "La vida privada de Don Juan".

★ J. F. Cordes, un dels floricultors més famosos i refinats de Nord-Amèrica, acaba d'obtenir una nova mena de dàlia de mida gegantina. Posat en el cas de donar-li nom, ha elegit el de la seva artista favorita del llenç. I així resulta que la nova dàlia — bellíssima, segons s'assegura — s'anomena Elissa Landi.

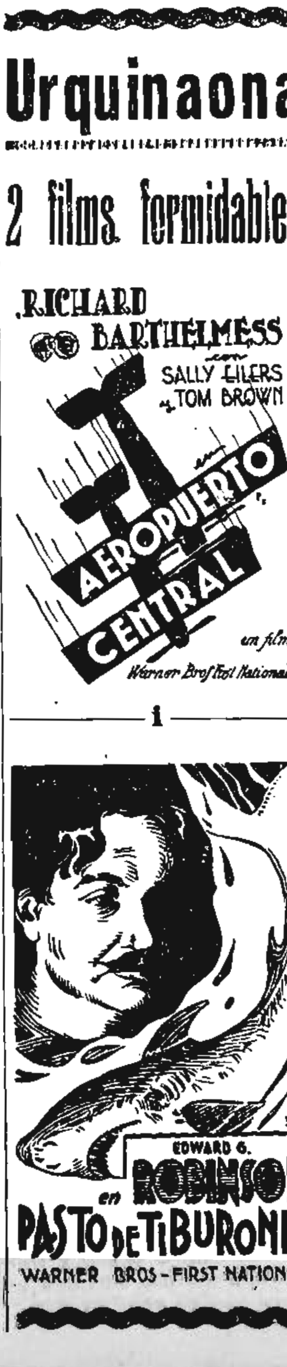
Urquinaona
2 films formidables
RICHARD BARTHELMESS
con SALLY EILERS y TOM BROWN
AEROPUERTO CENTRAL
un film Warner Bros First National
i
EDWARD G. ROBINSON
en PASTO DE TIBURONES
WARNER BROS - FIRST NATIONAL

★ Es prepara activament la impressió d'una pellícula sobre la vida del que donà nom als dirigibles. La cinta es titularà, senzillament, "Su excelencia el conde de Zeppelin", i l'actor Otto Gebühr interpretarà el paper principal.

★ L'opereta alemanya "Katz im Sack" serà portada al llenç molt aviat per Jacques Natanson amb el títol de "Cuadrilla de amor". El principal paper femení estarà interpretat per Irene de Zilahy, que aparegué per primera vegada en el llenç en "Pàprika".

★ El pròxim film de Gabriel Rosca es titularà "Efecto teatral". L'escenari i els diàlegs han estat escrits per Gerard Soubise, i Paul Devred ha compost la partitura musical. Seran intèrprets del nou "film" Jeanne Helbling, Christiane Delyne, Marthe Musine, Georges Péclet, Henri Baudin, Max Lerel, Victor Vina, Roger Novelo i Marcel Vibert.

LES ESTRENES D'AVUI

"ULTIMA NOVELA"

Avui s'estrena al Fèmina aquest film, interpretat per Charlotte Susa i Fèlix Bressart.

Estrelles del llenç al teatre

Un cronista vienès anota el fet curiós que l'actualitat escènica a la capital austríaca sembla significar una revenja després de la desbandada d'actors de teatre per a aparèixer al llenç. Ara és al revés. Heus-en ací alguns exemples:

Holly Haas treballa al teatre de la Scala. Otto Wallburg acaba de firmar un contracte per a la mateixa escena, i Fritz Schulz està en negociacions amb el mateix fi. Liane Haid actua al teatre Ander Wien; Werner Krauss corporitza Napoleón en el drama "Els cent dies", de Mussolini i Forzano. Elizabeth Berner debutarà en un teatre dintre pocs dies. Finalment, en els diversos espectacles de comèdia i opereta de Viena actuen cada dia actrius i actors del llenç tan coneguts com Adela Kern, Nora Gregor, Alfred Piccaver, Paul Hartmann, Hans Jaray, Paula Wessely, Max Hansen, Georg Alexander, Attila Hobiger, Ernst Verebes, Rosy Barsony, Tibor von Halmay i Charles Kullmann.

Edith Méra atempta contra la seva vida

El diumenge passat al matí, quan la donzella d'Edith Méra entrà a la cambra de la bella artista del cinema francès trobà que no donava senyals de vida. Traslladada immediatament a l'hospital Beaujou, l'activa intervenció dels metges aconseguí reanimar-la i allunyar l'imminent perill. En l'hora present ja no ofereix cap perill la salut de l'encisadora estrella.

Com Max Linder, com Claude France, com Francine Mussey, la intèrpret de "Los tres mosqueteros" i de tantes altres cintes ha volgut posar fi als seus dies. Una crisi aguda de neurastènia la impulsà a la mort. Per abandonar el món, Edith Méra, després d'ingerir una forta dosi de soporífer, obrí les aixetes del gas i s'ajagué.

Per fortuna seguirem veient la bella actriu en noves interpretacions.

La censura, contra "La Banca Nemo"

La Censura francesa ha obligat a suprimir prop de 500 metres de la pellícula "La Banca Nemo", dirigida per Marguerite Viel, segons una famosa comèdia satírica de Louis Verneuil, i interpretada per Alice Tissot, Mona Goya, Bergeron, Charles Fallot, Bred March i Mauger. La cinta és la història de la carrera triomfal d'un poca-vergonya que sap procurar-se influències i manejar-les amb habilitat. La censura posà vet terminant a una de les millors escenes de l'obra que simula un consell de ministres. Encara que l'acció transcorre en un país imaginari, es tem que el públic pogués trobar certes semblances perilloses...

D'UN FILM A L'ALTRE

★ En la Junta reunida per a l'elecció de càrrecs de la Universal, recaigueren els següents nomenaments per unanimitat en les següents persones:

President: Carl Laemmle.

Vice-president: R. H. Cochrane.

Vice-president segon: Samuel Sedran.

Secretari: V. S. McKay.

Secretària assistent: Helen H. Hughes.

Tresorer: Charles B. Paine.

Tresorer assistent: Eugene F. Walsh.

Tot seguit dels nomenaments. Carl Laemmle sortí cap a Califòrnia en l'exprés, acompanyat del seu secretari, J. H. Ross.

★ "Fueros humanos", és un film interpretat per Spencer Tracy, el protagonista de "El poder i la glòria". La direcció d'aquest nou film és de Frank Borzage, autor de "Adéu a les armes", que guanyà el primer premi de direcció en 1932.

★ "Dama por un día", que ha dirigit Frank Carpra, és interpretat per Warren Williams i Richard Dix. El film és distribuït per CIFESA.

PROXIMAMENTE
Simona es así!
SOLO PARA ADULTOS

EL TEATRE

Barcelona: "Mi abuelita, la pobre", de Luis de Vargas

A l'obra hi ha un personatge ben trobat: un adolescent precoç que té ja moltes coses d'home i que per això mateix fa gràcia, fa que hom miri amb indulgència les seves trapelleries i que àdhuc ens guanyi la simpatia, a mesura que deixa endevinar que en el fons és un minyó molt bo i molt tendre. Aquest personatge, si és ben trobat, no és massa ben sostingut, ja que la seva edat sembla variar, segons les escenes. Però la seva intèrpret, Isabel Garcés, aconsegueix prestar unitat al seu caràcter. L'encarna amb una gran desimboltura, amb una gran frescor. Ens decanta tot seguit a la indulgència, a la simpatia *envers aquell caràcter infantil*, precoç i petulant. Sap fer-lo atrevit, versàtil, sense que quedi cruel. Sap fer-lo tendre, sense que quedi apegalós. La malícia infantil, els aires de milhomes, un fons de bondat i de seriositat precoces, són admirablement estrafets per aquesta actriu. Un gran tacte, sobretot, l'acompanya a donar la nota còmica, és a dir, a posar de relleu el contrast entre els fets i les paraules d'aquest personatge, que volen ésser d'home i la seva natura d'infant. Endevina sempre, constantment, un punt dolç, de comicitat, que mai no produeix la sensació de fer comèdia.

Aviat, un bon film

PESCADA EN LA CALLE
con SYLVIA SIDNEY
GEORGE RAFT

És possible que per a aquest persoatge, i sobretot per la interpretació d'Isabel Garcés, el públic veiés amb benvolença i àdhuc amb simpatia la comèdia; que li atorgués, més d'una vegada, els seus aplaudiments.

Però hi ha, en canvi, un altre personatge masegat i avorrible: el d'una velleta rondinaire. Aquest personatge, que ocupa sovint, en alternança amb el minyó, una importància de primer pla i que es passa la nit rondinant amb veu de vella, fa l'obra insuportable en molts passatges. ¿Com un autor dramàtic no s'adona de la monotonia, de la manca d'interès, d'encís, que ha de tenir un tal personatge? Aquesta mena de personatges, episòdicament, són tolerables. Però fer-ne figures centrals esdevé la mateixa negació de l'art dramàtic. Sort que en el cas present la senyora Ruiz, que l'interpreta, ho fa amb una gran dignitat.

De la resta de l'obra no cal parlar-ne: un argument de comèdia blanca, del més blanc i del més insípid.

Domènec GUANSÉ

ESCENARIS

Avui al vespre tindrà lloc al teatre Parthenon (carrer de Balmes) l'estrena de la comèdia d'Agustí Collado "La bohèmia trista", per la companyia Callejas - Martínez. Aquesta funció forma part de la sèrie de dijous de teatre català organitzats per la companyia esmentada.

★ *Florelle* actuarà al Tívoli. Debutarà demà, divendres, a la nit, com a fi de festa. Cantarà en francès i en castellà. Li aplaudirem, entre altres composicions, l'alegre fox-trot *Il suffit d'une petite femme*, de "El fill improvisat", l'inspirat vals de Paul Abraham *Une viennoise*, de "Monsieur Madame i Bibi", i la formosa cançó *Qui j'aime*, de "Tumultes".

★ Una vegada més s'anuncia la reaparició de la tiple Sofia Vergé al teatre Novetats. Celebrarem que sigui veritat. Sofia Vergé ha estat allunyada algun temps de l'escena per trobar-se malalta. Sembla que ara està ja restablerta del tot.

★ Es dóna com a cosa segura el casament de l'artista Empar Sara, segona figura femenina del teatre Còmic, amb el director d'orquestra, del mateix teatre, Manuel Faixà.

★ A mesura que van passant els dies del termini de presentació de plecs al concurs per a dur a cap una temporada oficial de teatre català, els comentaris augmenten que dóna gust d'escoltar. Els comentaristes són de dues classes: els que creuen que tot plegat anirà com una seda i els que sostenen que amb les vuitanta mil pessetes de subvenció no n'hi haurà, com qui diu, per a començar. Sentim haver de confessar que aquests darrers, o sia els pessimistes, estan en majoria. Ho sentim perquè ni veiem la cosa tan negra, ni esperem, per tant, que la subvenció se'n vagi com aigua en un *cistell*. De totes maneres, el sistema que s'ha adoptat que l'ajut sigui en efectiu metàl·lic — sistema que en les enquestes que s'han fet sobre la crisi del teatre català han impugnat, sempre, la major part de les persones interrogades —, ens fa témer per l'èxit de l'empresa. Un dels concursants que més probabilitats té de guanyar el concurs ens deia temps enrera: — Per què la Generalitat, en lloc de donar diners, no imita l'exemple de l'Ajuntament de Madrid, amb els teatres Calderón i Espanyol, i facilita a l'empresari el teatre franc de lloguer i lliure d'impostos municipals?

★ Aquesta nit, comiat dels ballets russos al Liceu.

★ Una bona notícia. La setmana vinent es presentarà en una escena barcelonina l'artista Renée Lor. ¿No la recordeu? ¿No recordeu aquella francesa que va interpretar, en una de les revistes del plorat Bayés, la *petite femme de Millière*?

★ El mestre Padilla — l'autor de *El relicario* i de *València* — és a Barcelona. Ha vingut per a fer conèixer a Margarita Carbajal la partitura d'una revista, encara sense títol, destinada al Principal Palace. La lletra és del senyor Silva Aramburu.

La Música

NOTICIARI

El festival que a fi de retre un homenatge de gratitud al seu mestre sots-director, senyor Pere Jordà, l'Orfeó Gracienc té organitzat per a tenir lloc el dia 27 del corrent, o sigui el diumenge vinent, estarà constituït pel següent *programa*:

Migdia. — Àpat de germanor a la sala d'assaigs del local social. Per a assistir-hi, tots els socis que ho desitgin poden passar a adquirir els tiquets a la Comissió Organitzadora (estatge social) per tot el dia 24 del corrent, en la qual data acaba el termini d'inscripció.

Tarda, a les cinc. — Ballada de sardanes al pati de l'estatge; cobla "La Principal del Vallès".

Nit, a les deu. — Interessantíssim concert a càrrec de prestigiosos elements, com són: Concepció Callao, soprano; Maria Teresa Balcells, pianista; Orfeó Gracienc i Cobla Barcelona, oficial de la Generalitat, els quals interpretaran un bell enfilall d'obres per a orfeó, per a orfeó i cobla, recital de cançons. Es donaran a conèixer mantes obres del mestre Jordà, estrenes i primeres audicions; sardanes; estrenes del mestre Jordà i altres coneguts autors, etc.

L'entrada a la ballada de sardanes de la tarda i al concert de la nit serà per mitjà d'invitació, que els socis de l'Orfeó Gracienc podran passar a recollir a la secretaria de l'entitat.

• • •

Heus ací el programa del recital que, a càrrec de l'excellent jove pianista Leopold Cardona tindrà lloc a l'estatge social de l'Orfeó Gracienc el dissabte vinent, dia 26 del corrent, a les deu de la nit:

Primera part. — "Tocatta en "re" menor"; Bach-Bussoni; "Sonata apassionatta", Beethoven; Andante assai, Andante con moto, Allegro ma non troppo, Presto.

Segona part. — "Dues arabesques", Debussy; "Fantasia impromptu", "Nocturn en "fa" diesi", "Estudi revolucionari" i "Balada en "sol" menor", Chopin.

Tercera part. — "El puerto i Triana" de la "Suite Ibèrica"), Albéniz; "Dansa del foc" (del "Amor brujo"), Falla; "Rapsòdia número 2" i "Cavalcada" (de la "Walkiria"), Wagner-Brasin.

Recital al Círcol Artístic. — La notable violinista Elisabeth Coemans de P. F., acompanyada al piano per Isabelle Martí Colín, al Círcol Artístic, demà, divendres, a les set de la tarda, donarà un recital. Interpretarà obres escollides de Tartini, Schumann, Albéniz, Liszt, Bach, Strawinski, Dinicu-Heilietz, J. Borràs de Palau, F. Kreisler i Caçador.

Associació de Música Antiga. — El vinent concert d'aquesta Associació serà celebrat el dia 30 del corrent mes de maig. Se celebrarà a la sala del Rectorat de la Universitat, i estarà dedicat a "La Música de cambra a finals del segle XVI".

La culta i coneguda artista senyoreta Maria Carratalà farà un breu comentari. Prendran part al dit concert els artistes següents: senyoreta Maria Amat, soprano; senyor Joan Gibert i Camins, espineta; Gregori Tarragó, llaüt, i Ferran Pérez i Prió, viola "da Gamba".

Les obres seran executades amb instruments antics.

INFORMACIO D'ESPANYA

LES CORTS DE LA REPUBLICA

Segueix el debat produït per la proposició de Calvo Sotelo amb una intervenció definitiva del senyor Prieto

El ministre de Treball amenaça amb aplicar la guillotina al projecte de derogació de la llei de termes municipals

(*Ve de la primera pàgina*)

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió de Marina sobre el projecte de Llei reorganitzant el cos dels bussos de l'armada.

El senyor CARRANZA defensa un vot particular. Diu que si es demanen algunes millores és perquè el senyor Casares Quiroga és advocat de la dita Societat.

El senyor PEREZ MADRIGAL el rebutja en nom de la Comissió.

El MINISTRE DE MARINA intervé. Nega que es concedeixin avantatges al cos auxiliar de l'armada perquè el senyor Casares Quiroga sigui advocat de la dita entitat. Afirma que si aquestes millores es concedeixen és perquè el dit cos ho mereix. Reconeix que es concedeix el retir amb nou mil pessetes a alguns bussos, però és després d'haver prestat serveis durant 40 anys.

El senyor CARRANZA retira el seu vot particular.

El senyor BARCIA s'aixeca per a defensar el senyor Casares Quiroga dels atacs de què ha estat objecte. Jo responc de l'honorabilitat de l'ex-ministre de la Governació, de la qual ningú no pot dubtar. (Rumors.) Què se n'ha de dir? Res en absolut. No hi ha dret a injuriar sense proves.

UNA VEU: Que vingui aci i que vagi a Càdiz. (Forts rumors entre socialistes i esquerra republicana.)

El senyor BARCIA censura les paraules del senyor Carranza.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA intervé repetides vegades, però continuen les protestes i interrupcions.

El senyor MAEZTU, excitat i a peu dret, censura durament el senyor Casares Quiroga. (Els socialistes i les esquerres increpen els monàrquics i censuren al senyor Maeztu els seus escrits anarquistes i socialistes que contrasten amb la seva actuació com a ambaixador de la Dictadura.)

El senyor MAEZTU: Ambaixador de S. M. catòlica.

El senyor BARCIA continua censurant les paraules del senyor Carranza i l'actitud dels que el recolzen als quals qualifica d'histrions. (Protestes dels monàrquics. Contraprotestes dels socialistes, distingint-se entre aquests els senyors Besteiro i de los Rios.)

El senyor DE LOS RIOS, dirigint-se al senyor Maeztu: La V. S. hauria de tenir més respecte intel·lectual i moral.

Entre constants interrupcions, el senyor Carranza diu que manté les seves paraules.

El senyor BARCIA: Al qui acusa sense proves ha de jutjar-lo la Cambra.

S'aprova el projecte.

ES POSA A DISCUSSIÓ EL DICTAMEN SOBRE AUGMENTS DE SOUS ALS CARRABINERS

El senyor AZA defensa un vot particular.

El senyor PEREZ MADRIGAL l'impugna en nom de la Comissió.

Se suspèn aquest debat.

ES REPREN LA DISCUSSIÓ DEL PROJECTE DE LLEI SOBRE DEROGACIÓ DE LA DE TERMES MUNICIPALS

Una esmena del senyor Vidal i Guardiola queda retirada perquè no està present el seu autor.

El senyor MARTINEZ GIL en defensa una altra. Diu que la derogació de la Llei de Termes Municipals no significa altra cosa que la persecució contra els obrers als quals es vol fer treballar a canvi d'un miserable jornal. No sols se'ls exigeix això, sinó que renunciïn llurs idees polítiques.

UN DIPUTAT AGRARI: Això és una llegenda. (Rumors contradictoris.)

El senyor MARTINEZ GIL: El que és una llegenda és el vostre interès pels treballadors, als quals perseguiu aferrissadament. Això està ben provat, puix que ho he vist durant els molts anys que he estat secretari general de la Corporació de Treballadors de la Terra. Acaba advocant pel torn forçós en el treball al camp.

El MINISTRE DE TREBALL s'oposa a l'establiment del torn forçós perquè equipara els treballadors bons amb els ganduls i ineptes. Assegura que estan disposats a evitar represàlies i jornals de fam. Prega als socialistes que desisteixin de la seva sistemàtica oposició, puix que del contrari es veurà obligat a demanar a la Cambra que doni per suficientment discutida la qüestió. Davant d'una obstrucció, la majoria té dret a aplicar la guillotina.

Se suspèn aquest debat.

El senyor MADARIAGA, que havia demanat la paraula, en veure que se suspèn el debat, exclama: "Que presideixi un altre la Comissió".

(El senyor Madariaga i els diputats d'Acció Popular abandonen el saló entre els rumors dels socialistes i esquerra.)

El MINISTRE DE GOVERNACIÓ llegeix diversos projectes de Llei.

ES REPREN EL DEBAT SOBRE EL DEBAT FINANCER PLANTEJAT PEL SR. CALVO SOTELO

El senyor PRIETO rectifica. Em limitaré —diu— a rectificar algunes afirmacions que ahir va fer el senyor Calvo Sotelo. He d'expressar la meva gratitud al ministre de Finances per haver confirmat unes xifres pressupostàries llegides per mi en la sessió de divendres. Prescindint de tot matís personal, he d'ocupar-me de tres punts del discurs del senyor Calvo Sotelo: Petroli, liquidació de pressupostos i problemes de canvi.

Una interrupció del senyor Chapaprieta i una observació del senyor Rodriguez de Viguri, centraren al meu judici la qüestió amb suficient claredat. Les xifres llegides per la V. S. amb evident bona fe no són exactes. No culpo a la V. S. que les va manejar amb absoluta llibertat des del ministeri de Finances. He d'agrair al senyor Marraco l'estat de comptes que va fer imprimir i per la meva part vaig a donar lectura al següent estat del Deute públic en els temps de la dictadura i durant la República.

Any 1923, 15.447.797 pessetes; 1924, 16.192.123; 1925, 16.957.528; 1926, 17.369.474; 1927, 18.419.184; 1928, 18.970.786; 1929, 20.201.431; 1930, 20.127.451; 1931, 20.088.897; 1932, 20.523.877 i 1933, 20.999.517.

D'aquest estat de comptes del Deute actual i del del temps de la dictadura, es dedueix que en temps de la dictadura l'augment del Deute va ésser de 777 milions anuals i en temps de la República de 290 milions de pessetes anuals.

Dóna lectura a una altra sèrie de xifres referents a tants per cents i assegura que en aquest extrem de coses, va ésser també pitjor la gestió de la dictadura que la de la República. Jo ignorava la garantia que suposava per a la V. S. el mestre Guttemberg i que no li oferien confiança les xifres manuscrites; però aquí les teniu ja impreses. ¿Les acceptarà ara la V. S.? (Rialles i rumors d'aprovació.)

Al·ludeix al Monopoli de Petrolis i assegura que no és cert que sigui ell el responsable de la seva mala situació per la seva gestió al ministeri de Finances en els primers temps de la dictadura. Parla del concurs celebrat per a construir una refineria al port de Barcelona. El concurs es va declarar desert. Una de les proposicions importava 50 milions de pessetes or. Això hauria implicat un nou emprèstit or. La República va declarar desert aquest concurs, avalant una R. O. dels temps de la monarquia.

Al·ludeix la gestió del senyor Carner al Ministeri de Finances i assegura que és un enamorat del petroli, i a pesar d'això tampoc no s'atreví a procedir a aquesta installació al port de Barcelona, amb tot i que el senyor Carner estima Catalunya, la seva terra.

Al·ludeix les expropiacions portades a termes i les indemnitzacions, i assegura que les valoracions fetes pel Consell de Ministres eren molt per sota del valor real. No és cert, com digué la V. S. que tots els expedients de reclamació haguessim estat atesos. En el seu llibre "Al servei de l'Estat" diu que no s'atengueren totes. (Presideix el senyor Rahola.) De 38 expedients només en quedaren atesos vuit. El total de les expropiacions acordades en Consell de Ministres ascendeix a 104.440.000'50 pessetes, i el Govern dictatorial concedí unes diferències que ascendeixen a 16.162.000 pessetes.

Jo només he de recordar que crear el Monopoli de Petrolis en aquelles circumstàncies i en l'època que es creà fou tan perillós que podia llançar a rodar la nostra Hisenda. El subministre de petrolis podia haver fallat absolutament, i llavors ¿què hauria succeït? Al·ludeix la incautació de la personalitat jurídica de Petrolis Porto Pi.

El senyor CALVO SOTELO interromp.

El senyor LEIZAOLA: Fou un robatori jurídic aquella expropiació. (Aprovació a les esquerres.)

El senyor CALVO SOTELO fa signes d'estranyesa.

El senyor PRIETO: Es tracta d'un representant dels interessos lesionats per la V. S., i aprofito la circumstància per presentar-vos el senyor Leizaola. (Rialles.)

L'Estat participa en el Monopoli en una quarta part per mitjà d'accions alliberades, i per tant és particep en els seus guanys i pèrdues, la qual cosa no deixa d'ésser perillós. L'ocorregut amb Porto Pi fou quelcom també perillós. (Els diputats de la Ceda tornen als escons entre rialles i rumors.) Al·ludeix el cas de l'entitat Sabadell Henry, i diu que es pagà l'expropiació a aquesta societat amb una generositat absurda. A pesar del fall del Suprem, en el qual es demanava una nova valoració, es pagà altra vegada la quantitat, per la qual cosa es cometé una estafa.

Al·ludeix el problema del canvi, i divideix aquesta etapa en Calvo Sotelo, Argüelles, Wais, Ventosa i Rodríguez de Viguri.

El primer reflectia la seva actuació en el canvi de les seves notes oficioses amb un optimisme exagerat, fins a l'extrem que el President del Consell de llavors hagué de tallar el dit optimisme. El senyor Argüelles no pogué fer altra cosa que lluitar contra l'allau de problemes que en el seu brevíssim període vingueren a caure sobre Finances. Els altres ministres que el succeïren no pogueren fer altra cosa que procurar evitar la caiguda absoluta de la pesseta.

L'actitud del senyor Calvo Sotelo respongué a l'estat econòmic d'Espanya? Hi hagué optimisme en la V. S., ocasionant un greu dany a Espanya i provocant la baixa de la pesseta. Optimisme fou la celebració de les exposicions internacionals a Espanya, puix que el nostre país, pobre econòmicament, i en un indret d'Europa, no podia portar grans masses. Aquest impetu i aquest optimisme jovenívol tingué un fre en un moment donat en el senyor Primo de Rivera. Es feren dues Exposicions, les de Barcelona i Sevilla, en competència terrible. ¿Com ho explica això la V. S.? Així quedaren aquests dos pobles, i amb aquest problema la mateixa catàstrofe a tot Espanya. No hi hagué límit ni sentit potser pel seu impetu jovenívol, i això explica que ahir digués la V. S. certes coses i volgués demostrar certes xifres, nuvolant-se-li la seva clara intel·ligència.

No hi hagué veus en contra l'actuació de la V. S.; no hi havia Parlament, i la premsa nacional, amordassada, no podia dir res. Jo vaig prendre nota taquigràfica de les notes dels governs de la dictadura, i la V. S. s'explicarà que estigui fart de lloances de l'època dictatorial. La premsa estrangera estava esplèndidament subvencionada, i cantava les excel·lències del govern de Primo de Rivera; pagava pel Patronat Nacional de Turisme o per un altre organisme qualsevol, i jo declaro que vaig haver de fer orelles de mercader a compromisos de la dictadura, compromisos que posaven en perill la sobirania del meu poble. No tots poden dir això. (Rumors d'aprovació.)

Llavors vingué, en l'època de la V. S., un núvol de banquers internacionals, molts d'ells xantagistes que entraren a sac en el nostre tresor en forma inconcebible. ¡Quina diferència amb l'actualitat, en la qual ens dediquem a resoldre els problemes, en la qual ens fiscalitzem uns a altres i ens ajudem en la nostra tasca, malgrat les nostres diferències ideològiques. (Aplaudiments en tots els sectors econòmics, excepte en els monàrquics i populistes.)

Al·ludeix a l'actuació de les tribunes, tan elegantíssimes—diu—des que la V. S. està aci. Les tribunes acolliren amb rumors les meves frases que havíem salvat el comerç espanyol, i he de repetir que el vam salvar, perquè; ¿què hauria passat si no haguéssim fet front als deutes de la Dictadura?

La xifra de les pèrdues ocasionades per la V. S. és importantíssima. Em bastaria per a això llegir dades dels senyors Cambó i Alba entre altres eximis financers, per fer-les ascendir a 500 milions de pessetes; per em basta parlar amb textos de la V. S. Hi hagué l'emprèstit or, que quedà reduït a 305 milions de pessetes. ¿Per què un emprèstit or si es pagava en pessetes les obres, els materials, els jornals i els sous? ¿Per què necessitava or la V. S.? No vull parlar pel meu compte i llegiré dades del senyor Calvo Sotelo. Llegeix el preàmbul del decret en el qual s'elogia l'emprèstit or i en el qual es diu que està destinat a les despeses dels crèdits internacionals. Ah! Era per a això. Ja sembla més clar. La V. S. llegí les xifres que li donà la gana, però jo he de dir que la història podrà comptar les pèrdues de l'emprèstit or, que es xifren en centenars de milions de pessetes. Ja es veurà quan la República hagi eixugat aquesta terrible pèrdua. Jo reconec la seva magnífica literatura de les notes oficioses i especialment de la que correspon a aquell emprèstit. No era mal literat la V. S., encara que ara s'ha afrancesat. (Rialles.)

En la nota a què al·ludeix el senyor Prieto es parla de l'optimisme del poble espanyol per a aquest emprèstit.

El senyor CALVO SOTELO: Jo no ho vaig dir així.

El senyor PRIETO: Es que jo ho dic millor. (Rialles.) L'emprèstit s'anuncià com a interior i va ésser exterior. No hi havia or al país, ni als bancs, la V. S. ho sabia, i va fer l'emprèstit. (Presideix el senyor Alba.)

No s'han liquidat encara els dobles dels bons or que es poden calcular en 185.607.455 francs or. El doble de les operacions confirmades al comerç, a causa del seu optimisme, 61.983.042 francs or. Es feren préstecs als bancs al tres per cent i, senyors agraris, al cinc per cent per al crèdit agrícola. Quina diferència de tracte! ¡quin patriotisme! He de dir que l'emprèstit Morgan no es rescindí a causa de la crema dels convents. La rescissió es feu en abril i la crema dels convents va ésser al maig. (Aplaudiments a diversos sectors de la Cambra.)

Al·ludeix a la gestió dels ministres de Finances des del senyor Calvo Sotelo fins a la República i diu que el govern pre-dictatorial rescindí l'emprèstit Morgan i no volgué saber res de l'estabilització de la pesseta. Fou una sort per al senyor Ventosa, llavors ministre de Finances, que no estabilitzés la nostra moneda, perquè no cal veure sinó com estan els països que tenen el patró or. El Banc Internacional de Pagaments també ha observat la mateixa conducta. No és cert que la Banca Morgan exigís garanties. En temps de la V. S. hom li donà la firma del Banc d'Espanya i de l'Estat espanyol. Què més volia?

No tinc remordiment per haver exportat or del Banc d'Espanya per a fer front als compromisos que va contraure la V. S. Hi hagué un ministre socialista que sabé complir amb la paraula de la seva pàtria compromesa per la vostra actuació lamentable. La República no ha intervingut en els canvis. No ha intervingut en cap d'aquestes maniobres que convertiren les finestretes dels Bancs d'arreu del món en ulls sobre Espanya per dirigir sobre ella l'especulació i fer-la'n víctima. En la meva època no hi hagué intervenció sinó per evitar la baixa de la pesseta.

Parla de la crema de convents, i diu que n'és responsable no un ministre ni dos, sinó tot el Govern. Però l'11 de maig va tenir una vespra en la qual vau provocar el sentiment republicà del poble, la venjança del qual havia de recaure sobre vosaltres i no sobre els vostres temples. Per això no vam admetre la dimissió que amb caràcter irrevocable presentà un ministre. (El senyor Maura fa signes d'aprovació.) Això us demostrarà quan parleu de la baixa de la pesseta relacionada amb la vostra religió, que us espanteu vosaltres mateixos.

El senyor MAEZTU l'interromp repetides vegades, i és esbroncat.

El senyor PRIETO: I això us demostrarà que quan es toca el fervor republicà del país, sap sentir més alt el seu ideal republicà que vosaltres la vostra religió, que cau molt per sota del vedell d'or. (Grans aplaudiments en els radicals, mauristes, radicals demòcrates, socialistes, Esquerra i Izquierda).

El PRESIDENT diu que s'aixeca la sessió per a continuar-la a dos quarts d'onze, i la sessió se suspèn a les nou.

La sessió nocturna

A dos quarts d'onze comença la sessió nocturna. Presideix el senyor Alba. Desanimació general en escons i tribunes. Al banc blau el ministre de la Guerra.

ES POSA A DISCUSSIÓ EL PRESSUPOST DEL MINISTERI DE LA GUERRA

El senyor BASTOS s'ocupa de la situació econòmica dels soldats i classes passives, i tracta del sistema d'ascensos, i fa algunes observacions a les situacions a), b) i c).

Dóna compte d'alguns detalls de l'organització de l'Exèrcit, que considera que ha d'ésser reformada, i demana al ministre de la Guerra que porti a terme aquestes millores. S'ocupa de la instrucció militar de l'exèrcit en general, i sol·licita que s'adoptin les normes en benefici de la instrucció dels soldats.

El senyor FERNANDEZ BOLAÑOS consumeix un torn contra el dictamen, i així mateix el senyor ORTIZ DE SOLORZANO. Això provoca que se sentin veus de "Ja era hora".

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO, dirigint-se a un diputat radical: "Doncs ara em sentirà la V. S., i entre persones el que cal fer és callar."

El DIPUTAT RADICAL: Perquè li dic que no, com s'ha posat!

El MINISTRE DE LA GUERRA diu que espera que de la discussió del pressupost del Ministeri de la Guerra sortiran beneficis per a l'Exèrcit, que és un dels seus desigs més fervents. Assegura que no és un tècnic en qüestions militars, però creu que amb l'ajut dels elements coneixedors de la matèria es podrà fer una labor beneficiosa. Jo no puc fer res més sinó complir les lleis, perquè crec que aquesta és la meva obligació. No he d'atacar-les ni defensar-les, sinó que he de limitar-me a complir-les.

L'anarquia que es dedueix de les paraules del senyor Ortiz de Solorzano hem de procurar remeiar-la. Respecte els Tribunals d'Honor he de dir el que he afirmat abans, això és, que cal complir la llei.

El senyor ORTIZ DE SOLORZANO: Però la V. S. hauria de tenir iniciatives i reformar allò que sigui perjudicial en la llei.

El MINISTRE DE LA GUERRA: D'acord amb aquestes manifestacions.

El senyor MENENDEZ (Teodomir): Però els falls dels Tribunals d'honor no foren justos, ¿veritat senyor Ortiz de Solorzano?

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Només queden quatre minuts per a acabar la sessió.

El MINISTRE DE LA GUERRA promet ocupar-se de tots aquests problemes i queda en l'ús de la paraula per a la sessió de demà.

El PRESIDENT DE LA CAMBRA adverteix que demà, a les quatre en punt, es renovarà aquest debat. S'intentarà el quòrum per aprovar algunes lleis. També anuncia que s'aplicarà la guillotina si no s'arriba a una solució en la llei de termes municipals.

S'aixeca la sessió a tres quarts d'una de la nit.

S'HA PRESENTAT LA PROPOSICIO DE GUILLOTINA

Madrid, 23. — A les dotze de la nit s'ha presentat a la Cambra una proposició incidental firmada pels agraris, radicals i Ceda perquè es consideri suficientment discutida la derogació de la llei de termes municipals.

mallafré sastre
ronda sant pere 24
telèfon 18835

La vista de la causa contra el capità Rojas

(*Ve de la primera pàgina*)

El senyor Arrigunaga contesta que és cert que el tinent Artal li féu aquesta indicació, i ell pogué advertir que la força estava excitada. Parlà amb el capità Rojas, al qual demanà que els guàrdies posessin el segur als fusells, perquè no es pogués escapar cap tret.

Jo no vaig poder fer més perquè no tenia jurisdicció sobre les forces. El capità Rojas en un altre moment a altres indicacions li digué davant el fet que un dels detinguts semblava malalt: "A mi camelos, no".

Els presoners marxaren amb el capità Rojas cap a la barraca de "Seis dedos". Quan el senyor Aguirrunaga es trobava a uns 50 metres de la barraca de "Seisdedos" sentí uns trets. Moments després un sergent de la guàrdia civil l'assabentà de l'ocorregut, indicant-li que els presoners intentaren agredir la força i calgué fer baixes. El capità Rojas, posteriorment li donà compte de l'ocorregut. Es trobaren a Medinasidonia. Jo vaig treure la impressió que l'ocorregut fou un cop de geni. Jo en vaig donar compte al governador civil de Càdiz, senyor Pozo, i aquest em digué que no em preocupés.

L'acusador privat interroga el senyor Arrigunaga, que contesta en els mateixos termes anteriors.

També l'interroga l'advocat defensor i diu el testimoni que el capità Rojas li parlà de les ordres severíssimes que portava, però que no sentí donar cap ordre sobre el que anava a succeir.

El president: —Així fou imprevist l'ocorregut?

—Sí.

El fiscal demana que hi hagi un acarament entre el testimoni i el tinent Artal, i com que aquest darrer no és a la Sala s'ordena al senyor Arrigunaga que es retiri.

EL CAPITA DE LA GUARDIA CIVIL SR. GAIETA GARCIA

Presta declaració el capità de la guàrdia civil senyor Gaetà García Castellón, que estava a la Línea de la Concepción i rebé ordre per a traslladar-se a Casas Viejas.

Declara que arribà a Casas Viejas amb 20 homes i que ja hi trobà el tinent Artal i el delegat governatiu. Declara que no es trobava present quan ocorregué el succés davant la barraca de "Seisdedos". Abans d'ocórrer el fet parlà amb el delegat governatiu per evitar mals tractes als detinguts, puix que s'adonà de l'excitació existent entre la força.

El senyor Arrigunaga li digué que faria tot el possible per evitar extralimitacions. No va sentir la veu de foc i romangué diversos dies a Casas Viejas per haver estat nomenat jutge especial dels successos. A Càdiz donà compte als seus companys de l'ocorregut, i aquests li manifestaren que ja n'estaven assabentats.

L'interroga el fiscal, i diu que les forces a les seves ordres actuaren amb plena autonomia. Ell no hauria disparat contra els detinguts.

El defensor: Vós no haurieu donat l'ordre de foc?

Testimoni: No, i si ho haguessin fet les forces a les meves ordres, jo assumiria únicament i exclusivament la responsabilitat del fet.

Se suspèn la sessió, i es reprèn a la una menys vint minuts.

EL CAPITA D'ESTAT MAJOR SR. BARTOMEU BARBA

Compareix com a testimoni el capità d'Estat Major senyor Bartomeu Barba Hernàndez. Es presenta vestit d'uniforme. Manifesta que el dia 8 de gener fou requerit pel ministre de Guerra, senyor Azaña, per transmetre a les forces les ordres necessàries per a reprimir el moviment que es presentava a tot Espanya.

Agrega que quan es començà a parlar de l'ocorregut a Casas Viejas sol·licità l'oportuna autorització dels seus superiors per declarar davant la Comissió parlamentària, i com que no se li contestà, entengué que la demanda havia estat denegada. Ara ha tornat a sol·licitar-la, i el ministre de Guerra li ha dit que havia d'ésser respectuós amb el poder judicial i per tant declarar la veritat.

Vaig acudir a la Presidència del Consell, i el ministre de Guerra em digué que s'havia registrat un moviment revolucionari a Lleida i a Barcelona i que era probable que succeís el mateix a Madrid.

El ministre de Guerra em digué que s'havia de reprimir l'intent de sedició amb energia. "Nada de prisioneros ni heridos. Nada de llevar a los detenidos a las cárceles y a los cuarteles, porque después resulta siempre que son inocentes. Tiros a la barriga."

Com que l'ordre em semblà severa, ho vaig fer constar al senyor Azaña, que em replicà: "Ya lo he dicho bien claramente: Tiros a la barriga".

A preguntes del fiscal, diu que no cal que aquestes ordres es donin per escrit. Declara que tals ordres, en transmetre-les als Cossos, les suavitzà i les humanitzà. Afirma que d'aquestes ordres, encara que siguin verbals, es pren nota a les divisions.

L'acusador privat li pregunta si aquestes ordres es referien als moments de lluita, i el testimoni contesta afirmativament.

L'acusador privat pregunta després al testimoni si també aquestes ordres s'havien de complir una vegada acabada la lluita.

Considera que durant la lluita i després d'ella en un termini de tres dies es pot considerar com a moment de la mateixa lluita.

Explica el testimoni la seva entrevista amb l'actual ministre de Guerra, al qual demanà permís per anar a Casas Viejas a declarar.

El defensor del capità Rojas demana que constin en acta les declaracions del testimoni, i s'acorda que aquest passi a la biblioteca i redacti la seva declaració tal i com l'acaba de prestar.

EL CAPORAL PERE SALVE

Declara el caporal de la guàrdia civil Pere Salve, el qual prestava servei a Casas Viejas quan van ocórrer els successos. Declara que va detenir diversos capitostos i que a poder dels detinguts es van trobar armes disparades. No va estar a la Corraleta i ignora de qui van partir les ordres de foc.

Se suspèn la sessió per reprendre-la a dos quarts de cinc de la tarda.

LA REUNIÓ DE LA TARDA

A les cinc menys 20 de la tarda es reprèn la sessió.

Compareix en primer lloc el testimoni Francesc González Jiménez, caporal de guàrdies d'assalt, al qual interroga el fiscal.

El testimoni diu que va anar amb la companyia del capità Rojas que va sortir de Madrid. Va sentir dir al capità que tenia ordres severíssimes que eren comentades per alguns d'ells. Aquestes ordres es referien a què no hi haurien ni ferits ni detencions. Afegeix que van arribar a Casas Viejas amb el capità Rojas a les dotze de la nit del dia 11. Ratifica el dit per un altre testimoni. Es van ordenar detencions després de l'incendi de la casa del "Seis dedos". Es refereix a les ordres que fossin detinguts tots aquells als quals es trobessin armes. Ell va anar amb un escamot en el qual figurava també el capità Rojas, encara que no al comandament d'aquest, per la part alta del poble. Hi van haver agressions des de les figueres de moro i les detencions van durar prop de mitja hora.

Va rebre ordre del capità Rojas de portar els detinguts a la plaça del poble. Assegura que no va poder veure l'ocorregut a la barraca del "Seis dedos", perquè es trobava en una casa fent un escorcoll. Va sentir diversos dispars i després la descàrrega. Va sortir al carrer i va veure morts els detinguts. Naturalment no va sentir la veu de foc. Els detinguts es trobaven a la Corraleta de la barraca i les forces eren fora.

L'acusador privat li pregunta si recorda com fou mort a la seva barraca l'ancià anomenat Barberán.

El testimoni contesta que no pogué veure com ocorregué la mort, ja que estava efectuant escorcolls.

A una altra pregunta de l'acusador respon que l'ordre era detenir els que duien armes, sense altres conseqüències. Creu que la veu de foc no fou donada pel capità.

A continuació l'interroga la defensa, que li pregunta si es comentaren les ordres de no haver-hi presoners ni ferits, i diu que es comentaren, però que es trobava present durant la conversa que el capità Rojas sostingué amb el tinent Artal una cop a Casas Viejas. Afegeix que res no feia sospitar el que ocorregué després. Nega novament que sentís la veu de foc.

Declara a continuació Desideri García García, sergent d'assalt.

El fiscal li pregunta si pertanyia a la companyia d'assalt del capità Rojas, i li contesta afirmativament. Afegeix que estigué a Casas Viejas durant els successos.

A preguntes de si sentí les ordres donades pel director general de Seguretat a l'estació de Madrid contesta que el director de Seguretat els digué: "A defensar la República i a portar-se bé"; però no sentí res relacionat amb altres ordres. El dia 11 arribaren a Casas Viejas, i assistiren a l'assalt a la casa de "Seisdedos". Les ordres que el capità Rojas donà foren que es detingués tothom que dugués armes. Ell formà part de l'escamot del tinent Sancho. Se'ls engegaren molts trets, però no hi hagué cap baixa.

Interrogat sobre què ocorregué davant la barraca de "Seisdedos" en passar els detinguts, diu que el capità ordenà que fossin conduïts al corral. Un cop fet això digué als detinguts: "Ja veieu que ha ocorregut per culpa vostra". Un dels detinguts contestà alguna cosa que jo no vaig poder sentir i excità el capità, que disparà. Vaig sentir la veu de foc i després la descàrrega, sense poder precisar exactament qui la donà, per estar una mica allunyat.

Fiscal: ¿A quina distància us trobàveu del capità?

Testimoni: A uns quatre metres.

Afegeix que totes les forces eren al carrer, i que creu que la veu de foc la donà el capità Rojas, si bé no pot precisar-ho. Una ordre de tanta importància només podia donar-la el cap, que era el capità.

Seguidament inicia el seu interrogatori l'acusador privat i li pregunta si conegué detalls de la mort de l'ancià Barberán, i el testimoni contesta que s'assabentà del fet per la premsa.

Respecte a la forma com es donaren les ordres de detenció, reitera les seves manifestacions anteriors i afegeix que els detinguts no oferiren resistència. Solament un n'oferí, però la seva mare l'instà perquè es retés, com així ho féu.

Acusador: La veu de foc, de no haver estat donada pel capità, hauria estat obeïda?

Testimoni: No podria respondre a això.

Inicia el seu interrogatori el defensor i li pregunta si es donà ordre que es matés algun dels detinguts, i el testimoni respon que no.

Defensor: ¿S'adonà el testimoni de quelcom d'anormal?

Testimoni: Hi havia comentaris, però no s'observava res d'anormal.

En ésser interrogat si sentí la descàrrega i abans un dispar, contesta afirmativament. Indica que els guàrdies estaven excitats.

L'acusador adverteix que aquestes manifestacions no estan d'acord en tot amb la prova documental, pel qual requereix que sigui llegida.

No s'accedeix a aquesta petició.

S'interroga el senyor Dídac Pérez, caporal d'assalt, que fa semblants declaracions als anteriors testimonis. No se'n recorda d'on va sortir la veu de "foc!". Les seves manifestacions són mancades d'interès.

A preguntes de l'acusador privat, diu que no hi hagué resistència per part de la gent.

L'interroga després el defensor i respon que sentí alguns comentaris sobre l'ordre que no hi hagués ni ferits ni presoners, però les ordres que se'ls donà no foren en to normal, segons pogué advertir. Res no feia preveure que ocorregués el que succeí.

Sobre si les forces estaven excitades, contesta que un xic, perquè duien 48 hores sense menjar i sense dormir, i en aquestes condicions és explicable el nerviosisme.

Compareix després Joan Gutiérrez López, guàrdia civil, el qual a preguntes del fiscal, diu que assistí als fets des dels primers moments. Quan arribà el tinent Artal se li donà ordre que estigués de sentinella a la plaça. Es donà l'ordre de detenció contra les persones que portessin armes. Manifesta que coneixia bé la gent de Casas Viejas, per haver estat tres anys servint en aquell lloc.

Quan arribà davant la barraca de "Seisdedos" hi hagué un detingut que digué als guàrdies que tinguessin cura perquè hi havia una bomba sense esclatar encara. Afegeix que s'obligà els detinguts a passar a la barraca amb gran violència. En aquest moment sentí la veu de foc, i els detinguts caigueren a terra agafats els uns amb els altres.

L'acusador li pregunta si coneixia l'anomenat "Casares", i respon afirmativament, i diu que a aquest se li ocupà una escopeta. Fou precisament el "Casares" qui digué que anessin alerta perquè hi havia una bomba. Després de la veu de foc sentí dos o tres dispars.

Se li pregunta després sobre la mort del vell Barberán, i diu que quan anava amb vuit guàrdies veieren un home com corria, i que es tancà en una casa. Se li ordenà que sortís, i com sigui que no ho féu, s'engegà un dispar. En vista que no sortia tampoc, es disparà contra la casa. Llavors sortí un nen, i digué que no disparessin perquè el seu avi sortiria de seguida. No sortí, i es continuà disparant.

A continuació compareix el guàrdia civil Joan Sánchez, que no aporta cap dada d'interès.

Declara el capità Faustino de la Gándara. Vesteix uniforme d'infanteria.

El testimoni explica l'ocorregut amb motiu de l'acta que subscriviren els oficials d'assalt en relació amb l'ordre que no hi hagués ni ferits ni presoners. Diu que visità el director general de Seguretat, el qual li proposà que trenqués l'acta per ésser falsa, i llavors jo li vaig replicar que no la trencava, puix que si era falsa la podia utilitzar contra nosaltres.

Relata després l'ocorregut al despatx del director general de Seguretat, d'on sortí a les cinc de la matinada en concepte de detingut, i després fou conduït a la presó central de Guadalajara, on romangué un mes.

Es refereix a la gran amistat que a partir del succeït a Casas Viejas unia el capità Rojas i el director general de Seguretat, senyor Menendez, i diu que això causà gran estranyesa als oficials d'assalt. En certa ocasió parlà amb el capità Rojas, el qual li digué que el volien subornar. En tenir notícies d'això és quan sorgí la idea de l'acta. Diu que altres oficials d'assalt reberen l'ordre que no hi hagués presoners ni ferits.

A proposta de la defensa, el testimoni queda a disposició de la Sala.

Declara a continuació el capità retirat senyor Jesús Loma, del Cos d'Assalt en l'època dels successos. Es refereix a l'acta dels oficials d'assalt i diu que l'ordre de ni presoners ni ferits la rebé el testimoni del comandant senyor Anselm Fontova, el qual el reprengué per haver-se permès dir que l'ordre era gravíssima. Parla dels requeriments que se li feren a la Direcció General de Seguretat per tal que esquincés l'acta, a la qual cosa es negà. Es refereix després a l'amistat de l'ex-director de Seguretat i del capità Rojas, cosa que produí estranyesa entre l'oficialitat d'assalt. Després s'assabentà que s'havia intentat subornar el capità Rojas.

L'amistat entre Rojas i Menéndez feia que aquest entrés i sortís del despatx de la Direcció de Seguretat en tot moment.

A preguntes de la defensa diu que el capità Rojas li manifestà que se'l volia subornar perquè havia de salvar la República i el Govern.

Acabada la declaració d'aquest testimoni compareix el nen de tretze anys Salvador Río Barberán, nét del vell que morí en els successos. Diu que fou mort d'un tret en refugiar-se a casa seva, de la qual no volgué sortir atemorit. Assegura que el seu avi no tenia armes i que era enemic de renyines.

Compareix Manuel García Rodríguez, caporal de la guàrdia civil que pertanyia al lloc de Casas Viejas durant els successos. Diu que estigué a la caserna fins a dos quarts de sis del matí i es posà a les ordres del capità Rojas. S'oposà a què els guàrdies d'assalt matessin dos camperols, dient que eren homes honrats. Assegura que més tard s'assabentà de l'ocorregut a la barraca de "Seis Dedos".

Compareix Candi Ribagorda, caporal d'assalt. L'acusador privat demana que es doni lectura a la declaració d'aquest testimoni, puix que digué que el capità Rojas féu un dispar i després ha assegurat que no podia haver-lo fet perquè no portava pistola.

Manuel Pichonero, guàrdia d'assalt, diu que sonà un tret al corral, que no sap d'on sortí i que després es donà l'ordre de foc i sentí la descàrrega tancada. Al·ludeix el comiat del director de Seguretat a l'estació d'Atocha, i diu que els digué: "A veure si per cada un en porteu almenys deu."

Es cridat el testimoni Antoni Verdes de la Villa, metge dels guàrdies d'assalt, que atigué a Casas Viejas, i no compareix.

Frederic Ortiz, metge de Casas Viejas, declara que anà a la barraca de "Seis Dedos" amb el secretari del governador civil i veié només dos cadàvers. El d'un jove i el d'una noia. Per això s'estranyà que més tard li diguessin que hi havia hagut dotze o catorze morts. Creu, doncs, que els cadàvers foren retirats després de la tragèdia.

A continuació es llegeixen les declaracions dels senyors Azaña i Casares Quiroga, en la forma ja coneguda. També es llegeixen les declaracions del general Cabanelles i del governador civil de Càdiz, senyor Pozo. El general Cabanellas diu que les ordres foren severes, però les acostumades en tals casos, sense que se sortissin del normal.

El senyor Pozo nega també que les ordres rebudes tinguessin la gravetat i importància que s'atribueix.

L'advocat demana que se suspengui la causa fins a demà, puix que es troba fatigat a causa d'una malaltia que ha sofert recentment. Així s'acorda a les nou de la nit.

El partit radical demòcrata comença a actuar

Madrid, 23. — A les cinc de la tarda, al domicili del senyor Martínez Barrio s'han reunit els diputats radicals demòcrates per tal d'adoptar acords respecte a la seva intervenció en el debat iniciat pel senyor Calvo Sotelo.

Ha quedat constituït el Comitè nacional del partit, compost dels senyors Martínez Barrio, Rico, Manuel Torres Campanyà, Josep Martínez de Nicolàs, Díaz Pastor, Pascual Leone, Josep Miñones, Lara i Mteu Silva.

Han canviat impressions sobre els propers actes de la seva propaganda, el primer dels quals se celebrarà a la Coruña el dia 27 de l'actual. Hi prendran part els senyors Martínez Barrio, Torres Campanyà i diputats gallecs.

S'han designat els Comitès provincials representats, per Alacant, Agustí Mora; Almeria, Mateu Seguí; Balears, Joan Perelló; Càceres, Fulgenci Díaz; Càdiz, Adolf Chacón; Castellón, Pascual Leone; Ceuta, Lluís Fernàndez Castro; Ciudad Real, Antoni Rodríguez Leoz; La Coruña, Josep Garcia Ramos; Jaén, Pere Villar; Huelva, Josep Rebollo; Osca, Samuel Caro; Granada, Emili Martínez; Madrid, Torres Campanyà; Orense, Lluís Fàbregues; Oviedo, Alvar Díaz Miñones; Segòvia, Martín de Nicolàs.

En dies successius es faran les designacions que manquen.

Diumenge pronunciarà a Sevilla un discurs el senyor Dídac Martínez Barrio. Se sap que tindrà caràcter sensacional polític, ja que en ell abordarà plenament totes les causes que originaren el seu allunyament del grup que acabdilla el senyor Lerroux.

La minoria radical demòcrata ha manifestat que no és cert, com s'ha dit, que el senyor Martínez Barrio tingués preparada des de fa temps la seva separació del partit, i que amb tal motiu tingués també preparat un local, tant és així que encara no el té el nou partit recentment format.

LA LLEI D'USURA

Madrid, 23. — Al ministeri de Justícia han facilitat el text d'una ordre relativa al compliment de la llei d'usura en la qual es determina que els jutges i els tribunals observin la més exacta puntualitat en el compliment de les obligacions imposades per la llei del 23 de juny de 1908, especialment en allò establert en l'article setè, que es refereix a la remissió d'antecedents al Registre general en tots aquells casos en què de conformitat amb l'esmentat llei s'acordi la nul·litat d'un contracte de préstec.

El conflicte metal·lúrgic a Madrid

El ministre de Treball està disposat a imposar un laude

Madrid, 23. — El ministre de Treball, en arribar al Congrés, ha dit que aquesta tarda es reuniria amb els patrons i els obrers metal·lúrgics per tal de cercar una avinença que resolgui el conflicte existent.

Ha afegit el senyor Estadella que si d'aquesta reunió no surt una avinença, resoldrà el conflicte, sigui com sigui, dictant una disposició que el resolgui immediatament. No pot continuar aquest estat de coses i cal que acabi d'una vegada.

En sortir del Congrés, hem parlat uns moments amb el senyor Estadella, el qual ens ha dit que avui s'havien celebrat dues reunions de patrons i obrers metal·lúrgics. La solució — ha dit — és difícil, perquè ambdues parts es produeixen amb intransigència. No obstant, el Govern prossegueix les seves gestions i espero que s'arribarà a una immediata solució.

ELS FILLS DELS VAGUISTES

Aranjuez, 23. — En autocar han arribat vint infants, fills dels vaguistes metal·lúrgics de Madrid. A l'entrada del poble, els nens baixaren del vehicle i, seguits d'una imponent manifestació d'obrers, han anat fins a la Casa del Poble, on han estat obsequiats. Després han estat distribuïts entre diversos sol·licitants. La setmana entrant en vindrà una altra expedició.

Madrid, 23. — Aquesta nit han marxat cap a Múrcia vint nens, fills dels obrers metal·lúrgics de Madrid, reclamats per obrers d'aquella localitat.

UNA COMISSIÓ DE METAL·LÚRGICS VISITA EL CAP DEL GOVERN

El cap del Govern ha rebut una comissió d'obrers metal·lúrgics presidida pel senyor Lamoneda, els quals han demanat que el Govern intervingui en la solució del conflicte i s'han queixat de la seva inhibició en l'assumpte.

El senyor Samper ha negat la inhibició i ha assegurat que el ministre de Treball sempre ha estat pendent de l'assumpte. Els ha demanat que se sotmetessin a l'arbitratge del Consell de Treball del Ministeri, però els obrers li han demanat una fórmula per a sotmetre-la a l'Assemblea.

El senyor Samper s'hi ha negat i ha sostingut que la decisió ministerial quan es dicti caldrà acatar-la.

En preguntar-li quan s'aprovaria la llei de vagues i arbitratges, ha contestat que molt aviat, i que si estigués dictaminada facilitaria molt la solució d'aquest conflicte.

ARA RESULTA QUE ELS MONARQUICS ES BARALLEN

Madrid, 23. — El senyor Gil Robles ha ratificat aquesta tarda a la Cambra la declaració que va fer en el periòdic "Luz" sobre un article del senyor Honorio Maura publicat a "A B C" d'aquest matí.

Repeteixo — ha dit — que no m'interessa el subjecte ni l'article. Acció Popular està carregada de raó, i que no em facin recórrer a l'arxiu, perquè tinc telegrames signats pel senyor Honorio demanant-me que tragués els diputats de la monarquia amb els vots de la Ceda. I encara hi ha més: tinc comptes sense pagar als esmentats senyors. Una mica està bé, però ja n'hi ha prou. Repeteixo que no m'interessa el subjecte ni l'article.

UNA PROTESTA DEL COMERÇ MADRILENY

Madrid, 23. — El comerç ha tancat les portes en la seva totalitat com a protesta i per tal de poder assistir a l'enterrament del patró mort ahir. Ha produït sensació aquesta mesura, que ha estat adoptada sense autorització del Govern.

AIGUA VALL-PAR
FONT SANT ALBERT-"PENITENTS"-VALLCARCA-(BARCELONA)
EXCEL·LENT AIGUA DE TAULA
LLEUGERA PURA DIGESTIVA
DIPOSIT GENERAL: PARIS, 174 - TELEF. 77410

Divulgació sanitària de l'Acadèmia de Medicina

En pocs anys la mortalitat de Barcelona ha disminuït bastant, essent probablement les causes principals d'aquesta disminució l'obertura de la Via Laietana, alguns progressos en el confort domèstic, la desinfecció de l'aigua per beure i l'ús creixent de determinades vacunes. L'any passat l'Institut de Bacteriologia de l'Ajuntament va lliurar al públic 140.000 tubs de vacuna antivariolosa i 110.000 d'antitífica. A aquestes dades cal sumar la xifra de les vacunes procedents d'altres orígens. Això posa en evidència la cura que té el nostre poble en prendre precaucions per a evitar les infeccions. Són també un èxit l'ús de la vacuna B. C. G. i el de la preventiva contra la ràbia en els gossos.

No obstant, la mortalitat de Barcelona és encara més pujada que la mortalitat de la majoria de les grans ciutats d'Europa. Causes? Hi ha a Barcelona greus problemes a resoldre, que per manca de mitjans els nostres dirigents no poden atacar. Tals són, per exemple, la higienització de l'anomenat barri xinès i el millorament de les clavegueres, que avui desemboquen a llocs indeguts: una d'elles prop dels banys; l'altra, al costat del port on hi ha uns vivers de musclos tan importants que sembla passa de set milions de pessetes l'import de llur venda anual als nostres mercats.

En conseqüència, si les aigües residuals no poden allunyar-se del punt on hi ha els banys, aquests han de canviar de lloc. És trist perjudicar interessos, però no és possible tolerar per més temps que el ciutadà hagi de banyar-se en una aigua infecta, barrejada amb fortes quantitats d'excrements. Els nostres poders sanitaris haurien d'assenyalar al públic setmanalment l'estat d'infecció de les aigües marines de la nostra costa, estimulant i afavorint el trasllat dels banyistes, a mòdic preu, als llocs de millors condicions higièniques.

També és dolorós haver de prescindir d'una font d'ingressos com les cries de musclos al port, però tampoc és possible que els barcelonins mengin per més temps musclos plens de porqueria, car d'ella estan esplèndidament alimentats. La higiene posseeix avui mitjans de purificar els musclos. S'ha parlat moltes vegades de porta; a cap tal mesura o d'allunyar les instal·lacions de cria de les aigües brutes, però per ara no s'ha passat dels bons propòsits.

Els mals provocats per la incultura serien evitables amb una bona educació. Un dels fets més repugnants i que sembla perpetuar-se només entre la raça llatina és d'escopir a terra en llocs oberts o tancats, indistintament.

I queda, per fi, a assenyalar un fet lamentable. Ens referim als pous morts, tan perillosos i que per manca de clavegueres en alguns carrers han esdevingut una font d'ingressos per a l'erari municipal.

Federació de Municipis Catalans

EL SEGON CONGRÉS MUNICIPALISTA CATALÀ

El nou Consell de la Federació de Municipis Catalans, rectificant l'acord pres per l'anterior Consell ha fixat la celebració del Segon Congrés Municipalista per la segona quinzena del vinent octubre.

El programa dels actes i ordre del Congrés està en curs d'estudi per part del Comitè Executiu de l'entitat i serà fet públic en temps oportú.

El dit Comitè Executiu estudia l'organització d'una exposició d'obres projectes, treballs, estadístiques, gràfics, etc., etc., que demostrin la labor portada a cap pels Municipis catalans des de l'adveniment de la República.

Aquesta exposició, que promet ésser interessantíssima i que evidenciarà el progrés de la vida municipal a Catalunya, coincidirà amb la celebració del Congrés esmentat.

* * *

El Consell de l'entitat ha acordat també fer-se seva la protesta d'alguns Ajuntament contra la disposició dictada amb motiu de la creació de les Comissions arbitrals en els conflictes del camp, per la qual s'obliga als municipis el pagament de les despeses de local i d'impresos.

Proclamat el principi de l'autonomia municipal, la Federació comença per lamentar-se que amb qualsevol finalitat o pretext s'envaeixi l'esfera del Municipi i se l'obligui contínuament a subvenir noves despeses i càrregues per simples ordres o decrets.

* * *

Ha pres possessió la Junta Consultiva de l'entitat prevista en els seus Estatuts, que ha quedat constituïda així: President, Pere Comes; secretari, August M.ª Argimon; vocals: Avel·lí Estranger, Francesc Fiter, Francesc Riera, Dàrius Rahola, Martí Puiggermanal, Pere Cluselles i Josep Pola.

FETS DIVERSOS

Pel procediment "de les misses", ahir uns desconeguts, al carrer de Balmes, van timar a Isidra Fernàndez Fernàndez 10 pessetes.

— El nen Josep Cudilla Càncer, de set anys, que viu al carrer de Sant Joan de Malta, 157, tercer, es va fer una ferida incisa al peu esquerre i una altra al braç del mateix costat, quan jugava a futbol davant mateix de casa seva. Fou curat al dispensari de Sant Martí. Després fou portat al seu domicili.

— Ahir entraren lladres al domicili del capità cap ajudant de plaça, senyor Ferran Ahumada, als pavellons militars del carrer de Sicília. El capità era amb permís a Girona, i es veu que els lladres ho sabien. Van endur-se'n un aparell de ràdio i una arqueta de cabals, de la qual es desconeix la quantitat exacta que contenia, però hom suposa que el capità Ahumada hi guardava els havers de les seccions que té sota el seu comandament.

Una caixa plena de peces de metralladora

Fa uns quants dies es presentà un individu en una agència de transports i sol·licità que li retiressin una caixa de maquinària que venia de Madrid. La caixa fou portada a la seva destinació per l'agència, però, com que a la casa del destinatari no hi havia ningú, la deixaren a la d'un veí. El mateix individu que es presentà a l'agència acudí a la casa del veí i se n'emportà la caixa. Denunciat el fet a la policia, fou detingut el dit individu, el qual va confessar que la caixa contenia peces de metralladora i que per tal de no comprometre's l'havia llençada a mar. La policia fa gestions per tal de saber si es tracta d'un subterfugi i, en aquest cas, conèixer el lloc on han anat a parar les esmentades peces.

Notes de la Fira de Barcelona

El Ministeri d'Indústria i Comerç, amb el desig de recolzar l'obra de valorització de la riquesa nacional que representa la Fira de Barcelona, ha disposat que l'oficina de l'Oli hi contribueixi amb una notable instal·lació que cridarà l'atenció dels milers de persones que, afluint de tot el món, visitaran la nostra Fira, afirmació que a hores d'ara ja pot fer-se, davant les dades que es reben a l'Oficina de Turisme de Catalunya.

Pot donar una idea de la importància internacional de la nostra Fira el fet que el Govern d'Egipte hagi demanat cablegràficament un gran espai per tal d'exposar-hi els productes industrials i agrícoles característics d'aquell país. També hi haurà al Saló de Turisme una participació especial de la U. R. S. S.

El conflicte del pa a Girona

Girona, 2. — Aquest matí s'ha reunit novament la Junta Reguladora del preu del pa i de la farina, sota la presidència del senyor Pruners; amb la deguda autorització de la superioritat s'ha acordat que els farinaires venguin la farina a 73 pessetes els 100 quilos, disposant-se que els flequers facin tres menes de pa dins la mateixa classe de farina, o siguin barres d'un quilo, que es vendran a 80 cèntims; pans rodons d'un quilo, a 75 cèntims, i després pans de tres quilos, que es vendran a 70 cèntims. D'aquest pa estaran obligades a tenir-ne totes les fleques.

L'Institut Municipal d'Higiene

SERVEIS PRESTATS DURANT EL MES D'ABRIL

Secció de Desinfecció: desinfeccions per causa de defunció, 255; en casos de malalties infeccioses, 282; en pisos desllogats, 221; en els Dispensaris, 16; en els Dipòsits de cadàvers del Cementiri, 44; per altres motius, 138; robes rentades abans d'ésser desinfectades, 1.004 peces; desinfectades en els grans autoclaus, 268; planxades, 1.004; repassades, 299; cremades en els forns inodors, 120. Altres serveis de desinfecció o desodorització: pous desinfectats, 16; autotaxis, 4; mobles desinfectats en els domicilis, 49; carrers desodoritzats amb clor, 324; hipoclorit fabricat a l'Estació Sanitària del Centre Nord, a la titulació de 50 per 1.000, 2.000 litres. Serveis de desratització: locals desratitzats, 2.047; trossos de pa emmetzinats i col·locats en llocs freqüentats per les rates, 30.789; trossos de pa recollits l'endemà, 19.630; trossos de pa que hom suposa que han estat menjats per les rates, 11.159; rates caçades vives, 2.741; recollides mortes, 838; incinerades, 3.579. Secció de Policia Sanitària: inspeccions, 232; reinspeccions, 376; cartes d'avís, volants comminatoris duplicats i expedients, 1.434. Ordres de vacuna, 1.137. Servei especial antivariolós: veroles, 0; varicel·les, 22; vacunats a l'Institut, 15; vacunats a domicili, 1.242; ordres de vacunació tramitades, 1.345; repetides, 36; certificacions amb resultat positiu, 373; negatiu, 11; domicilis ignorats, 138; no s'han vacunat degut a diverses malalties, 28; per defunció, 69; citacions tramitades, 23; cèdules esteses, 110; volants de recollida, 27; vacunats degut als volants comminatoris, 63, vacunant-se 29; domicilis ignorats, 19. Secció d'Epidemiologia: paperetes de defunció, 1.140; aclariments de diagnòstics en les paperetes de defunció contestades, 7; no contestades, 4; inspeccions ordenades als metges de l'Institut, 107; vacunes antitífiques per os, lliurades per aquest Institut, 284 dosis; rebudes del Laboratori Municipal, 466 dosis; comunicacions trameses a la Superioritat, 36; carnets de denúncies lliurats als metges, 4; comunicacions trameses oficials i particulars, 40; hospitalitzacions, 2.

Turistes i Estiuejants
Passeu l'estiu a l'HOTEL RESTAURANT
SANT SEBASTIA, de Palafrugell
El lloc més pintoresc de la Costa Brava
Completament reformat - Esplèndides habitacions
Bona carretera
TELEFON 7 CALELLA DE PALAFRUGELL

Comarques catalanes

LLEIDA

El veredicte dels Jocs Florals :: Firaire detingut :: Conferència :: Altres noves

Lleida, 23. — S'ha fet públic el veredicte del Jurat qualificador dels Jocs Florals. S'assegura que el poeta guanyador de la Flor Natural és el senyor Ferrer, de Sabadell, i el de la Viola, Manuel Bertran i Oriola, que ja la va obtenir en els Jocs de l'any anterior.

— La matinada passada fou detingut Juli Cañavate, natural d'Albacete, el qual tenia instal·lada una rifa a la fira de Boter, en la qual estafava el públic per mitjà d'un ressort que feia que mai no sortís afavorit ningú.

— La primera quinzena del mes entrant actuarà en aquesta ciutat, per segona vegada, el Circ Hagenbeck.

— Continua allitat el Comissari de la Generalitat, senyor Pere Valldeoriola, el qual no acudeix, per aquest motiu, al seu despatx.

— El diumenge vinent donarà una conferència al Col·legi de Metges el doctor Francesc Jimeno i Vidal.

— Ha estat curat a la casa de socors Enric Roca, el qual s'ha produït diverses ferides en una mà, al taller de la fusteria municipal.

— Ha estat nomenat jutge municipal l'advocat senyor Josep M. Duplà.

— La guàrdia civil de Borges Blanques ha detingut tres individus que intentaven cometre un robatori al domicili del veí senyor Josep M. Ferrerons. C.

L'HOSPITALET

Robatori important

L'Hospitalet, 22. — El diumenge passat uns desconeguts entraren al domicili de Josep Termes i Fandos, situat al carrer de Prat de la Manta, núm. 5, i s'apoderaren d'onze mil pessetes que hi havia en un calaix. En el precís moment que els lladres es disposaven a abandonar la casa, hi entrà el propietari, el qual en adonar-se que havia estat víctima d'un robatori intentà perseguir-los; els lladres deixaren abandonades unes set mil pessetes en metàl·lic, que segurament els feien nosa per a poder escapar-se.

Segons el senyor Termes, un dels lladres s'anomena Francesc de San Nicolàs.

Denunciat el fet a les autoritats, aquestes han començat les diligències pertinents, i hom creu que aviat seran detinguts els autors. — C.

EL MASNOU

La festa major :: Obres a l'Ajuntament :: Vària

En la seva darrera sessió, l'Ajuntament va prendre l'acord de celebrar, com en anys anteriors, les festes principals de la vila, mancomunadament amb les societats, i ja s'han començat els preparatius, i es pot assegurar que resultaran molt més lluïdes.

— L'Alcaldia recorda als banyistes i estiuejants que cal proveir-se d'un permís especial per poder installar casetes de banys, permís que únicament l'Ajuntament pot atorgar.

— A la secretaria de l'Ajuntament es troben de manifest els plecs de condicions tècniques i econòmiques per a la construcció d'una casa destinada a beneficència i per a obres a realitzar a les Cases consistorials.

— El Patronat de Formació Professional celebrarà la seva reunió anual i la discussió del pressupost per al proper any escolar. Ha adherit l'Escola de Treball al Congrés Internacional de l'Ensenyament Tècnic.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Nomenament :: Obituari :: Excursions i visites :: Roses Dot :: Teatre Tómbola :: Sardanes

Sant Feliu de Llobregat, 23. — Dimecres, a les nou del vespre, tingué lloc al saló d'actes de la Unió Coral una conferència organitzada per la Societat de Rabassaires a càrrec del senyor Josep Cases, que dissertà sobre el tema "La llei de Contractes de conreu".

— L'oficial d'aquest Ajuntament senyor Joan Miró ha estat nomenat secretari interí de l'Ajuntament de Martorell. Sincerament el felicitem.

— Ha mort el senyor Josep Vidal, ex-alcalde d'aquesta ciutat. En pau descansi.

— Per tal de celebrar el final de curs els alumnes que assistiren a les classes de Gramàtica catalana, que cada any organitza la Comissió delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, han realitzat una excursió a Sant Llorenç del Munt, acompanyats del professor senyor Maçó.

— L'entitat "Amics de l'Art i de les Lletres" té projectada una visita col·lectiva al Museu Balaguer, de Vilanova i la Geltrú. L'Escola de Declamació Miquel Rojas ha visitat l'Observatori Fabra, de Barcelona.

— Ha estat concedida la Rosa d'Honor de la Generalitat de Catalunya a l'il·lustre roserista santfeliuenc senyor Pere Dot. A les moltes felicitacions que ha rebut hi ajuntem la nostra.

— El diumenge vinent l'Agrupació Sardanista celebrarà una audició de sardanes al Casino Santfeliuenc.—C.

TARRAGONA

Contra els vagabunds :: Vista d'una causa important :: Nomenaments per a la Delegació de Treball :: Noticiari

Tarragona, 23. — La policia ha continuat la seva acció en contra dels vagabunds que d'un quant temps ençà s'han installat als afores de Tarragona. Els qui no tenen antecedents, després de donar-los menjar, són invitats a marxar en una altra direcció. I els qui tenen antecedents, ingressen a la presó.

— La policia ha detingut Josep Garcia Fernàndez, de 32 anys, natural de Múrcia, per demanar caritat de manera violent, a la via pública.

— Els dies 4 i 5 de juny propers es veurà a l'Audiència la causa contra Horaci Ripol (a) Heredia, un dels autors dels fets del mes d'abril de l'any passat, que costaren la vida a un guàrdia de Seguretat.

— L'Ajuntament ha pres l'acord de donar el nom de carrer del General Moragues al que fins ara s'anomenava Nou de Sant Fruitós.

— Pel Govern de la Generalitat han estat nomenats Ramon Sanahuja i Soler, sots-delegat de Treball d'aquesta comarca; Pasqual Casanova i Rius, inspector comarcal de Treball; Antoni Jimeno López i Francesc Muntaner i Ferrer, inspectors auxiliars de Treball, i Manuel Gabaldà i Joaquim Pallach, auxiliars de l'oficina de la Delegació de Treball.

— La Junta d'Obres del Port, en sessió d'avui, ha aprovat el projecte de moll per a embarcacions de pesca, i un altre projecte per a l'adquisició de quatre grues elèctriques de sis tones, i vuit culleres automàtiques. — C.

GIRONA

Sacrilegi durant un aplec :: Causa per homicidi :: Ampliació de les obres del port de Blanes :: A l'Ateneu Vària

Girona, 23. — Mentre se celebrava l'aplec a l'ermita de Sant Anió, terme municipal d'Oix, Isidre Carbó, de 25 anys, carboner, de Tortellà, entrà a l'església i arrabassà els ciris que hi havia a l'altar major. Els llençà per terra. Després s'apoderà de les almoines que hi havia a la safata i llançà tota mena d'improperis contra les imatges. Va ésser detingut.

— Demà es veurà a l'Audiència d'aquesta ciutat la causa seguida contra Josep Bernedó, acusat pel fiscal d'haver donat uns cops al cap a Joaquim Orri, produint-li l'obertura d'un quiste cerebral, afecte de meningitis. Li provocà una gran hemorràgia, per la qual li pervingué la mort.

— Pel Ministeri d'Obres Públiques ha estat aprovada l'ampliació de les obres del port de Blanes.

— Constituí un gran èxit la conversa celebrada ahir a la nit al Foment Catalanista Republicà. Per al dimarts vinent s'anuncia una altra conversa.

— A l'Ateneu de Girona, dissabte Prudenci Bertrana inaugurarà una exposició de pintures. Al mateix Ateneu, dimarts donarà una conferència el doctor Baltasar Pijó, sobre l'ensenyament de les infermeres, a l'Escola Oficial de la Generalitat. — C.

BADALONA

Accident :: Capítol de mossegades de gos :: La vaga dels contramestres

Badalona, 23. — A conseqüència d'una topada entre un tramvia i un autoòmnibus ha resultat amb diverses contusions a la regió frontal Teresa Bosch i Masarés, de 24 anys d'edat, i domiciliada al Passatge Vinyes.

— Al Dispensari municipal han estat assistides, per haver sofert mossegades de gossos, les següents persones: Maria Felip i Dalmau, de 32 anys; Maria Oton i Roca, de 7 anys, i Joan Subirats i Vallès, de 4 anys. El nombre crescut d'aquests casos lamentables ens obliga a pregar a l'Ajuntament que adopti les mesures que calguin per tal que els gossos no puguin circular sense morrió, o si no passarà com l'estiu passat, que hi havia dies de quatre i més accidents d'aquesta mena.

— Segons referències que ens han donat, sembla que la vaga dels contramestres de l'art fabril i tèxtil quedarà solucionada aviat.

— A la muntanya de la Conreria s'ha declarat un incendi. Els bombers de Badalona, després de tres hores d'intensos treballs, han sufocat el foc. S'ha cremat un quilòmetre d'extensió de bosc. Les pèrdues són d'alguna importància. — C.

SABADELL

La XI Festa de Germanor Sardanista a Can Feu :: Conferència al Centre Català :: Vària

Sabadell, 23. — Per la seva composició "Fidelitat" ha obtingut la Flor Natural del Jocs Florals de Lleida el poeta sabadellenc Manuel Farre.

— El diumenge vinent se celebrarà al bosc de Can Feu la XI Festa de Germanor Sardanista, organitzada pels Foments de la Sardana de Barcelona, Terrassa i Sabadell. Per a aquesta magna festa el compositor Ramon Serrat ha escrit una sardana per a tres cobles que porta per nom "L'oreig entre els pins" i que serà executada la darrera de la tarda.

Els organitzadors d'aquest festival preguen a tots els ciutadans assistents a la festa que amb motiu d'escaure's aquest any la celebració de la dita festa dintre el mes de maig i els camins que condueixen al bosc voregen els sembrats, tinguin a bé no trepitjar-los ni molestar els arbres.

— Demà, dijous, al saló d'actes del Centre Català, el jove advocat Lluís Casals i Garcia, donarà una conferència amb el tema d'actualitat "Visió econòmica del problema social".

— De tornada del seu viatge a Madrid, ahir es possessionaren de l'Alcaldia el conseller-regidor primer senyor Josep Vicente i Cano i de la Secretaria, el senyor Josep Altura i Pujada. — C.

TORTOSA

La contractació d'obrers en la sembra d'arròs :: Els radicals :: Concert :: Noves diverses

Tortosa, 23. — L'Alcaldia fa avinent, en virtut de la sembra de l'arròs, que els contractes d'obrers es realitzaran en les condicions de l'any passat, o sigui, no ocupar obrers forasters mentre hi hagi veïns mancats de treball.

— El Comitè radical i el Centre Radical d'aquesta ciutat han ratificat la seva confiança al senyor Lerroux, i per tant al diputat anticatalà senyor Palau.

— Convocats per l'alcalde, s'han reunit aquest matí, a l'Ajuntament, els membres que integren la Junta Pro-edifici de Comunicacions, per tal de canviar impressions.

— A l'Associació de la Música donarà el dia primer de juny un recital el violinista senyor Abelard Mus, director del Conservatori de Castelló de la Plana.

— Segueixen els exàmens dels alumnes oficials de l'Institut. Demà s'examinaran els del cinquè i sisè curs. Probablement, a primers de juny començaran els exàmens per als alumnes lliures.

— El partit Radical-Socialista Català ha convocat per al diumenge vinent junta municipal per tractar d'assumptes polítics.

— Diumenge començarà el campionat de futbol organitzat per "Vida Tortosina". — C.

ST. FELIU DE GUIXOLS

La Pasqua :: Futbol :: Noticiari

Aquesta temporada d'estiu el bar del Balneari Sant Telm anirà a càrrec del senyor Josep Marcó, fill del conegut "barman" del Casino Guixolenc, senyor Marcó ("Poll").

— Aquesta Pasqua, durant la qual hem gaudit d'un temps esplèndid, ha estat molt important el nombre de forasters que hem tingut entre nosaltres. A remarcar, entre ells, els jugadors de l'equip de futbol de Revel (França), que han jugat uns partits amb l'equip local. La concurrència al camp d'Esports del Casal fou considerable, i això qui més ho ha notat han estat els empresaris de cinema. A la tarda la concurrència a les sales d'espectacles fou irrisòria. A la nit de diumenge hi hagué ball al casino "La Constància" i al Casal Llevantí. Com sigui que l'orquestrina Guíxols, que toca habitualment al Casino, havia anat contractada a una localitat francesa, el ball fou amenitzat per l'orquestrina "La Principal", de Llagostera.

— L'alcalde, senyor Valls, i el conseller senyor Martí assistiran en nom del Municipi a l'acte d'obertura dels plecs de proposicions dels contractistes que optin a la subhasta de les obres del cobriment de la riera. Aquell acte tindrà lloc el dia 29, a les dotze, a l'Ajuntament.

— Finalment l'empresa de publicitat "Aranega" ha estat autoritzada per a installar llocs d'anunci a la via pública, previ pagament d'un cànon de 50 pessetes per cada un dels que installi.

— El Municipi ha demanat autorització al comissari delegat de la Generalitat a les Comarques gironines per establir un repartiment general d'utilitats a fi d'anivellar amb aquest nou ingrés el dèficit, una mica crescut, que es preveu per al pressupost que es és en estudi i que regirà des del primer de juliol. Com que l'autorització ha estat atorgada, la Comissió municipal de Finances està organitzant el cobrament de l'impost. La majoria consistorial jutja millor aquest repartiment que no un augment sobre la contribució o tornar a cobrar l'impost sobre el llogue.

EXPOSICIONS D'ART

GALERIES LAIETANES
ANTONI DE FERRETER Pintura
BARTOMEU MONGRELL MUÑOZ "
S. MATILLA "
MARGARIDA SANT JORDI escultura
Fins al 26 del corrent

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
L. MERCADER Pintura
P. INGLADA Dibuixos
Fins al primer de juny

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA, 36
Mobles i objectes d'art
AURELI TOLOSA Pintura
PERE SANCHEZ "
I pintura espanyola
Fins al dia 25

SYRA
DIPUTACIO, 262 - Telèfon 18710
ART I ORNAMENTACIO
Exposició de pintura de
M. PIDELASERRA I BRIES
Paisatges del Vallès
Fins al 25 de maig

SALA PARES
PETRITXOL, 6
Exposició d'homenatge a l'escultor
JOSEP LLIMONA
Fins al primer de juny

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323 - Tel. 12064
R. RIBES I RIUS Pintura
Fins al primer de juny

GALERIES VALENCIANO
PLAÇA MACIA, 10
EXPOSICIO GAUSACHS Pintura
Inauguració el 5 de maig

RENART
Diputació, 271 - Telèfon 16217
Exposició de Daguerreotips i fotografies de la bona època vuitcentista
Fins al 20 de maig

MONTFALCON
Quadres, Gravats, Relleus, Miralls
Tapissos, Marcs, Motllures
BOTERS, 4 - FINAL PORTAFERRISSA

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarel·les i el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venda a preus inversemblants a:
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 31, baixos de la Sala Mozart

ESTRANGER

El discurs de Lleó Blum en el Congrés S. F. I. O.

En la votació de clausura es manifesta la forta oposició bolxevitzant del partit

Tolosa, 23. — Després d'haver parlat Bracke ha pres la paraula Lleó Blum, el qual ha començat ridiculitzant les paraules pronunciades al Congrés neo-socialista per Deat i Marquet.

Es complau del to general del Congrés SFIO i de l'abundància d'idees expressades, és a dir de la gran controvèrsia descabdellada ahir i avui. Haurà permès de provar les idees essencials del socialisme. Se n'ha deduït més punts comuns que divergències i aquestes es refereixen a qüestions pràctiques.

El partit socialista ha sortit intacte i pur de tots els escàndols i ell enfronta a la vegada l'oposició al feixisme, al bloc nacional i a la deflació governamental. Constata que l'acord del Congrés és enter sobre la doctrina i que la discussió es refereix al mètode d'acció.

El pla d'acció del partit

Sobre la matèria mateixa del pla l'orador afirma el seu acord de principi, però s'aixeca contra la idea d'obligació pel partit d'executar un programa determinat.

Es declara a acceptar un pla revisable i modificable segons les circumstàncies. Constata l'acord del Congrés sobre la concepció que descarta la coexistència prolongada d'economies mixtes: de règims intermediaris entre el capitalisme i el socialisme.

En el que es refereix a la presa del poder, Blum constata que el moment present és un d'aquells en què la detenció del poder pot esdevenir un acte preventiu contra el desenvolupament del feixisme. "El que cal, en tot cas, és mostrar prou audàcia, prou energia per treure de l'exercici del poder el màximum de resultats".

Remarca tot seguit que en realitat la discussió es refereix sobre la manera de presentació del socialisme. Cal especial que sabem variar l'exposició segons la mena de clientela a la qual un s'adreça, segons el medi o la seva categoria social.

Calen plans, però no massa

L'orador s'aixeca contra la multiplicitat de plans. El que el públic desitja més és la formació d'una energia que prometi, que doni la certesa al treballador que el partit complirà els seus compromisos. Es pronuncia a favor d'una organització intensiva de les Federacions capaces de resistir a moviments com el de 6 de febrer.

La propaganda ha de respondre al doble fi de crear en la massa un moviment psicològic que privi el Govern dels seus mitjans de coerció i de crear moviments enèrgics i apassionats capaços de determinar una acció d'aquesta massa.

En la seva conclusió l'orador enumera les primeres mesures de transformació social que el socialisme serà conduït a realitzar per la seva doctrina i que tenen de portar a una socialització total.

Una crida a la unió de les forces dispersades del partit :: :: :: :: :: :: ::

"Hem de donar — diu Blum en acabar — la impressió que som homes disposats a complir, costi el que costi, el nostre mandat popular.

Per això el mot d'ordre és de fer la unitat d'acció a tot el país.

La votació final :: :: ::

Tolosa, 23. — El Congrés socialista ha aprovat un telegrama que serà tramès al comitè antifeixista d'Amsterdam a l'objecte de comunicar-li que el Reglament del partit li prohibeix de sostenir oficialment l'acció del dit comitè, però que està disposat a entendre's amb ell per a una acció determinada.

Per 2.257 mandats contra 1.286 el Congrés s'ha negat a invitar el partit a negociar amb el comitè d'Amsterdam per a distribuir la seva direcció entre la Confederació General del Treball, el partit S. F. I. O. i la Confederació General del Treball Unitari.

Per 2.324 contra 1.301 l'Assemblea ha rebutjat una moció en la qual se demanava la tramesa a Moscou d'una delegació oficial del partit per tal d'establir una acció proletària comuna amb els comunistes.

Una aviadora de 24 anys bat el rècord d'Amy Mollison

Port Darwin, 23.—L'aterratge de l'aviadora neo-zelandesa Jean Batten, que intentava batre el record establert l'any 1930 per l'aviadora Amy Mollison, s'ha efectuat en excellents condicions aquesta tarda a les 15, hora local.

L'aviadora, que, com es recordarà, havia sortit el dia 8 del present dels voltants de Londres, ha aconseguit plenament el seu propòsit, i ha batut per tres dies de diferència el rècord establert per l'aviadora Mollison.

Miss Batten, que té 24 anys, havia fracassat en un primer intent que efectuà, i després en un altre intent efectuat fa un any sofrí un accident prop de Roma, a conseqüència del qual el seu aparell quedà completament destroçat.

Bulgària sota la dictadura

Bolotov, ambaixador plenipotenciari a París, ha acceptat la cartera d'afers estrangers

Segons alguns periòdics anglesos, el rei Boris seria presoner en el seu palau i el cop d'Estat s'hauria fet sense el seu consentiment

El canvi de règim verificat a Bulgària segueix preocupant els ambients internacionals. Especialment a Atenes, es manifesta alguna reserva sobre l'ulterior desenrotllament de la política exterior del nou govern, recordant que alguns dels que en formen part són adversaris del pacte de Neuilly, i per tant revisionistes. Però, com ja hem remarcat, en llur ànim deu haver-se efectuat algun canvi, car d'altra manera no hi hauria hagut les declaracions que han determinat la nova orientació envers els Soviets i Iugoslàvia.

Les reserves gregues semblen, a primera vista, una mica injustificades, especialment si es considera que el nou govern no ha estat ben acollit a Roma i a Berlín.

Quan es tracta dels Balcans, totes les sorpreses són possibles, però els elements que fins ara semblen dominar en el nou govern búlgar, probablement trauran el país del seu aïllament perillós i el faran entrar en la collaboració iniciada entre les altres nacions de la península amb el pacte d'Atenes.

L'acceptació, per part de Batoloff, de la cartera d'Afers estrangers, confirma les presumpcions que s'havien fet sobre la nova política exterior búlgara.

Es ben explicable el per què de la renúncia de Goering d'anar a Sofia, car hi hauria trobat una atmosfera gens propícia.

El que resulta deplorable és que perquè Bulgària vagi per bon camí, hagi calgut instituir una dictadura més, amb els consegüents alegrois de la premsa reaccionària.

Sobre aquests esdeveniments de Bulgària, un diari anglès dóna una versió inèdita, segons la qual el rei Boris no hauria consentit el canvi de règim sinó per la força, imposat per l'actual cap del govern amb l'ajut de l'exèrcit. L'actitud fins ara seguida pel rei, els seus lligams de parentiu, justifiquen aquest supòsit, però de totes maneres cal acollir-la amb reserva.

París, 23. — Les notícies de Sofia resten bastant contradictòries i confuses. El corresponsal del "Daily Express" a la capital búlgara anuncia que el rei Boris és virtualment presoner al seu palau. Ha sabut de font digna de fe que hi ha, àdhuc al recinte del palau, un petit exèrcit i que el rei Boris no surt perquè aquest és el desig de Georgieff.

El rei continua essent el rei, però de nom solament — diu el "Daily Express"—. Molts búlgars creuen que el cop d'Estat ha estat executat amb el seu consentiment. És un error. Tot el que el rei fa actualment és signar documents que el dictador li presenta. Es forçat de signar-los com ha estat forçat de signar el manifest que ha nomenat dictador el coronel Georgieff.

D'altra banda, segons el redactor diplomàtic del "Morning Post", a Sofia s'espera que el cop d'Estat tingui conseqüències internacionals.

Hom creu ara que un dels principals motius d'aixecament ha estat la necessitat de suprimir els Comitès macedònics, les activitats dels quals han estat la causa constant d'agitació als Balcans i el principal obstacle a una entesa búlgaro-iugoslava.

Sofia, 23. — El senyor Batoloff, ministre de Bulgària a París, ha celebrat una entrevista amb el president del Consell i amb algunes personalitats del seu partit.

Després d'aquestes entrevistes amb algunes personalitats del seu partit ha declarat davant els periodistes que havia decidit acceptar la cartera d'Afers Estrangers que li havia estat oferta pel president del nou Govern.

Com ha estat rebut el nou règim :: :: :: :: :: :: :: ::

Sofia, 23. — Per ordre del president del Consell els sous dels ministres seran reduïts del cinquanta per cent. A més una altra ordre redueix el nombre dels automòbils posats a disposició dels ministres i altres funcionaris superiors. Els ministres no disposaran de vagons especials per als seus desplaçaments: viatjaran en compartiments reservats. Com a mesura d'economia, una ordre prohibeix als funcionaris cobrar de l'Estat altres retribucions que llur paga fixa.

Després de la transmissió de poders, el president del Consell, Georgieff, ha tingut, al ministeri, una entrevista amb l'antic president Muxanov, que l'ha posat al corrent de les qüestions d'afers estrangers.

L'actitud de l'Entesa democràtica :: :: :: :: :: ::

El "Democratcheski Zgovor" publica declaracions del cap del partit de l'Entesa democràtica, Tzankoff, antic president del Consell, les quals diuen especialment:

—El canvi efectuat el 19 de maig amb el concurs de l'exèrcit constitueix un fet important que cal tenir en compte.

Els mòbils que han dictat l'esdeveniment que liquida una situació intolerable es recolzen sobre les millors intencions. La paciència i la calma s'imposen de tots costats en atesa dels dies que vénen. Cal preveure la situació i els esdeveniments amb sang freda i en un sentiment patriòtic.

L'òrgan de l'entesa democràtica, matís Tzankoff, publica una crida a tots els membres del partit dient entre altres coses:

"El nou Govern ha arribat al poder en un moment de total descomposició política, econòmica i moral, provocada al país pels mètodes dels vells partits. Els interessos vitals de l'Estat i de la nació amenaçada imposaven des de temps una sortida saludable. Esperem que el Govern del 19 de maig sabrà restablir l'autoritat menoritzada de l'Estat i que per les mesures que prendrà obrirà el camí a l'aixecament econòmic i polític de la pàtria. Esperem que el país passarà ràpidament i sense dolors vers la nova via política i que en l'organització de l'Estat seran cridades totes les forces organitzades de la nació.

El "Mir", amb lligams estrets amb l'entesa democràtica matís Mollov-Bourov, escriu pel seu cantó:

—La majoria dels punts del programa del nou govern comporta reformes i mesures l'oportunitat de les quals ha estat reconeguda per tots els medis seriosos de la societat. Les personalitats que estan al cap del nou govern inspiren confiança i permeten de pensar que aquest programa serà executat honestament i sense defallença. El caos en el qual s'havia collocat el país a conseqüència de les lluites de partit imposava una intervenció fora dels partits, tendint a posar fi a una situació perillosa.

Tot i sentint que l'exèrcit hagi hagut d'intervenir i que el govern hagi hagut d'apartar-se dels camins constitucionals, afegint que les responsabilitats són dels partits i de llurs lluites estèrils, el "Mir" afegeix:

—En presència de la situació amenaçadora, una intervenció de l'exèrcit esdevenia inevitable. Conscients de llurs faltes i de llur responsabilitat, els partits s'han d'inclinar i aportar llur concurs lleial al nou govern en l'acompliment de la seva tasca per al bé del país.

El "Slovo Tzankoviste" recorda l'estat de descomposició política i moral en què es trobava el país, i afegeix:

—Tot bon ciutadà búlgar desitja un poder autoritari i fora dels partits. Els primers passos del nou govern són encoratjadors. El govern dóna la prova que actua amb força i amb un pla madurament reflexionat per tal de portar a terme reformes d'Estat.

El "Kambana", independent, amb certs lligams agraris, subratllat que el 19 de maig l'exèrcit s'ha presentat com a defensor del poble. El sentiment de confiança envers el nou govern, espontàniament manifestat per les masses populars, constitueix una garantia que el poder que es recolza sobre la força material i moral del país és sòlid i puixant.

Un comentari francès ::

París, 23. — Contràriament a la informació publicada aquest matí per "Le Journal", als cercles búlgars de París es creu improbable el lliurament d'una nota definint la política exterior del nou Govern de Sofia. Convé, no obstant, assenyalar que en absència del senyor Batalov, que fou cridat a Sofia, l'encarregat de Negocis de Bulgària estigué ahir al Quai d'Orsay, i durant una entrevista amb el director polític, M. Bargenton, notificà oficialment la constitució del nou Gabinet Georguiev i indicà verbalment que el Govern esperava seguir la mateixa política exterior del seu predecessor, política de consolidació de la pau i d'aproximació de Bulgària amb els seus veïns. L'encarregat de Negocis insistí particularment en la confiança que el seu Govern té en la Societat de Nacions.

Les tendències de la política exterior del nou Govern búlgar són, com és sabut, favorablement comentades a París. Als cercles francesos no es dissimula una gran satisfacció davant l'accentuació de la política de conciliació amb Iugoslàvia, iniciada per l'anterior Gabinet. A més, l'actitud de Bulgària davant la Societat de Nacions, actitud de respecte i simpatia, ha d'ésser forçosament ben acollida a París. Tot permet suposar que es va a entrar en una fase de visible millorament de les relacions franco-búlgares.

L'actitud de Grècia :: ::

Atenes, 23. — Fins ara, la major part dels periòdics grecs es limiten a registrar, sense comentaris, els recents esdeveniments de Bulgària.

No obstant, el periòdic "Proia" fa observar que, sense inspirar inquietuds immediates, l'evolució de la situació política búlgara, ha d'ésser seguida atentament pels altres països balcànics, ja que algunes de les organitzacions en les quals s'ha emparat la constitució del nou Govern, eren resoltament enemigues del Tractat de Neuilly.

No obstant — acaba dient l'esmentat diari — cal esperar a conèixer els actes dels nous dirigents búlgars, per a formar judici sobre les conseqüències que puguin derivar-se dels recents esdeveniments.

Per la seva part, el periòdic "Vradini", fa ressaltar la utilitat del Pacte balcànic, per a la defensa de l'statu quo en el territori dels Balcans.

Interès a Itàlia :: :: ::

Roma, 23. — Els esdeveniments de Bulgària són seguits amb interès pels periòdics italians, que en llur majoria creuen que cal esperar els desenvolupaments ulteriors de la situació abans d'expressar un judici definitiu. En general constaten que encara que no sigui possible el feixisme, el moviment a Bulgària es desenvolupa amb l'esperit i els mètodes feixistes:

El "Popolo" d'Itàlia escriu:

"Com ja a Letònia, Polònia, Alemanya, Austria i Hongria, Bulgària acaba de substituir un règim d'autoritat l'antic sistema democràcia. La raó d'aquesta desaparició gradual i proressiva de la democràcia a Europa consisteix en el fet que el parlamentarisme no resol sinó areuja el marasme general, mentre que les nacions aspiren a l'ordre i a la represa. Els esdeveniments precisaran les línies de direcció del nou govern de Bulgària; de moment hom pot subratllar que el moviment s'ha desenrotllat enmig de la calma a tot el país. Això significa que Bulgària, com arreu, el joc dels grups s'havia allunyat del poble i només interessava una minoria de professionals de la política.

La "Gazzetta del Popolo", després d'haver remarcat que el cop d'Estat a Bulgària ha reeixit plenament, escriu:

"Estem plenament satisfets dels esdeveniments de Bulgària; en primer lloc marquen una nova conquista dels principis instituïts per la revolució feixista; en segon lloc, perquè tenim una viva simpatia pel poble búlgar, que, per les seves qualitats fonamentals de treball, sobrietat i fertilitat, com també pel seu esperit guerrer, mereix un millor esdevenidor.

Goering no va a Sofia

Sofia, 23. — El ministre alemany, general Goering, que havia d'arribar avui a Sofia, ha anunciat que ajornava el seu viatge perquè un assumpte urgent reclamava la seva presència a Berlín.

A determinats cercles es creu que el recent canvi polític de Bulgària ha influït en la suspensió de la visita del general Goering a la capital búlgara.

Una comissió a Rússia ::

Budapest, 23.—Una Comissió d'estudis, de la qual formen part algunes personalitats dels cercles econòmics hongaresos, ha sortit cap a Rússia, amb l'objecte d'estudiar les possibilitats comercials que existeixen entre ambdós països.

Roosevelt parlarà dels deutes de guerra

Washington, 23. — S'assegura que el president Roosevelt treballa intensament en la preparació del seu missatge al Congrés, relatiu als deutes.

Hom guarda gran secret sobre el contingut del missatge, però es deixa entendre que el president no pensa en l'anullació dels deutes, i que insistirà a tractar per separat amb cada deutor.

Es possible que en el seu missatge el president reclami pagaments substancials.

El missatge parlarà també dels països que efectuen "pagaments simbòlics".

Senyores, senyors i nens!
Vestint a
EL BARATO
les confeccions us resultaran
GRATIS!
Vegeu aquestes confeccions:
VESTITS senyora, crepé cotó estampat, ... **3'75** ptes.
VESTITS senyora, espumilla novetat ... ... **10'50** ptes.
VESTITS senyora, sedes estampades ... ... **12'50** ptes.
VESTITS senyora, sanelik novetat ... ... **14'75** ptes.
BATES senyora, de bones percales ... ... **3'90** ptes.
QUIMONOS senyora, de vistosos estampats. **5'75** ptes.
VESTITS senyor, gabardina rentable ... ... **21'—** ptes.
VESTITS senyor, semiestam ... ... **16'15** ptes.
VESTITS senyor, de bona llana ... ... **45'—** ptes.
VESTITS nen, d'excellent "rayadillo" ... ... **12'75** ptes.
★ ★ ★
TOTS ELS CALÇATS
a preus excepcionalment avantatjosos, per ésser la casa que carrega menys els articles

El govern francès publica el "Llibre blau" sobre el desarmament

El "Llibre Blau" que avui surt a París conté una completa documentació sobre les darreres negociacions sobre el problema del desarmament i les proves fefaents del rearmament alemany.

Mentrestant, encara que faltin pocs dies per a la reunió de la Comissió general del Desarmament, fixada per al dia 29, no es veu venir cap solució. Tothom s'adona del perill derivat de l'eventual fracàs, més que de la Conferència, d'una entesa general, fracàs que duria a una cursa als armaments i a una guerra inevitable.

Steed afirma que ara es torna a respirar l'aire de 1914; el cert és que Europa es troba en un dels moments més greus de la seva història.

La multiplicitat de plans presentats, l'actitud d'Anglaterra, han fet impossible d'arribar a un acord.

Avui dia, més que la reducció d'armaments, interessa la qüestió de la seguretat.

A Londres hi ha aquesta opinió, però encara no es decideixen sobre la modalitat a adoptar, quan vacillar en aquest moment és afavorir les aspiracions d'aquells països que desitgen la guerra com a solució desesperada a llur situació. Una paraula del govern anglès dita a temps hauria evitat que la Conferència fracassés.

Els representants de les cinquanta nacions que es reuniran el 29 a Ginebra adquiriran la convicció que Alemanya es rearma amb tota intensitat.

Si Anglaterra s'adhereix — com es diu en certs ambients — a la tesi francesa, compartida per la Petita Entesa i Bèlgica, encara es podria aconseguir alguna cosa.

Si a Europa la situació no és satisfactòria, a l'Extrem Orient no manquen tampoc els motius de preocupació.

El Japó no vol ratificar-se en el conveni de Washington de 1922, i demana la paritat amb els Estats Units, refusant en cas contrari de participar a la Conferència dels 35. Els Estats Units anuncien el reforç de les bases navals del Pacífic.

El Japó es troba en condicions econòmiques crítiques, i no pot suportar per llarg temps grans sacrificis per a les seves forces militars.

Malgrat les declaracions ultrapacifistes de Hirota, la bellicositat japonesa augmenta cada vegada més. I el que pugui passar a Orient tindrà per força una repercussió a Occident.

París, 23. — El "Livre Bleu" sobre el desarmament, la publicació del qual pel Govern francès fou anunciada no fa gaire, apareixerà probablement demà, al migdia.

Declaracions de Swanson

Washington, 23. — El senyor Swanson, secretari d'Estat al Departament de Marina, ha declarat que els Estats Units es veurien obligats a estudiar la conveniència de reforçar les seves bases navals del Pacífic, si el Japó tractés d'efectuar construccions que excedeixin dels límits fixats en el Tractat de Washington; o si tractés d'obtenir la paritat naval amb els Estats Units.

Declaracions de Goering

Atenes, 23. — El senyor Goering, de tornada d'una excursió que ha efectuat per la regió de Delfos, ha declarat davant els periodistes estrangers que el seu viatge tenia únicament finalitats turístiques.

Ha afegit, no obstant, que Alemanya té un gran interès a mantenir bones relacions amb Iugoslàvia i Grècia, i, en general, amb tots els països balcànics.

Ha exposat de nou les reivindicacions del Reich en matèria de desarmament.

jungla
el perfum que crea una moda.
MYRURGIA

La lluita dels sindicats obrers als E. U.

Nova York, 23.—Els Sindicats obrers persisteixen en llur ofensiva en tot el país per obtenir el reconeixement patronal, i els vaguistes cada vegada semblen més disposats a recórrer a la violència.

A Minneapolis, als 10.000 conductors de camions que fan vaga se'ls han unit 35.000 obrers del ram de construcció i d'altres oficis. En una collisió han resultat 18 policies i 20 vaguistes ferits. El diputat obrerista Shoemaker ha estat detingut per la policia quan esgrimia una porra contra els esquirols.

A Nova Orleans s'han creuat diversos dispars entre dockers vaguistes i policies.

Als ports del Pacífic vaguen 12.000 dockers i a San Francisco uns japonesos que descarregaven un vaixell han estat maltractats pels obrers en vaga. El tràfec marítim es troba gairebé interromput en el Pacífic, llevat de San Diego, on els obrers s'han sotmès a l'arbitratge.

El Sindicat Unic d'obrers del ferro, acer i estany que representa 100.000 adherits, ha demanat el reconeixement patronal, i ha amenaçat, en cas contrari, de declarar-se en vaga.

En alguns districtes s'observa que els vaguistes recorren als mitjans de violència i terror, com és el cas en l'Estat d'Alabama, on s'han registrat diverses explosions.

El decomís d'armes per als bel·ligerants del Chaco

Santiago de Xile, 23. — El ministre de Relacions Exteriors ha telegrafiat al Secretariat de la Societat de Nacions a Ginebra comunicant-li que el Govern xilè s'adhereix a l'acord de decomís de tots els transports d'armes destinats als països belligerants al Chaco.

Mèxic, 23. — El Govern ha fet saber la seva adhesió a l'acord de decomissar les armes destinades al Paraguai i Bolívia.

El ministre d'Afers Estrangers de Mèxic ha invitat els Governs del Paraguai i de Bolívia a què firmin un armistici honorós fent un esforç suprem per concertar una pau definitiva entre ambdós països germans.

Washington, 23. — La Cambra de Representants ha autoritzat el President senyor Roosevelt a prohibir la venda d'armes i municions amb destinació a Bolívia i Paraguai.

LA POLICIA BULGARA ENTRA A LA UNIVERSITAT

Belgrad, 23. — La policia ha entrat a l'interior de l'edifici de la Universitat, on feia trenta-sis hores que es trobaven els estudiants en actitud de resistència. Han estat detinguts cent-quaranta estudiants.

EL SOLDA DEL MARROC VISITA UXDA

Uxda, 23. — El Soldà del Marroc ha visitat aquesta ciutat. Ha estat molt aclamat per una considerable gentada.

Ha recorregut a cavall la ciutat indígena, els habitants de la qual li han palesat llurs sentiments de fidelitat.

Sembla que Hedjaz i Yemen han arribat a un acord

Segons informacions procedents de l'Aràbia, que encara no han estat confirmades, els delegats de Inb Seud i l'Iman del Yemen han arribat a un acord sobre diversos punts, especialment pel que es refereix a Nejram, que serà dividit entre les dues parts.

També sembla que s'ha acordat que no s'hagi de pagar cap quantitat en concepte d'indemnitzacions o reparacions.

El Caire, 23. — Se sap que les exigències de Inb Seud han quedat reduïdes als següents punts:

Primer. El cap dels hidrisites podrà traslladar-se a Egipte o a qualsevol país neutral.

Segon. La regió de Nejram serà dividida entre ambdós sobirans.

Tercer. No es tractarà per a res de la qüestió d'indemnitzacions de guerra.

El tractat que posaria fi a la lluita tindria una vigència de dos anys.

EN LES JOIES
COMPTA LA
RIQUESA... PERO
COMPTA MÉS
ENCARA EL
BON GUST
J. ROCA
JOIER
PASSEIG DE GRACIA, 18

BARCELONA AL DIA

Pels Centres Oficials

GENERALITAT

Presidència. — Ahir a la Generalitat no comunicaren als periodistes notícies d'interès. Van dir-los únicament que el senyor Companys s'havia traslladat a Lloret per tal de passar el dia amb la seva família.

La festa de fi de curs de la Residència de Senyoretes Estudiants. — L'Ajuntament de Barcelona en la seva darrera sessió extraordinària va acordar posar a disposició de la Residència Internacional de Senyoretes Estudiants el Teatre Grec de Montjuïc, per tal que hi pugui celebrar el dia 10 de juny vinent la festa de comiat de les residents del curs 1933-34.

Fou acordat també en la mateixa sessió autoritzar la Banda Municipal perquè col·labori en aquella festa, que tindrà per objecte presentar "La dansa a Europa fins al Renaixement i la dansa a Grècia".

Oportunament donarem més detalls.

Oficina de Turisme de Catalunya. — Borsa del lloguer d'estatges durant l'estiu: A l'Oficina de Turisme de Catalunya, Corts Catalanes, 658, s'han formulat ofertes de lloguers de cases, xalets i pisos d'estiueig dels llocs següents:

Sitges, Cubelles, Montgat, El Masnou, Ocata, Arenys de Mar, Caldetes, Calella, Pineda, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Vilanova i la Geltrú, Platja d'Aro, Lloret de Mar, Sant Pol de Mar, Castelldefels, Calafell, Tarragona, Cadaqués, Puigcerdà, Bellver, Montserrat, L'Ametlla del Vallès, Sant Fost de Capsentelles, Palautordera, Santa Coloma de Gramenet, Seva, Cardedeu, Sant Pere de Premià, Cerdanyola, Alella, Torrelles de Foix, Olot, Llinars del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Cervelló, Sant Martí Sarroca, Caldes de Malavella, Cabrera de Llobregat, Andorra, Sant Antoni de Vilamajor, Camprodon, Gualba, Calders, Taradell, Berga, Montcada-Reixac, Sant Llorenç Savall, Sant Hilari Sacalm, Les Borges del Camp, Valls, Espinalbet, Sant Quintí de Mediona, Ribes de Fresser i La Floresta.

A l'esmentada oficina, oberta al públic de nou a una i de tres a set, es faciliten gratuïtament tota mena d'informacions sobre els esmentats estatges.

COMISSARIA GENERAL D'ORDRE PUBLIC

Al carrer del Cid la policia va detenir sis individus que es dedicaven a la compra de taps de radiador d'auto per pocs diners. En poder dels detinguts foren ocupats més de tres-cents taps comprats.

* Uns guàrdies d'assalt portaven detinguts des de la Barceloneta fins a la Comissaria General d'Ordre Públic dos quinzenaires. Aquests intentaren escapar-se, i els guàrdies hagueren de disparar alguns trets per tal d'esporuguir-los, i això produí l'alarma que és de suposar. Foren detinguts novament i ingressaren als calabossos de la Comissaria.

* En l'exprés de Madrid sortiren anit els senyors Sbert, Marañón i Rodés.

* La casa Orphea Films, que té els seus estudis en un dels Palaus de Montjuïc, ha denunciat a la policia que els ha desaparegut el negatiu de la pel·lícula "Boliche", que valora en unes 300.000 pessetes.

AJUNTAMENT

Visites a l'alcalde. — El dimarts passat l'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer fou complimentat per una Comissió de la Federació Catalana d'Atletisme, acompanyada pel seu president senyor Joan Coll.

El senyor Pi i Sunyer va ésser complimentat ahir pel president del Club Bascònia, de pilota basca, senyor Lloveres, al qual acompanyaven els campions de pala senyors Aramendia i Garagorri i els campions de cistellpunta senyors Salsamendi i Mas.

El Patronat de l'Habitació. — L'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, va assistir ahir a la junta del Patronat de l'Habitació.

L'escalafó del personal. — El número de la "Gaseta Municipal" que es repartirà aquesta setmana publica l'escalafó de tot el personal de l'Ajuntament, i de conformitat amb el que disposa el vigent Reglament general d'empleats, en el dit escalafó s'hi consigna ultra el nom i cognoms de cadascun dels funcionaris, la data del seu naixement, la del seu ingrés al servei de l'Ajuntament, la de la presa de possessió en el càrrec actual i el temps de servei en la categoria que actualment cadascun d'ells exerceix.

Oposicions per a places de Circulació. — La Conselleria de Circulació i Policia Urbana fa públic, perquè se n'assabentin les persones a les quals pugui interessar, que tothom que hagi presentat instància sol·licitant prendre part en el concurs-oposició per a la provisió d'onze places vacants d'inspectors motoristes del Departament de Circulació, hauran de presentar-se avui, dijous, de cinc a vuit de la tarda, a les Oficines d'Inspecció i Control del susdit Departament, per tal de recollir el calendari de les proves i el volant de presentació a l'Institut Psicotècnic de la Generalitat de Catalunya, on seran examinats durant els dies 25, 26 i 28 del corrent.

Proposicions de preu. — Fins al dia 15 de juny vinent, i durant tots els dies feiners, de nou a dotze, seran admesos al Negociat Municipal de Contribucions per millores (tercer pis de la Casa de la Ciutat), proposicions de preu pel canvi d'un aparell multicopista de les característiques que consten en l'expedient, sota el pressupost de 2.000 pessetes.

— Al Negociat de Cementiris de l'Ajuntament de Barcelona, baixos de la Casa de la Ciutat, s'admetran fins al dia 30 del corrent, de deu a dotze del matí dels dies feiners, proposicions per a optar al concurs per al subministrament de material de calç i ciment per als treballs de la Brigada de Cementiris i Servei d'enterraments, tot amb subjecció al pressupost i detalls que fins aquella data estaran exposats en l'esmentat Negociat.

Subhasta de quioscos. — L'Alcaldia de Barcelona fa públic als ciutadans que el dia 29 del mes que som, a les dotze, se celebrarà al despatx de la Comissió d'Hisenda, Casa de la Ciutat, i amb subjecció al plec de condicions que està exposat al Negociat d'Ingressos, la subhasta al més dient per tal d'adjudicar la concessió dels següents quioscos de segona classe destinats a la venda de periòdics:

Consell de Cent xamfrà Entença, tipus de subhasta 13 pessetes mensuals.

Aragó, davant del número 477, tipus de subhasta, 8 pessetes mensuals.

Lope de Vega, xamfrà Pujades, tipus de subhasta, 8 pessetes mensuals.

Mallorca, davant el núm. 484, xamfrà Castillejos, tipus de subhasta, 10 pessetes mensuals.

Mallorca, xamfrà Padilla, tipus de subhasta 10 pessetes mensuals.

Villena, xamfrà Sicília, tipus de subhasta, 13 pessetes mensuals.

Bofarull, xamfrà Lope de Vega, tipus de subhasta, 10 pessetes mensuals.

Còrsega, xamfrà Casanoves, tipus de subhasta, 13 pessetes mensuals.

Corts Catalanes, xamfrà Llançà, tipus de subhasta, 18 pessetes mensuals.

Els licitadors hauran de constituir a la Caixa Municipal, fins dues hores abans de la celebració de la subhasta, el dipòsit de 50 pessetes.

L'ampliació del Grup Benèfic per a Menors. — Al despatx de l'Alcaldia ha estat signada avui per l'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, i el senyor Josep Borrell i Sol, vice-president del Patronat d'Assistència Social de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, i de Protecció de Menors de Barcelona, l'escriptura autoritzada pel notari senyor Aguirre, de cessió gratuïta per aquest Ajuntament, segons acord de data 22 de desembre de 1932, a l'esmentat Patronat, d'un solar situat davant el Grup Benèfic per a Menors de Barcelona, limitat pels carrers de Castillejos, Igualtat i cruïlla del Bogatell, per ampliació de l'obra social de l'al·ludit Grup Benèfic i creació de dues Guarderies de nens de pit, i altres dos parcs infantils.

Acords de la Comissió de govern de la sessió del dia 23 de maig de 1934.—Acordar que les demandes d'excedència de personal tramitades per la Conselleria de Governació hauran d'ésser prèviament informades pel Departament al qual pertanyin els respectius funcionaris.

Fixació de quotes en expedients de repartiment de contribució de millores, com a resultat de les actes d'avinença entre els perits de l'Administració i els dels propietaris respectius.

Desestimació d'instàncies presentades en expedients de repartiment de contribució per millores, i fixació de quotes i la bonificació reglamentària per a les que siguin abonades en el termini de quinze dies.

Imposició de contribució especial per millores als propietaris beneficiats per diverses obres de construcció de clavegueres i voravies.

Acord d'anunciar al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya l'obertura d'expedient d'imposició de contribució per millores en diverses obres de construcció de paviments, voravies i clavegueres, per a coneixement dels interessats i ulterior tramitació dels expedients.

Acord que per a prosseguir la tramitació d'expedients de cotnribució de millores es demanin diverses informacions al Servei de valoració de l'Agrupació tècnica del Pla de la ciutat, i se sol·licitin les dades necessàries de l'Administració de Rendes Públiques.

Devolució de quotes indegudament pagades de l'arbitri sobre solars sense edificar, del d'Inquilinat i de diverses taxes municipals.

Baixes en el padró de l'arbitri d'inquilinat i en el de conservació i neteja del clavegueram i imposició de penyores per manca de presentació de la declaració de lloguers.

Dictàmens d'adaptació de personal al pressupost vigent, de conformitat amb les normes dictades per als casos en què correspongui fer-ho a la Comissió de govern.

Expedients de jubilació de funcionaris, concessió de pensions, pagues de gràcia i subsidis extraordinaris.

Altes i baixes en el padró d'habitants.

Execució de petites obres de reparació en edificis municipals i subministrament de l'aigua que calgui per al jardí de l'Escola Municipal Ignasi Iglésies.

Autoritzar les obres de construcció d'un jardí d'esbarjo a la Guarderia d'infants del carrer de Sadurní, d'acord amb el projecte de l'arquitecte cap dels Serveis tècnics d'edificis d'Higiene i Sanitat.

Aprovació de quadres de numeració de grups de nínxols al Cementiri de Sant Gervasi, i adjudicació, en mèrits del concurs celebrat, de la construcció d'un altre grup al Cementiri de l'Est.

Alquisició, com a resultat dels concursos celebrats, de les plaques de ferro esmaltat i de les lletres de metall per a la instal·lació de rètols en català als diferents cementiris.

Expedient d'enderrocs d'obres particulars, executades amb infracció de les Ordenances municipals, imposició de multes pel mateix motiu, suspensió d'obres començades sense permís i concessió i denegació de permisos de conformitat amb l'informe facultatiu.

Adquisició de terrenys afectats per l'obertura de la Travessera de les Corts i del carrer de Novell.

Declaracions de sobrants de via pública i venda de petites parcel·les als propietaris afrontants.

Acordar l'execució, mitjançant subhasta, de les obres de construcció de clavegueres, albellons i altres accessoris al carrer de Villarroel i adjudicació, en mèrits dels concursos celebrats, de diverses obres de pavimentació, construcció de ferms, col·locació de bordons i instal·lació d'enllumenat.

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES 7 HORES DEL DIA 23 DE MAIG DE 1934

Persisteix el règim de bon temps amb pressions i temperatures altes a la meitat meridional d'Europa i nord d'Àfrica trobant-se el centre anticiclònic al sud-oest de les Illes Britàniques.

Les baixes pressions estan situades a la mar Bàltica i produeixen mal temps de vent fort i pluges a Escandinàvia i nord d'Alemanya.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA, A LES VUIT

El bon temps és general i domina cel serè, excepte alguna nebulositat de poca importància que es registra des de Barcelona fins al Penedès.

Les temperatures extremes han estat les següents: màxima, 30 graus a Peralada i a Seròs; mínima, 5 graus, a Núria.

(Les observacions del temps a Barcelona, a les set, van a la capçalera de la primera pàgina.)

Dictamen aprovant la simplificació feta en el projecte de cobertura del Bogatell, en l'encreuament amb la línia del ferrocarril i la corresponent rebaixa d'execució de l'obra.

Dictamen referent a la provisió de càrrecs de cap de serveis de policia urbana, oficials caps de divisió, oficials ajudants, sergents i caporals de la policia urbana, de conformitat amb el veredicte dels tribunals designats per a fallar els diferents concursos.

Concessió de la gratificació prevista en el pressupost als mestres municipals que presten servei al pavelló de tracomatosos.

Provisió d'unes vacants de professor d'educació musical per als Grups Escolars, de conservador del Palau de Pedralbes i de tres places de professors auxiliars a la Colònia escolar permanent de Martorelles, de conformitat amb el veredicte dels tribunals designats per a fallar els diferents concursos.

Desestimar la instància presentada per l'Associació de veïns afectats per la reforma Gran-via C, sol·licitants l'exposició al públic i l'obertura d'una informació, per haver estat ja realitzats ambdós tràmits i haver concorregut a la informació oberta la pròpia entitat peticionària.

Obertura de concurs per a l'arrendament dels Restaurants de la Pèrgola i de la Font del Gat, al Parc de Montjuïc.

Concessió d'una subvenció al Torneig internacional d'Escacs, organitzat al Club d'Escacs Barcelona.

Autoritzar la Creu Roja per a la instal·lació de les taules de recaptació el diumenge dia 3 de juny per a la collecta destinada al manteniment dels dispensaris d'aquella Institució.

Autoritzar la Fira de Mostres per al destriament de les línies de llum i força elèctrica als Palaus que ocupa i acordar que es procedeixi al tancament del clos comprès entre els dos Palaus per a ésser utilitzat per a les instal·lacions de la Fira.

Autoritzar la celebració al passeig lateral del Passeig de Gràcia, durant els dies 16 al 23 del vinent mes de juny, de la tercera Fira del Dibuix, amb la instal·lació d'un Pavelló provisional.

Tribunals i Jutjats

CAUSES VISTES AHIR

A la Secció Primera se suspengueren les vistes que estaven anunciades.

★ A la Secció Quarta la vista per jurats que havia de celebrar-se també fou suspesa.

VARIA

A Josep Sabaters, que viu en una casa de camp del carrer del Niu, propietat seva, fa ja dies que li semblà veure coses estranyes. Ahir li semblà que a casa seva hi havia fantasmes. Agafà l'escopeta i va començar a engegar trets, de dret i de revés, i causà l'alarma consegüent a tot el barri. Afortunadament no va ferir ningú.

Josep Sabaters fou conduït al jutjat de guàrdia, on va ésser posat a la disposició dels metges, perquè aquests aclarissin si estava bé o malament del cap.

★ Després d'haver ancorat al moll el transatlàntic "Mar Cantàbric", la seva oficialitat es presentà al jutjat de guàrdia per tal de donar coneixement que el dia 24 del mes passat, trobant-se prop de Charleston, va morir el capità del vaixell, Francesc Garay, a conseqüència d'un accident. El cadàver fou traslladat a Charleston, i fou enterrat al cementiri d'aquella ciutat.

★ Ahir fou detingut Joan Baptista Sàiz, acusat d'haver falsificat un passaport, que li fou trobat al damunt.. Ingressà a la presó.

NAFTALINA contra les arnes

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala Primera. — Pobresa: J. Pujals contra C. Cusso. Major quantia: C. Gassol contra A. Vilaseca. Interdicte: Josep Jaumira i Rigola contra Pere Darribes i Broca.

Sala Segona. — Divorci: Antoni Joan Ferrer contra Eduard Gil i Agustí. Incident: Banc d'Espanya contra Banc de Catalunya i Comitè liquidador del dit Banc.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció Primera. — No té assenyalaments.

Secció Segona. — Un jurat per robatori contra Vicenç Mallench.

Secció Tercera. — Continuació de l'anterior jurat per homicidi contra Eduard Playa.

Secció Quarta. — Un jurat per malversació de cabals contra Emili Carbonell. Divorci: Josefa Serra contra Baldomer Fuiguerola.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Antejudicis a les deu. — Reclamació de salaris: Andreu Garcia contra Jaume Porta i un altre. Accident de treball: Joan Gabarrón contra Mines de Potassa. Accident del treball: Josep Conesa contra Frederic Arbós. Accident del treball: Pere Garcia contra Ferrocarrils de Catalunya.

Judicis a dos quarts d'onze. — Accident del treball: Alexandre Gili contra Companyia Transmediterrània.

A tres quarts d'onze. — Accident del treball: Josep Berinezo contra Vicenç Piera.

A les onze. — Reclamació de salaris: Francesc Soler contra Pere Piulat.

A un quart de dotze. — Reclamació de salaris: Concepció Martínez contra Josefa Escribano.

A dos quarts de dotze. — Accident del treball: Gabriel Ferrerons contra Celestí Rabeya.

ANUNCIS JUDICIALS

EDICTO

Por el presente que se expide en cumplimiento de lo dispuesto en providencia del día de hoy dictada en los autos sobre procedimiento Judicial sumario de la Ley Hipotecaria que se tramitan en este Juzgado de primera Instancia número cinco y Secretaría de don Tomás Riera y Sans promovidos por don Felipe y don Ramón Castelló Arqués contra don Ramón Casellas Rafart i don José Borrell y Puig se notifica a dichos demandados de ignorado paradero y domicilio que en el acto de la subasta celebrada el día trece de abril último haberse ofrecido por la finca la cantidad de treinta y tres mil pesetas y que siendo dicha postura inferior al tipo de la segunda subasta se les requiere para que por sí o un tercero autorizado por ellos puedan mejorar dicha postura dentro del término de nueve días.

Barcelona, 22 de mayo de 1934.

El Secretario

TOMAS RIERA I SANS

EDICTO

En virtud de lo dispuesto por el Señor Juez de primera instancia número uno de esta ciudad, en providencia del día de hoy, dictada en el juicio ejecutivo, seguido por Don Lorenzo Montserrat Rovira contra los ignorados herederos de Don Pedro Saguez Boada, por el presente se anuncia la venta en pública subasta, por primera vez, término de veinte días, y precio fijado en la escritura de préstamo, base del juicio, de las fincas siguientes:

Una casa alta en la calle de Orense de la barriada de San Andrés de Palomar, en la que está señalada con el número ocho, antes diez bis, compuesta de bajos y un piso y de patio al detrás, en el que existe un cubierto, de superficie en junto cinco mil doscientos veinte y un palmos cincuenta céntimos, equivalentes a ciento noventa y siete metros veinte y siete centímetros cuadrados; lindante por delante, Este, con dicha calle; por la *izquierda*, entrando, Sud, con finca de la misma procedencia, propia de las hermanas *Doña María Joaquina y Doña Concepción Sagués y Boada*; por la derecha, Norte, con los sucesores de Don Pedro Ibars; y por el fondo, Oeste, con la finca que luego se describirá. Valorada en dicha escritura de préstamo, a los efectos de la subasta, en quince mil pesetas.

Una porción de terreno para edificar, en el que existen unos cobertizos, en la barriada de San Andrés de Palomar, de esta ciudad, con frente a una calle antes sin nombre, hoy de Pardo, sin número, que ocupa una superficie de trescientos veintiún metros, once centímetros cuadrados; o sean ocho mil cuatrocientos noventa y tres palmos, treinta céntimos; lindante por el frente, Oeste, con dicha calle; por la izquierda, Sud, con tierras del manso Garrigó; por el Este, fondo, con los enfiteutas de Doña Ana Constansó, los sucesores de Borrás Saumell y la viuda de Gallisó, con la finca antes descrita y la de las hermanas Doña María Joaquina y Doña Concepción Sagués y Boada; y por la derecha, Norte, con Don Pedro Ibars y Don Juan Martí. Valorada en dicha escritura de préstamo, a los efectos de la subasta, en diez mil pesetas.

Se ha señalado para el remate de dichas fincas, el día veintidós de junio próximo y hora de las once, en la Sala Audiencia de dicho Juzgado, sita en los bajos del Palacio de Justicia, ala derecha, primer patio; previniéndose a los licitadores, que la subasta se anuncia *sin suplirse previamente* los títulos de propiedad; que no se admitirá postura que no cubra las dos terceras partes de dichos precios de tasación y a la que no proceda el depósito en la mesa del Juzgado o en el establecimiento destinado al efecto de una cantidad igual por lo menos al diez por ciento de dichos *precios*; que las cargas o gravámenes anteriores y los preferentes, si los hubiere, al crédito del ejecutante, continuarán subsistentes, entendiéndose que el rematante los acepta y queda subrogado en la responsabilidad de los mismos, sin destinarse a su extinción el precio del remate; y que los gastos de subasta y demás hasta la entrega de los bienes, serán de cargo del rematante.

Barcelona, diecisiete de mayo de mil novecientos treinta y cuatro.

El Secretario

Firma ilegible

Cursos i Conferències

A LA LLIGA COMARCAL DE CATALUNYA

Conferència del senyor Josep Maria Cadevila

Des del dimarts passat, dia 15, hi ha oberta a la Lliga Comarcal de Catalunya una exposició del paisatge olotí, on es poden veure mostres de la més jove pintura olotina, presidides per algunes obres dels vells mestres, i entre aquestes dues teles d'En Joaquim Vayreda.

A la sala d'aquesta exposició el senyor Josep Maria Capdevila donà una conferència sobre el paisatge d'Olot. Més que una conferència fou una conversa amb un públic on abundaven els compatricis olotins. El senyor Capdevila els recordà aquell paisatge dut a l'art pel vell Vayreda, i tan fervorosament evocat per En Galwey en un llibre recent. Aquest ve a dir que el paisatge d'Olot ha sofert canvis desfavorables. D'una part hi ha les tallades de fagedes i rovires; i d'altra part una urbanització que mai no ens sembla que s'adigui prou a la bellesa delicada del país, com s'hi adiu la música d'En Pep Ventura que els diumenges a la tarda se sent a les fonts de Sant Roc i la Moixina.

Però, a desgrat d'aquests canvis, Olot sempre ha seguit tenint pintors, i més cada dia, com ho prova l'exposició que tenim en aquesta sala.

Aleshores, el senyor Capdevila féu unes disgressions sobre la manera de pintar el paisatge, citant l'exemple i algunes dites de paisatgistes eminents. Pintar el paisatge —digué— té el perill que s'incorri en la negligència de la tècnica. La figura sembla més exigent; i sembla que el paisatge no ho sigui tant. Una figura sembla que hagi d'ésser pintada amb més exactitud. El conferenciant sostingué que el dibuix en el paisatge és tan necessari com en la figura. Esmentà exemples dels paisatgistes holandesos, i cità unes paraules de Fromentin, i explicà la manera com Corot componia les seves teles. La llibertat en la composició que té l'artista en un retrat són les mateixes que té el paisatgista. El color que per la bellesa de la tela té tanta importància, ha d'ésser com un vel sobre el dibuix. Comparà el color del paisatge a la música dels mots en la poesia. Cità alguns exemples, i acabà la conversa esmentant la tècnica que tenia el vell Vayreda, el primer mestre dels paisatgistes olotins.

El públic, en bona part d'olotins i d'artistes, comentà vivament els temes d'aquesta conversa que havia motivat una reunió de compatricis i amics tan agradable.

AL GRUP ESCOLAR "PERE VILA"

Conferència del doctor Mira

A l'ample saló d'actes del Grup escolar "Pere Vila", i davant de nombrosa concurrència, tingué lloc, a càrrec del doctor Mira, la segona conferència del cicle organitzat per a pares i mestres pels Amics de l'expressat Grup escolar. El tema desenrotllat va ésser: "Maneres d'influir en la conducta moral del noi", i el doctor Mira el tractà amb profunditat, claredat i eloqüència.

Després d'exhortar els pares a què no faltin a aquestes conferències, les doni qui les doni, puix que hi trobaran ensenyaments i orientacions per a la tasca d'educar els fills, remarcà la necessitat que tenen de conèixer els principis fonamentals de l'educació moral de llurs fills, puix que hom no pot confiar-la exclusivament a l'Escola, com es fa amb la tasca, més senzilla, de la instrucció. Digué que l'únic mitjà d'assegurar una bona educació als fills és l'exemple que aquests rebin directament de les accions de llurs pares i familiars. A més, però, cal que aquests sàpiguen que l'evolució natural dels sentiments de l'infant enfront de tota situació nova parteix de l'estat primitiu del pànic per a passar a l'estat de còlera i acabar en l'estat d'afecte. Si hom coacciona excessivament l'infant i hom l'amenaça i castiga constantment, aquesta evolució natural es detura o es desvia, i el fill arriba a home essent un ésser poruc o bé un hipòcrita (que és una variant de l'anterior). En el cas que arribi la reacció de la seva personalitat, aquesta tindrà un caràcter extrem de plena anarquia.

D'altra banda, però, tampoc no es convenient deixar els fills en plena llibertat perquè facin sempre el que vulguin: cal estimular el seu amor propi per tal d'aconseguir que sigui la satisfacció de veure's encoratjats i estimats la que els mogui a dominar els seus instints i a corregir llurs defectes. Cal acostumar els fills a que obtinguin pel seu propi esforç, seguint la via normal, la realització de llurs propòsits. Cal, però, fer-los veure que tot progrés, per petit que sigui, es basa en la col·laboració social, en la unió de voluntats. Precisa, finalment, donar-los idea que el treball no és un càstig, sinó una activitat profitosa, i que llur aspiració no ha d'ésser la de superar els altres, sinó superar-se a si mateixos. Solament respectant la individualitat de cada infant i concedint-li d'antuvi la possessió de les qualitats que hom aspira a crear en ell serà com adquirirà el sentit de responsabilitat i arribarà a ésser moral, no cercant més premi al seu comportament que la satisfacció de la seva pròpia consciència.

El doctor Mira fou escoltat amb pregona atenció durant tota la seva conferència, i al terme d'ella, el públic, a peu dret, li tributà una doble salva d'aplaudiments.

PER A AVUI

Col·legi Oficial de Llevadores de Catalunya. — A les 18, el doctor J. M. Cluet, parlarà sobre el tema: "Les vacunacions a practicar en els nodrissons".

Societat de Cultura Literària (Duran i Bas, 8, pral.). — A les 19, el senyor Grau Campdelacreu parlarà sobre "Vers una nova economia".

Club Femení i d'Esports. — A les 19'30, el senyor Lluís Elies donarà una conferència sobre "La raça jueva".

Ateneu Enciclopèdic Popular. — A les 20, setè curset científic. "Idees actuals sobre higiene", pel doctor Pere Domingo.

— A les 22, a la Sala Mozart: "III festa de Comiat de la Neu". Cançons, Cinema, danses, música.

Institut de Medicina Pràctica. — A les 22, el doctor Joan Marimon dissertarà sobre "L'Eugenèsia a la llum de l'Endicronologia".

Societat Catalana de Pediatria. — A les 22, *sessió científica*. Es descabdellaran les següents comunicacions: doctor Sunyer Medan, "Els cossos estranys en les primeres vies aèries i digestives dels infants." Doctor M. Miralbell. "Aportació al tractament de la paràlisi infantil en el període agut."

Casal d'Esquerra "Estat Català", del Districte VI (Aribau, 53). — A les 22, conferència per Amadeu Colldeforns, sobre el tema: "La independència dels pobles".

U. S. C. (Secció del Districte VII; Angela López de Ayala, 10). — A les 22, conferència pública pel conseller d'Economia i Agricultura de la Generalitat de Catalunya, sobre el tema: "La llei de contractes de conreu com a realització revolucionària de la Catalunya autònoma".

C. Catalanista d'Esquerra (Rambla de Catalunya, 6, pral.). — A les 22, el senyor Vicenç Bernades dissertarà sobre "Les obres del Port Franc".

U. S. C. (Districte VIII: Muntanya, 24). — A les 22, E. Ruiz Ponseti, parlarà de "El moment polític actual".

Associació Cultural de Farmacèutics de l'Oest. (Sants, 50, pral.). — A les 22, inaugura les tasques culturals i científiques aquesta entitat amb una sessió pública en la qual el doctor Rafael Masclans dissertarà sobre el tema: "Tots hem de contribuir a la lluita contra la febre tifoide".

Estado Aragonés (Portaferrissa, 7 i 9, primer). — A les 22, conferència per Gaspar Torrente, sobre el tema: "Aragó davant la història".

Centre d'U. D. R. F. (Gravina, 1, pral.). — A les 22, conferència per P. Ortiz sobre el tema: "Projecte de solució de l'atur forçós".

Ateneu Republicà de Gràcia. — A les 22, conferència per Pere Mira. Tema: "Actuació valencianista d'esquerra".

Joventut Socialista de Catalunya. — A les 22, a la Casa del Poble, conferència sobre "Sindicalisme", per Joan Fronjosà.

Centre Català d'Esquerra del Districte IV (Basses de Sant Pere, 9). — A les 22'15, Enric Llnelles dissertarà sobre "L'idioma, ànima dels pobles".

VIDA CORPORATIVA

A l'Associació de Periodistes se segueix treballant amb gran activitat en la confecció del cens periodístic, una de les obres de més eficàcia que haurà realitzat la primera de les nostres entitats professionals. Passen ja de 200 els fulls recollits, i en ells hi ha una riquesa de dades tan extraordinària, que hauran d'ésser forçosament consultades per tots aquells que en l'esdevenidor vulguin referir-se a la vida periodística catalana. Té encara aquest cens professional un caire d'eficàcia més immediat, és el que es refereix a l'aspecte social i que pot esdevenir avui d'una màxima utilitat per als periodistes barcelonins. L'Associació de Periodistes prega a tots els companys que encara no hau tramès el seu full amb destinació al cens que ho facin com més aviat millor en benefici propi i de la col·lectivitat a la vegada.

Cal advertir que el cens és una obra general i que són invitats a figurar-hi el mateix els associats que els que no ho són. Els fulls han de dirigir-se a l'Associació de Periodistes, Rambla dels Estudis, 12.

Els Amics dels Museus de Catalunya visitaren dilluns l'Arxiu de la Corona d'Aragó, on foren rebuts amablement pel director senyor F. Valls i Taverner, el qual donà als visitants tota mena de dades i detalls sobre els documents històrics que conté l'Arxiu.

El diumenge vinent serà visitada la notable col·lecció de miniatures del senyor Josep [illegible], i pel mes de juny s'anirà al Castell-Palau de Peralada.

L'Ateneu Polytechnicum organitza una excursió en autocar per al diumenge vinent a Manresa, Súria i Cardona, en el decurs de la qual s'estudiaran els aspectes geològics més interessants dels llocs que es visitaran.

El preu del viatge està fixat en 9 pessetes. La inscripció quedarà closa dijous.

Aquesta excursió és complement de les converses que el professor senyor Candel i Vila dóna avui, dijous, i el dissabte vinent, a les vuit del vespre, sobre els temes: "Evolució geològica de la Terra" i "Reconeixement de terrenys".

Per a més detalls, Alt de Sant Pere, 27, principal, telèfon número 23050.

La Junta directiva i una nombrosa representació de l'Associació de Cansaladers Detallistes de Barcelona, visità ahir l'alcalde, senyor Carles Pi i Sunyer, i el conseller-regidor de Proveïments, senyor Hurtado, a l'objecte de testimoniar-los el seu reconeixement per la solució donada al problema de l'entrada de vianda fresca forana de porc, la qual ve a resoldre, de fet, l'aspecte sanitari en les dites carns en ésser sotmeses a un acurat i perfectíssim control sanitari amb les garanties màximes per al públic consumidor.

BARCELONA AL DIA

Butlletí Pedagògic

UNIVERSITAT AUTONOMA

La darrera lliçó del professor Odón de Buen. — El dissabte vinent, dia 26 de l'actual, de les onze a les dotze del matí, donarà la seva última lliçó de comiat el doctor Odón de Buen, amb motiu d'haver estat jubilat per haver complert l'edat reglamentària. El doctor Odón de Buen exerceix la càtedra de Biologia a la Universitat de Madrid.

Per desig exprés de l'il·lustre mestre, i a pesar que pertany al Claustre de la Universitat Central, ha volgut que la seva última lliçó sigui a la càtedra de Física i Biologia de la Universitat de Barcelona, on inicià la seva carrera professional quan ingressà per oposició al professorat.

En aquesta últim dia de classe el doctor Odón de Buen tractarà de reproduir la primera lliçó que explicà a la mateixa càtedra l'any 1889.

Queden invitats a l'acte tots els que foren companys i deixebles del catedràtic a Barcelona.

El nou Laboratori de Farmacognòsia Vegetal. — Ahir al migdia tingué lloc la inauguració del Laboratori de Farmacognòsia Vegetal, anex a la càtedra del mateix nom de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona, la qual és regentada pel professor doctor Paloma. Assistiren a l'acte el Patronat en ple de la Universitat: el rector, Dr. Bosch-Gimpera, i diversos catedràtics i alumnes de la Facultat de Farmàcia.

El nou Laboratori està installat a l'últim pis de l'edifici de la nostra Universitat, i han estat utilitzats tots els materials procedents de l'antic Laboratori. També se n'han adquirit de nous, com una màquina frigorífica, setze microscopis i diversos utensilis científics, els quals, collocats en taules modernes, permeten als estudiants l'estudi i la investigació persistents.

Completa el laboratori, ultra altres aparells i dispositius especials, una cambra fosca per al revelat de les preparacions; en aquestes existeix una extensa collecció, així com dibuixos que han fet els alumnes.

El Laboratori, la intelligent installació del qual ha estat dirigida pel doctor Paloma, és capaç per a trenta-dos alumnes. Abans d'implantar-se l'autonomia aquesta càtedra comptava amb cent trenta alumnes. Actualment aquesta xifra ha quedat reduïda a vint-i-sis, que assisteixen al present curs, primer en el qual es desenrotlla el nou pla d'ensenyança.

En el moment de la inauguració pronunciaren discursos el rector, doctor Bosch-Gimpera; el degà de la Facultat, doctor Deulofeu, i el secretari del Patronat, doctor Balcells.

Com hem dit abans, assistiren a l'acte el Patronat en ple, àdhuc els membres representants del Govern espanyol, doctors Marañón i Bolívar, els quals feren grans elogis del nou Laboratori, que passa a ésser un dels primers d'Espanya dintre l'especialitat, i felicitaren tots els membres conjuntament el doctor Paloma en acabar aquest l'explicació del funcionament del nou Laboratori amb tota mena de detalls. Acabat l'acte tots els invitats foren obsequiats amb un delicat lunch.

ENSENYAMENT PRIMARI

Mestres interins de Barcelona. — Pel Consell de Barcelona han estat nomenats els mestres interins següents:

Miquel Simó i Mimó i Carles Cozcollnela i Segura, per a Barcelona; Lluís Artà i Ferrer, per a Badalona; Àngela Artela i Casals, per a Gavà; Blai Barae Orduña, per a l'Hospitalet; Jaume Ponç i Riera, per a l'Hospitalet; Antoni Martínez i Sureda, per a idem; Fulgenci Ferache i Casals Manuel Sanxo i Vecino, per a Terrassa; Joan Pelfort i Carué, per a Salent; Agustí Vaquer i Matamoros, per a Sant Sadurní d'Anoia; Vicenç Galtuch i Muñoz, per a Vilanova i la Geltrú; Jaume Noguera i Usall, per a Puig-reig; Jaume Bosch i Barrera, per a Sant Andreu de Llavaneres; Càndida Mateu i Ferrer, Trinitat Feliu i Bargalló, Maria Muntanyola i [illegible]; Maria Assumpció Ramos i [illegible]; Maria Maestre i Jou, per a Barcelona (capital); Josefa Olivella i Jiménez, per a Badalona; Càndida [illegible], per a Gavà; Teresa Candàlia [illegible] i Miró, per a l'Hospitalet; Adela Garriga i Miró, per a Sabadell; Dolors Bosch i Barrera i Concepció [illegible], per a Terrassa; Maria Gurri i Chanet, per a Ripollet; Josefa Culinesa Altarriba, per a Tiana; Maria del P. de Trinxert, per a Vilanova i la Geltrú; Julí, per a Centelles, i Adela Solà i Llugany, per a Bergús-Garriona.

Els interessats poden recollir els seus respectius títols administratius a l'oficina de la Inspecció d'Ensenyança, situada als baixos de la Universitat, de les dotze a la una del matí, fins al dia *27* de l'actual inclusivament, previ el reintegrament de 7'50 pessetes i un segell d'una pesseta del Collegi d'Orfes del Magisteri.

Adjudicació d'escoles a mestres dels cursets de 1931. — La "Gaceta de Madrid" ha publicat la llista d'adjudicació d'escoles vacants als mestres procedents dels cursets de selecció per a l'ingrés al Magisteri convocats l'any 1931. Aquesta llista comprèn les escoles adjudicades corresponents a Catalunya, les quals són les següents:

Francesca Suros, Sant Quintí de Mediona (Barcelona); Concepció Argelaga, Guinyoles (Tarragona); Maria Móra, Centelles (Barcelona); Maria Arnall, Vilanova de la Roca (Barcelona); Carme Audí, Alcanar (Tarragona); Anna Dunjo, Palausaverdera (Girona); Maria Soler, Bellpuig (Lleida); Maria Escoda, Argentona (Barcelona); Teresa Casanoves, la Pobla de Lillet (Barcelona); Carme Estaffy, Torres de Segre (Lleida); Josefa Valls, Torrelles de Foix (Barcelona); Júlia López, Vilanova d'Alpicat (Lleida); Maria Baró, Bonmatí (Girona); Josefa Serra, Centelles (Barcelona); Maria Rius, Breda (Girona); Maria Aliaga, Centelles (Barcelona); Cristina Ferrer, Riudoms (Tarragona); Teresa Capdevila, Linyola (Lleida); Maria Renyer, Callús (Barcelona); Carme Llenes, Llançà (Girona); Maria Lluïsa Aguilar (Girona); Josefa Roca, Santa Eulàlia de Ronçana (Barcelona); Teresa Miramont, Cadaqués (Girona); Rosa Martí, Mediona (Barcelona); Rosa Túries, Roda (Barcelona); Delfina Lecanda, Sant Quirze de Besora (Barcelona); Carme Josa, Arbeca (Barcelona); Carolina Edo, Juneosa (Lleida); Dolors Martí, Alforja (Tarragona); Àngels Ferrer, Ripoll (Girona); Carme Jiménez, Benifallet (Tarrgaona); Magdalena Dalmau, Ripoll (Girona); Maria Guillot, Torelló (Barcelona); Montserrat Pich, Ribes de Freser (Girona); Montserrat Aresté, Sarral (Tarragona); Pilar Rodés, Roda (Barcelona); Numància Rovira, Sant Antoni de Calonge (Girona); Carme Domènech, Santa Coloma de Queralt (Tarragona); Dolors Iglésies, Arbeca (Lleida); Antònia Biergo, Sant Pere de Torelló (Barcelona); Maria Rafeques, Rodonyà (Tarragona); Enriqueta Carbonell, Sant Pere de Torelló (Barcelona); Maria Xalabarder, Gruch (Barcelona); Teresa Bernaus, la Pobla de Lillet (Barcelona); Teresa Esquerda, Llavorsí (Lleida); Teresa Pasqual, Carrel de Cal Via (Barcelona); Justina Claret, Setfores (Barcelona); Pilar Mateu, Espunyola (Barcelona), i Montserrat Carnes, Sunyé (Lleida).

ENSENYAMENTS ESPECIALS

Curset d'enginyeria sanitària. — A la secretaria de l'Escola d'Enginyers Industrials, Urgell, 187 (edifici del rellotge), ha quedat oberta fins al dia 31 de maig la matrícula al curset d'enginyeria sanitària, fundat a la dita Escola, sota l'alt patronatge de la Generalitat de Catalunya.

A les oficines de la dita secretaria, de les dotze a la una del matí i de les sis a les set de la tarda, es donaran totes les dades que puguin ésser d'interès, d'acord amb el decret publicat al Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya.

ELS MESTRES

Els mestres particulars de Catalunya i Balears. — En la sessió del ple del Comitè Central de l'Associació del Magisteri Particular de Catalunya i Balears celebrada el dissabte passat, es prengueren, entre altres, els següents acords:

Celebrar degudament l'aniversari de l'Associació el dia 27 de juliol; tributar un homenatge pòstum al mestre Ignasi R. Miró; efectuar excursions marítimes i de muntanya durant el vinent estiu entre els alumnes de les escoles particulars i llurs familiars; les primeres excursions escolars seran al Masnou i Valldoreig; celebrar el dia 17 de juny un acte públic "Pro Magisteri Particular" a Arenys de Mar, coincidint amb l'excursió collectiva a Arenys de Munt; portar a la deliberació i aprovació de l'assemblea general les solucions donades sobre els diferents aspectes estudiats per la Secció Mútua; agrair la donació de llibres del ciutadà Joan Terrades; haver vist amb satisfacció els projectes del Consell Regional de Primera Ensenyança i de la Federació de Municipis de Catalunya.

L'Activitat Política

Federació de Joventuts d'A. C. R.

Ordre del dia de l'Assemblea

Ordre del dia, per a l'Assemblea general de la Federació de Joventuts, a celebrar el dia 27, a les deu del matí, a l'estatge d'Acció Catalana Republicana, Corts Catalanes, 589, pral.

Primer. — Presentació de credencials dels senyors delegats.

Segon. — Memòria de la Junta Directiva.

Tercer. — Lectura i discussió de les ponències elaborades per la Joventut Catalanista Republicana.

Quart. — Proposicions.

Cinquè. — Elecció del nou Consell Executiu.

Sisè. — Precs i preguntes.

Articles dels estatuts que fan referència a la Federació de Joventuts

Article sisè. — La Federació serà regida per un Consell Executiu compost de cinc membres que tindran assignats els càrrecs de president, vice-president, secretari, vice-secretari i tresorer. L'Assemblea general de la Federació elegirà lliurement els cinc socis que han de formar-lo.

El president serà votat per l'Assemblea general d'entre els cinc elegits per a formar el Consell Executiu. Els altres càrrecs se'ls distribuiran entre ells els altres membres elegits, d'acord amb les circumstàncies personals de cadascun.

Tots els membres del Consell Executiu seran elegits en votació secreta.

Article setè. — Els membres del Consell Executiu seran elegits per un període d'un any. Els seus components podran ésser reelegits.

Article dotzè. — Les assemblees generals de la Federació se celebraran a diverses localitats de Catalunya, que fixarà el Consell Executiu d'acord amb el Comitè de Cooperació.

Article tretzè. — Les Assemblees estaran constituïdes pels delegats de les Joventuts adherides que presentin llur nomenament d'acord amb les següents normes: data de la constitució de la Joventut; nombre d'associats, noms de la persona a qui ha estat conferida la delegació; signatura del president i secretari respectius; segell de l'entitat. Aquests nomenaments només seran vàlids per a l'Assemblea per a la qual hagin estat conferits.

Article catorzè. — Totes les votacions seran nominals; seran secretes quan ho demanin tres delegacions. En les votacions s'aplicarà la representació proporcional d'un vot per cada deu associats o fracció major de cinc de la Joventut representada, d'acord amb la darrera liquidació mensual efectuada amb el tresorer de la Federació, que haurà d'ésser la corrent. Cada Joventut membre de la Federació podrà optar entre acumular els seus vots en un o diversos delegats, fins a un màxim d'un per cada vot a què tingui dret.

Article quinzè. — La primera part de les assemblees serà dedicada a l'admissió i aprovació dels nomenaments de delegats, i tot seguit d'aprovats, es passarà a l'ordre del dia que haurà fixat el Consell Executiu.

Notes

Fins a dissabte, dia 26, a les vuit del vespre, hi ha temps per a presentar les proposicions a l'Assemblea de la Federació.

— A l'Assemblea de la Federació hi podran concórrer tots els socis del Partit. Hi són especialment invitats els socis i directius de les entitats que tinguin la intenció d'organitzar joventuts en els respectius centres.

— El dissabte, dia 28, a dos quarts de vuit del vespre, cal que els ponents a l'Assemblea presentin les respectives ponències.

— Es prega a les Joventuts i entitats del partit que hagin d'enviar delegats que ho anunciïn anticipadament i d'una manera especial el nom dels representants i el nombre de vots que representin.

Joventut Catalanista Republicana

Es prega als senyors delegats a l'Assemblea de la Federació de Joventuts que assisteixin a la reunió de demà, divendres, a les vuit del vespre per a tractar de les ponències a presentar a l'esmentada Assemblea.

Cercle d'Estudis de la Joventut Catalanista Republicana

Avui, dijous, a les vuit del vespre se celebrarà la 14.ª sessió del cercle. Parlarà el senyor Joan B. Duran i Subirats sobre l'organització escolar a Catalunya.

Consultori jurídic de la Joventut d'Acció Catalana

Avui, com cada dijous, el nostre amic, l'advocat J. Boronat i Recasens, evacuarà totes les consultes que li siguin fetes pels nostres afiliats.

Conferència del senyor Claudi Ametlla a Sabadell

Demà, divendres, a les deu de la nit, al Centre d'Acció Catalana Republicana, donarà una conferència el senyor *Ametlla*, que descabdellarà el tema: "¿Existeix un real perill feixista?".

Joventut d'Acció Catalana Republicana del Districte IX.è

Aquesta Joventut ha organitzat per a avui, dijous, una conferència a càrrec del senyor Francesc Pi i Sunyer, que versarà sobre el tema: "L'home del carrer davant dels problemes polítics i econòmics". La conferència serà donada a les deu del vespre a l'estatge social, carrer de València, 569.

Acció Catalana de la Barceloneta

Dissabte, dia 26, a les deu del vespre, conversa pública amb assistència dels senyors Amadeu Hurtado i Coll i Mas.

El Rally Dumontceau

El diumenge dia 13 del mes que som se celebrà l'anunciat i discutit Rallye Dumonteeau, *sota* el llarg recorregut entre Bèlgica i Holanda, en el qual es van inscriure les principals marques d'automòbils americanes i europees.

El primer premi se l'adjudicaren els tres cotxes Citroen que hi concorregueren.

VIES URINARIES
Malalties secretes • Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PIJOAN
Rambla de Canaletes, 11, 1.er

E. ARNAU
Capeller del carrer de Ferran (avui Fiveller), 24 i 26,
s'ha traslladat a
CLARIS, 9 i 11
(xamfrà a Casp) -- Telèfon 11136

La mar i l'aire

SEMAFOR DE MONTJUIC

Observacions meteorològiques: A sol ixent vent al S. fluix, cel clar i horitzons boirosos; al migdia S. S. O. fresc, cercle clar, i a sol ponent S. O. fresquet, mar marejadeta del S. O. i el cercle queda clar.

Baròmetre, 759. — Termòmetre, 21'5.

Moviment de vaixells a posta de sol. — Demoren a l'E. un bergantí goleta i una goleta que van en popa, i un pailebot a motor que va vers la mateixa direcció. Pel S. un pailebot que va vers la mateixa direcció i una balandra que passa a ponent, i al S. O. una goleta i un pailebot que van de bolina, i tres pailebots a motor que van vers la mateixa direcció; de vela llatina dos falutxos vers diverses direccions.

MOVIMENT DEL PORT

Vaixells entrats. — De Palma, amb correu, mercaderies i 203 passatgers, la motonau postal "Ciudad de Palma"; de Maó, amb correu, mercaderies i 86 passatgers, el vaixell correu "Rey Jaime II"; d'Eivissa, amb correu, mercaderies i 36 passatgers, la motonau postal "Ciudad de Mahón"; de Las Palmas, Tenerife i Càdiz, amb correu, mercaderies i 32 passatgers, la motonau postal "Villa de Madrid", tots quatre de la Cia. Transmediterrània; de Galveston i escales, amb 9 passatgers i càrrega general, el vaixell "Mar Cantàbrico", dels senyors Regato i Fontbona; d'Anvers i escales, amb càrrega general i amb un passatger, el motor alemany "Bellona", de la Comercial Combalia Sagrera; de Pensacola, Luisiana i Galveston, amb càrrega general, el vaixell nord-americà "Prusa", de l'Agència Marítima Hispano Americana; de Buenos Aires i escales, amb 165 passatgers per a aquest port i 578 de trànsit, el vaixell correu italià "Conte Biancamano", de la S. A. E. M. A. R.,

De guerra. — El cuirassat "Jaime I".

Al Dic. — El "Navemar" i l'"Ampurdàn".

Vaixells sortits. — Distància navegada dels vaixells que han sortit: fora d'horitzó es troben els espanyols "Cabo La Plata", amb càrrega general i de trànsit, cap a Bilbao i escales, i el motor correu "Cabo San Agustín", amb càrrega general i de trànsit i amb 35 passatgers de trànsit, cap a Buenos Aires i escales, tots dos del senyor Fill de Ròmul Bosch; el yacht d'esbarjo nord-americà "Astrild", amb el seu equip, cap a la mar; el correu italià "Conte Biancamano", amb 578 passatgers, de trànsit, cap a Gènova, de la S. A. E. M. A. R.; el yacht d'esbarjo espanyol "Cala Encantada", amb el seu equip, cap a la mar; els correus "Ciudad de Palma", amb passatge i càrrega general, cap a Palma; "Rey Jaime II", amb passatge i càrrega general, cap a Maó; el vaixell "Sagunto", amb passatge i càrrega general, cap a Cartagena, tots tres de la Cia. Transmediterrània.

MOVIMENT D'AVIONS

AHIR

Aeròdrom de l'Air France. — Procedent de Tolosa, a les 8'24 arribà l'avió amb correu, mercaderies i 2 passatgers.

Procedent de Marsella, a les 8'38 arribà l'avió amb correu, mercaderies i sense passatgers.

Procedent de Casablanca, a les 13'40 arribà l'avió amb correu, mercaderies i 5 passatgers.

A les 13'47 sortí l'avió cap a Tolosa amb correu, mercaderies i 4 passatgers.

Aeròdrom de l'Aeronàutica Naval. — Procedent d'Estutgard, amb escales a Ginebra i Marsella, a les 17'45 arribà l'avió "ROHRBACH D-1745" amb correu, mercaderies i 3 passatgers.

Procedent de Madrid, a les 12'45 arribà l'avió "FOKKER 10 EC-AMA" amb correu, mercaderies i 7 passatgers.

Base Aeronaval. — A les 12'15 sortí l'hidroavió italià "I-VALE" cap a Marsella i Roma amb correu, mercaderies i 6 passatgers.

ELS ESPORTS

NATACIO

L'ESDEVENIMENT ESPORTIU D'AVUI

Aquesta nit a la piscina del C. N. Barcelona se celebrarà el primer festival amb l'U. T. E. campió d'Hongria

Tres campions mundials, Neureth, Halazzy i Bozsi, formen part del "set" hongarès. -- Els nostre porter, Jaume Cruells, serà homenatjat amb motiu de celebrar el seu cent partit internacional

Aquesta nit, a les deu, farà la seva presentació a la piscina del C. N. Barcelona el famós equip hongarès "U. T. E.", de Budapest.

Entre els nostres aficionats és prou conegut que els representants hongaresos ocupen el primer lloc de la classificació internacional. L'equip que veurem aquesta nit, si bé no és l'equip nacional, és el representatiu del club que més vegades ha detentat el campionat d'Hongria, i compta als seus rengles tres jugadors que guanyaren el campionat mundial. Així, doncs, els nostres nedadors tenen amb el festival d'avui l'encontre més difícil que de molt temps ençà han disputat, el qual decidirà clarament la nostra veritable posició internacional.

Reconeixem la vàlua de l'equip hongarès, però també coneixem la forma actual del nostre equip, i per això esperem, si bé no una victòria, almenys un resultat honrós, que ja serà prou.

En aquest festival, i aprofitant l'oportunitat que Jaume Cruells efectuarà el seu centèsim partit internacional, el C. N. Barcelona dedica al seu equipier un homenatge merescut fent-li ofrena d'una medalla d'or. És digne de tenir en compte que és el primer waterpolista espanyol que ha arribat a tan alta distinció.

La vàlua de l'"U. T. E." es manifestà plenament en l'encontre que efectuà el diumenge passat a Niça, de pas cap a la nostra ciutat, on, a pesar de reservar-se per a contendir amb el nostre equip, imbatible també a Espanya, venceren una selecció de la Costa Blava per onze gols a un, la qual cosa posa de relleu, una vegada més, la molta classe internacional del campió d'Hongria.

Les referències que donàrem oportunament de l'"U. T. E." en proves de natació han quedat justificades en l'encontre esmentat, en triomfar en tots les proves. A part dels rellevaments, on la superioritat dels hongaresos fou manifesta, Szabados, sense realitzar el seu millor temps, va vèncer en els *100 metres lliure en* 1 m. 2 s., i Hild, sense contrincant, realitzà els 100 metres braça en 1 m. *22 segons*.

No fóra, per tant, d'estranyar que els nostres nedadors en aquests festivals, en competir amb els representants de l'"U. G. T.", la vàlua dels quals és provada, assolissin una excellent actuació i milloressin alguna marca nacional si es té en compte que en els darrers festivals internacionals es rebaixaren sensiblement cinc rècords de Catalunya i d'Espanya.

El programa d'aquesta nit es descabdellarà en la següent forma:

Partit de water-polo entre dues seleccions del C. N. Barcelona.

100 metres lliure internacional.

100 metres esquena internacional.

3 × 100 estils femenins (intent de rècord).

100 metres lliure social.

200 metres braça internacional.

400 metres lliure internacional.

50 metres lliure social.

5 × 50 lliure social.

La màxima prova d'aquesta reunió la constituirà el partit de water-polo, els equips del qual estaran formats pels següents jugadors:

Ujpesti T. E.: Kutasi, Heredi, Szigeti, Halassy, Vàgó, Németh i Bozsi.

C. N. Barcelona: Cruells, Puig, Gamper, Palatxi, Brull, Jiménez II, Sabata.

Per part del Collegi d'Arbitres i Oficials de Natació ha estat nomenat el següent jutjat:

Jutge àrbitre: Tomàs Bataller.

Starter: Robert Serinyà.

Jutges: Victorià Pal i Armand Domingo.

Cronometradors: Francesc Jiménez, Josep Lebrero, Casimir Aumacelles, Lluís Prat, Nemesi Ponsati, Nick Canut, *Lluís A. Garcia* i Jaume Perdigó.

Per a major facilitat del públic, *per a aquests festivals hi haurà servei* extraordinari de tramvies i embarcacions "Gaviotes", aquestes darreres amb sortida del Portal de la Pau (Colom).

EL TROFEU "ESCOLA DE TREBALL"

El segon any d'aquest *Trofeu* es disputarà el diumenge vinent, dia 27, a dos quarts d'onze del matí, a la piscina de la Universitat Industrial, organitzat per la F. A. E. E. T. Les invitacions per a participar-hi, dies ha enviades a tots els Clubs adherits a la F. C. N. A., i les inscripcions rebudes fins al moment present, fan creure una nodrida participació, que es convertirà en una jornada plena d'emoció, assegurada per la forma com està reglamentada aquesta prova.

Les primeres inscripcions rebudes són les del C. N. Sabadell, que sembla que vol rejovenir els seus prestigis; segueixen les de la F. A. E. E. T., i hi han promès llurs participacions tots els clubs barcelonins.

Les proves en les quals es disputa el "Trofeu Escola de Treball" són:

100 metres dors.

200 metres braça.

200 metres lliure.

3 × 100 relleus estils.

Tots els esportius que vulguin assistir-hi poden sollicitar la corresponent invitació als clubs participants o a la F. A. E. E. T. (Urgell, 187), de les set a les nou de la vetlla.

Lluita Greco - Romana

AVUI AL NOU MON

El matx França-Catalunya

Les vicissituds de l'esport de la lluita :: Perspectives del matx d'avui

Els combats ja preparats, el poc interès que els lluitadors posaven en la palestra i altres causes semblants motivaren que el públic deixés d'assistir als combats de lluita. Els atletes professionals que s'hi guanyaven la vida van haver d'anar canviant d'ofici, car el fer veure que es barallaven ja no era pagat. Durant molt de temps la lluita solament fou practicada en els gimnasos de dues velles entitats que eren el fogar on es mantenia viu l'entusiasme per aquest esport; ens referim al Club Esportiu Catalunya, societat benemèrita, avui per desgràcia desapareguda, que tenia la doble finalitat d'enfortir la joventut catalana per mitjà d'una acurada educació física, en la qual tenia un lloc important la lluita, i desvetllar els sentiments nacionalistes un xic adormits, mig per la pressió dictatorial d'aquells anys, mig per la distracció perjudicial que donen els esbarjos quan hom s'hi llança de ple.

Pere Coromines, el doctor Soler i Damians i en Joan Bosch foren, entre altres, els digníssims homes que en posar a prova llur dinamisme i voluntat, mantingueren i dirigiren el doble escalf tan convenient per la generació que pujava. Una altra entitat en la qual sempre ha estat practicada la lluita és l'Ateneu Enciclopèdic Popular.

Amb tot i ésser pocs en nombre, cada any s'ha celebrat el campionat català, que quasi sempre amb noble però disputada lluita resolien entre ells els esmentats clubs.

Més tard diverses entitats han anat incorporant la lluita dintre els esports per elles practicats; el nombre d'adeptes ha crescut considerablement; ells són una veritable esperança que la lluita no morirà a casa nostra, i que, pel contrari, estan disposats, amb l'esforç de cadascú, a què els esportius catalans s'adonin de llur existència.

• • •

Quan la lluita solament es podia admirar en les sales de gimnàs existien esportius que creien de bona fe que la lluita greco-romana era un esport d'homes primitius, sense cap mena de tècnica, en la qual tot era qüestió que, com en el temps de Nero, dos a més forts i grossos, com més grossos millor, s'agafessin i es fessin tot el mal que els fos possible.

Avui aquesta creença ha disminuït notablement, però per si existís algú que confongués la greco-romana amb les lluites lliures americanes, o bé amb el Pancrace, hem de dir-li que aquella és un esport tot noblesa, en el qual és molt difícil de prendre mal, car les preses amb les quals fóra possible de produir-se'n són considerades antireglamentàries, i, per tant, ja no són usades per ningú. La lluita, al nostre entendre, té tanta espectacularitat com la boxa; el que cal és no exhibir-la a locals massa grans, car llavors perd visualitat. El Nou Món és un local adequat, i creiem un encert haver-lo escollit per a la magna reunió d'aquesta nit.

• • •

Ha estat una sorpresa per a molta gent poc coneixedora de l'estat actual de la lluita a Catalunya l'anunci d'aquesta magna reunió. La vetllada d'aquesta nit, després del brillant paper que la selecció catalana féu a Bordeus, es presenta molt interessant. L'equip francès s'ha desplaçat amb els seus millors homes; solament hi manca en el pes fort Puyuelo, el qual ens dol que no li hagi estat possible desplaçar-se, car teníem ganes d'admirar el vencedor de Geli. En el programa de la reunió, ultra els cinc combats internacionals, figuren dos combats entre nacionals, el primer entre Garcia i Macià, del gall; en el segon es posa en joc el campionat de Catalunya del mig-fort. Els combats internacionals comencen amb el Castant-Cuesta, del pes gall. Cuesta, que és un lluitador que està avui en un lloc destacat gràcies a la seva constant voluntat, s'ha entrenat especialment per a aquest combat; coneixem la vàlua de Castant, però creiem que la tàctica efectiva de Cuesta s'imposarà.

Si Catalunya tingués la mateixa fermesa en l'entrenament que Cuesta no tenim cap dubte que sortiria vencedor del seu combat amb Carrasquedo, car condicions no n'hi manquen, però com que no és així i Carrasquedo no és un lluitador vulgar, és molt possible que davant la sorpresa de molts surti vencedor el francès.

Labrid-Grifoll: serà un combat que oposarà dos estils completament diferents, Labrid, malgrat ésser corpulent, basa la seva lluita en la ciència. Grifoll es refia sempre de la seva fortalesa. No esperem una victòria de Grifoll, però tampoc una derrota abans del límit. Es molt possible una decisió per punts favorable al francès. El combat que té més possibilitats d'ésser el més bell és el de Salvador-Lubat: ambdós donen joc a l'adversari per millorar llur posició; la seva lluita brillant en tots moments ens depararà moments d'emoció. Difícil és el pronòstic, car tots dos poden eixir-ne vencedors; ens inclinem a un matx nul.

Sanz-Comes: serà un bon combat, car les referències que tenim de Sans són que a cada nou combat se supera ell mateix. Per la seva part el catellenc Comes és dels homes que posen tota l'energia per sortir triomfadors.

• • •

Ahir al matí arribà l'equip francès. Fou obsequiat amb un lunch al local dels "Falcons". Vénen molt animats i disposats a millorar els resultats de Bordeus. Per demostrar l'interès que ha despertat aquesta vetllada a França, solament cal dir que s'ha organitzat una caravana per a acompanyar els atletes francesos.

Nosaltres desitgem que aquesta reunió sigui la fita on s'iniciï un camí ascendent per a la lluita catalana, que la porti aviat a disputar amb èxit campionats europeus.

J. LOPEZ

Frontó Principal Palace
Avui, dijous. Tarda, 4'15
ASTIGARRAGA - UGALDE
contra
ANDRINUA - CAZALIS II
Nit, a les 10'15:
IBARLUCEA I - CELAYA I
contra
ANDRINUA - CAZALIS II

FRONTO NOVETATS
AVUI, DIJOUS, 24
Tarda, a les 4:
QUINTANA II - QUINTANA III
contra
AZURMENDI - REGORAS III
Nit, a les 10'15:
SOLOZABAL - CHIQUITO GALLARTA
contra
IZAGUIRRE - PEREA
Detalls per cartells

Futbol

El Campionat del Món

Ja han sortit els seleccionats espanyols

Ahir a la tarda, en el vapor "Biancamano" sortiren en direcció a Gènova els jugadors seleccionats espanyols, que hauran de lluitar en l'esmentada ciutat contra el Brasil el dia 27 d'aquest mes.

Els jugadors, en embarcar, demostraren una gran animació i posaren de manifest el seu desig de donar tot el rendiment que els sigui possible per tal de sortir-se del partit contra els brasilers.

Aquest excellent estat de moral dels jugadors espanyols ha estat confirmat pel seleccionador senyor Garcia Salazar, el qual s'embarcà també en el mateix vaixell. Digué que estava segur d'eliminar el Brasil, però no és tan optimista quant a vèncer Itàlia, si bé confia en gran manera amb els seus seleccionats. Sobre la composició de l'equip es mantingué en el que dèiem en la nostra edició anterior, si bé, davant la millora experimentada per Iraragorri, creu que podrà incloure'l a l'equip, i llavors la davantera seria: Lafuente, Iraragorri, Làngara, Chacho i Gorostiza.

En el mig-centre creu que a darrera hora es decidirà per Muguerza.

Els jugadors desplaçats són:

Porters: Zamora i Nogués.

Defenses: Ciriaco, Quincoces i Zabalo.

Mitjos: Cilaurren, Muguerza, Marculeta, Fede i Soler.

Davanters: Lafuente, Ventolrà, Iraragorri, Lluís Regueiro, Làngara, Campanal, Chacho, Lecue, Gorostiza i Bosch.

Dirigeix l'expedició el seleccionador

ELS ESPORTS

Amadeu Garcia Salazar, acompanyat-lo el doctor Aguirre i l'empleat de la Federació Nacional senyor Palacios.

Com a curador dels jugadors hi va l'entrenador del Sevilla, senyor Encinas.

A més, hi va el senyor Blanch, que tindrà cura de condimentar l'aliment dels jugadors.

El porter del Sevilla, Eizaguirre, que es troba convalescent de la fractura soferta al braç, efectua el viatge en pla turístic.

* * *

En l'esmentat vaixell viatja l'expedició brasilera, que està integrada de la forma següent:

Cap de Delegació: Doctor Laurival Fontes (cap de Gabinet del Governador de Río de Janeiro, i president de l'Oficina Nacional brasilera de Turisme).

Arbitre: Carles Martin Arocha.

Tresorer: Francesc de Paula Job.

Manager: Lluís Vinhaes.

Periodista i metge de la Delegació: Carihe Rocha.

Jugadors. — Guardametes: Robert Pedrosa i Germano Boetz (Betafogo), amateurs.

Defenses: Lluís Luz (americà de Río Grande de Sur), Silvio Hoffman (Sao Paulo), Octasilo Guerra (Botafogo), professionals.

Mitjos: Heiter Canalli, Martí Silveira (Botafogo), professionals; Ariel Nogueira (Botafogo), amateur; Alfred Tinoco (Vasco da Gama), professional, i Walter Guimaraes (Botafogo), amateur.

Davanters: Lluís Mesquita (Sao Paolo), Leonidas Silva (Vasco da Gama), Armand Santos i Waldemar Brito (Sao Paolo), Rodolf Patescko (Palestra Italia del Parana), professionals; Atilo Carbalho i Carles Carbalho Seita (Botafogo), amateurs.

Boxa

VARIA

Hom anuncia el retorn de Walter Neusel a Europa, el qual romandrà a Berlín fins per a l'agost vinent. A primers de setembre tornarà als Estats Units, on és probable que sigui acarat a Steve Hamas.

— Demà, a París, Teodor Murall, que fou campió d'Espanya del pes gall, serà acarat a Emili Pladner, el qual sembla a primera vista un contrincant de massa categoria per al nostre compatriota. A la mateixa reunió Mendiola serà oposat a Dupuis, i Huguénin a Dillain. De més a més, el campió Marcel Thil s'exhibirà davant de diversos dels seus companys d'equip.

— La National Boxing Assotiation, nord-americana, celebrarà una reunió el proper dia 12 a Nova York a fi de cercar una fórmula que permetés de posar d'acord tots els organitzadors que regeixen la boxa als Estats Units.

— A Casablanca Kid Francis i Raphael venceren fàcilment per punts Privat i Kid Marcel.

— El nostre conegut Mac Korkindale ha estat batut recentment, a Cardiff, pel novaec Otto von Porat.

— El proper dia 28, a Nova York, Barney Bross serà acarat a Mac Larnin.

— Di Paco i Castagonoli, els coequipiers de Trueba, el forfait dels quals anunciàrem ahir, no han abandonat la Volta a Itàlia, sinó que, el mateix que dos corredors més, han estat expulsats de la cursa pels comissaris a causa d'irregularitats comeses en el curs de l'etapa Torí - Gènova.

— El Catalunya Atlètic Club ha confiat al professor En Ramon Larruy la direcció d'un curset per a l'ensenyament de la boxa, reservat exclusivament als amateurs.

Les classes de gimnàstica i boxa d'aquest curset, per al qual no es caldrà pagar cap quantitat en concepte de matrícula, començaran el proper mes de juny.

Per a inscriure-s'hi, cada dia feiner, de set a vuit del vespre, a la Secretaria del Catalunya Atlètic Club, Riera Alta, número 35, primer.

Per a millor orientació dels inscrits, se'ls proveirà del corresponent full antropomètric.

— El dissabte vinent continuaran a l'Iris Park les eliminatòries dels campionats de Catalunya de boxa amateur. Toca celebrar en aquesta sessió propera els vuitens de final corresponents a les categories llengers i welters.

Per telègraf

FUTBOL

El traspàs de Pena és un fet. — Gijón, 22. — Ha quedat ultimat el traspàs del defensa de l'Sporting Pena a l'Oviedo. Les condicions del traspàs són: 15.000 pessetes, que percebrà l'Sporting el dia 25, 7.500 pessetes més en 30 de setembre i un partit a celebrar al camp de Molinón en la data que convingui al club gijonès. Pena sembla que cobrarà pessetes 15.000 i 750 pessetes mensuales.

L'Everton a Tenerife.—Santa Cruz de Tenerife, 22. — S'ha jugat un partit entre el Club Deportivo i l'Everton. Han vençut els anglesos per dos punts a un.

BOXA

Una reunió franco-espanyola al Circ del Príncep. — Madrid, 23. — Divendres se celebrarà una vetllada de boxa al Circ del Príncep. Moreno s'enfrontarà amb Young González. El madrileny Ino II s'acararà amb Gonny Cruz. Guillem Ruiz lluitarà amb Martí Cloz, campió d'Espanya dels welter.

Per últim, Martínez d'Alfara s'enfrontarà amb Emil Konter, campió oficial del Luxemburg.

AVIACIÓ

Rècord batut.—Port Darwin, 23.—L'aviadora Jean Batten ha arribat a les 5'20. Ha batut el rècord establert en 1930 per l'aviadora Amy Mollison. Miss Jean Batten ha estat molt afalagada.

El circuit de Halmes.—Trípoli, 23.—En el circuit aeri de Halmes ha guanyat la prova Foglia, seguit de Trevisan i marquesa de Negroni.

CICLISME

La volta a Itàlia

Guerra, vencedor de la quarta etapa Liorna-Pisa, passa al primer lloc de la classificació general

Ahir, a primera hora de la tarda, fou donada la sortida de la quarta etapa de la Volta a Itàlia, Liorna-Pisa, 45 quilòmetres. Es tracta d'un recorregut en línia recta, el qual, segons el reglament de la cursa, ha estat corregut contra el rellotge.

A l'hora de la sortida se suscitaren algunes dificultats entre els comissaris i els representants de les marques representades al "Giro"; després de nombroses i llargues discussions hom arribà a una fórmula de conciliació. La direcció de la cursa es limità a efectuar un sorteig entre les marques representades, amb mires a establir un ordre de sortida; els representants de les marques tingueren al seu càrrec arrenglerar els corredors que d'ells depenien com millor els semblà. En aquestes condicions, les sortides foren donades amb un minut d'interval pels grups representatius de cadascuna de les marques.

Solventades les dificultats més amunt al·ludides, la cursa es desenvolupà amb normalitat i sense incidències d'importància.

Heu-vos ací la classificació de l'etapa:

1. Guerra, 1 h. 5 m. 39 s. 3-5, a 40'150 quilòmetres per hora.

2. Olmo, 1 h. 6 m. 5 s. 3-5; 3, Piamontesi, 1 h. 6 m. 22 s.; 4, Bovet; 5, Camuso; 6, Binda; 7, Canazza; 8, Cazzulani; 9, Demuysère; 10, Rindedi.

Segueixen Como, Grandi, Sestri, Bergamaschi-Sella, Decroix, Romanasti, Meini, Max Bulla, etc., etc., fins a 97 corredors.

Sembla que Trueba s'ha classificat també a la quarta etapa, i que ocupa un bon lloc.

Després de l'etapa d'ahir, la classificació general de la cursa, pel que respecta als primers llocs, queda establerta com segueix:

1. Guerra.
2. Olmo, a 26 segons.
3. Bovet.
4. Camusso.
5. Binda.
6. Piamontesi.
7. Casulani.

Guerra, la forma del qual s'ha demostrat magnífica, tant en classificar-se en primer lloc en un recorregut de 45 quilòmetres contra el rellotge i acarat a notabilíssims corredors de velocitat adversaris seus, com en adjudicar-se l'un darrera l'altre el primer lloc al final de les tres darreres etapes cobertes, acaba d'escalar el lloc de líder de la cursa. Seria arriscat de donar-lo com a segur vencedor del "Giro" d'enguany, però no es pot negar, davant del que porta fet i de la demostració que sembla haver desprendre's-en què es troba admirablement assistit pels seus companys d'equip, que les seves probabilitats de victòria han augmentat darrerament d'una manera considerable.

Avui serà recorreguda la cinquena etapa, Pisa - Roma, 325 quilòmetres 500 metres.

XVI VOLTA A CATALUNYA

III GRAN PREMI GENERALITAT

30.000 PTS. DE PREMIS I PRIMES

Acordat en ferm per la Unió Esportiva de Sants que la propera Volta a Catalunya anunciada per als dies 16 al 24 del mes entrant sigui internacional i amb importància no inferior als anteriors anys, publiquem a continuació el total de premis i primes que es concedeixen, per a coneixement dels corredors i per a la deguda orientació del públic que s'interessa per la tradicional cursa:

PREMIS OFICIALS

CLASSIFICACIÓ INTERNACIONAL

Pessetes 3.000, 2.000, 1.500, 1.000, 800, 600, 500, 400, 300, 200, 150, i del 12 al 20, 100 pessetes a cadascun.

Per cada etapa:: 125, 75, 50, 25.

Per als clubs reconeguts per la Unió Velocipèdica Espanyola: 2.000, 1.500, 1.000, 600, 500, 400, 300.

La classificació s'establirà per addició de temps dels tres primers corredors classificats de cada club.

Dietes de 10 pessetes per un dia enter de cursa, a tots els corredors que no guanyin premi, o sigui que tots els qui acabin la Volta tenen garantides 80 pessetes. Queden exclosos d'aquesta garantia els corredors que pertanyin als clubs que assoleixin classificar-se en els tres primers llocs de la classificació per clubs.

PREMIS ESPECIALS

"Molforts", 500, 300, 200, per als corredors nacionals independents (garantia). "Jean", 600, 500, 400, 300, 250, 200, 150, 100, per als corredors nacionals no inscrits per marques de bicicletes (garantia).

"Salvador Vilarrasa". Mil pessetes repartides en deu premis de 100 pessetes per als corredors classificats del 21 al 30 llocs de la classificació general.

"Anís del Mono". Mil pessetes repartides en deu premis de 100 pessetes per als corredors classificats del 31 al 40 llocs de la classificació general.

PRIMES

"Molforts". Mil pessetes a repartir entre els tres primers corredors nacionals si obtenen el primer lloc de la classificació per nacions, de 500 si obtenen el segon i de 300 si obtenen el tercer.

"Jean". 125 pessetes per etapa als seus vencedors si són espanyols.

"Martini Rossi". Gran Premi de la Muntanya: Mil pessetes per al guanyador. La classificació s'establirà per aquest Gran Premi per addició de punts, segons l'ordre de pas on les costes següents: Prades (tercera etapa), Coll de Belltall (tercera etapa), Coll de Lilla (quarta etapa), Toses (sisena etapa), Santigosa (sisena etapa), Esquirol (novena etapa), Estadi de Montjuïc (darrera etapa).

"El Diluvio". 500 pessetes al corredor que sumi més punts en els deu sprints que han de disputar-se sobre la meta 'arribada de l'Exposició (Avinguda de Rius i Taulet).

"Ràdio Associació de Catalunya". 100 pessetes al primer corredor català que arribi a Lleida i 100 pessetes al primer corredor català que arribi a Girona.

"Anís del Mono". 200 pessetes al corredor que guanyi més etapes.

"Miquel Bover". 200 pessetes al corredor que guanyi una etapa més destacat de minuts. Copa per al guanyador de quarta categoria.

"Rafael Gómez "El Gallo". 200 pessetes al corredor espanyol que guanyi primer una etapa.

Altres primes: Salvador Vilarrasa, 50 pessetes al primer corredor espanyol i 50 al primer valencià que passin per Besalú. Bar "Bona Sombra". 50 pessetes al primer que passi per davant del dit establiment (carrer de Sans), darrera etapa. "Club de Solters", del Círcol de Sans, prima que s'està incrementant per al primer corredor que passi per davant del carrer de Galileu en la darrera etapa. Dependents del Bar "La Pansa", de la plaça d'Espanya, prima que també s'està *incrementant*, per al primer corredor que arribi a la plaça d'Espanya (darrera etapa). "Bar Arenes", 25 pessetes al primer corredor de quarta categoria classificat en la darrera etapa.

CORREDORS INSCRITS

1. Vicenç Bachero, de Sant Just, professional, U. E. Sants. 2. Antoni Destrieux, de Màlaga, individual, primera categoria, U. E. Sants. 3. Joaquim Tudela, de l'Hospitalet, individual, primera categoria, U. E. Sants. 4. Jaume Pagès, de Granollers, individual, primera categoria, U. E. Sants. 5. Francesc Payà, de Sant Adrià, individual, primera categoria, U. E. Sants. 6. Antoni Andreu i Sancho, de La Torrassa, individual, de segona categoria, U. E. de Sants. 7. Josep Fisas, de Martorell, individual, segona categoria, U. E. Sants. 8. Gonçal Ros, de Sant Just, individual, segona categoria, U. E. Sants. 9. Ramon Yoldi, de Barcelona, tercera categoria, U. E. Sants. 10. Jaume Riber, d'Igualada, quarta categoria, "Jean". 11. Salvador Cardona, de Pau, professional, F. C. Barcelona, cicle Orbea. 12. Frederic Esquerra, de Sodupe, professional, S. C. Bilbaïna, cicle Orbea. 13. Antoni Escuriet, de Vilanova de Castelló, professional, cicle Orbea. 14. Eusebi Bartida, d'Azpeitia, professional, Unió Club d'Irun, cicle Orbea. 15. Pere Sant, de Sabadell, individual, primera categoria, C. C. E. de Sants. 16. Josep Torner, de Barcelona, tercera categoria, C. C. E. de Sants. 17. Jaume Llorenç, de La Torrassa, quarta categoria, C. C. E. de Sants. 18. Joan Soler, de Barcelona, quarta categoria, C. C. E. de Sants. 19. Joaquim Viader, de Girona, individual, primera categoria, Grup E. i Esportiu Gironí. 20. Ramon Bellmas, de Girona, individual, quarta categoria, Grup E. i Esportiu Gironí. 21. Joan Varderi, de Girona, individual, quarta categoria, Grup E. i Esportiu Gironí.

Les entitats o cases constructores, en inscriure els seus corredors hauran de declarar que es fan responsables de pagar les despeses d'inscripció (30 pessetes), tant si els corredors que inscriuen prenen la sortida com si no la prenen.

El total de premis i primes representat en la relació que publiquem més amunt passa de trenta mil pessetes sense comptar l'import de les dietes fixes. L'esmentada xifra de trenta mil pessetes constitueix el rècord de premis i primes de la Volta.

Borsa i Finances

Anuncis oficials

COOPERATIVA DE FLUID ELECTRIC, S. A.

Desaparegudes les dificultats d'ordre legal, alienes a la voluntat d'aquesta Empresa, que han impedit fins ara l'aplicació del Conveni amb els obligacionistes, es posa a coneixement d'aquests que, efectuant-se actualment i amb tota activitat els darrers tràmits judicials per a l'entrada en vigor del dit Conveni, es procedirà des d'ara a la permuta proporcional de títols que s'estableix en el seu Capítol III per a poder fer efectiu l'import dels cupons de les obligacions.

Atesa la importància de la tasca a realitzar per a l'efectivitat de l'expressada permuta, i *en el desig*, aquesta Empresa, d'afavorir en el possible l'interès econòmic dels seus obligacionistes, oportunament es comunicarà la data a partir de la qual començarà el pagament de cupons vençuts, amb independència de la referida operació de permuta.

Barcelona, 23 de maig de 1934.

La Direcció

Moviment borsari

MERCAT LLIURE

El mercat d'especulació en les sessions que celebrà ahir es mostrà en tot moment insegur, i a mesura que avançava el curs de les reunions, els valors afeblien de cotització fins arribar als límits que es detellen a continuació.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la reunió de Borsa:

Valors	*Dia 23*	*Tanca anterior*	*Alça o baixa*
Nords	51'15	51'30	—0'15
Alacants	44'80	44'85	—0'05
Andalusos	14'00	14'00	— —
Aigües	172'50	173'00	—0'50
Orenses	16'25	16'35	—0'10
Transversal	25'75	26'15	—0'40
Plates	15'—	15'—	— —
Petrolis	6'80	6'80	— —
M. Rif	58'75	58'65	+0'10
Explosius	130'50	130'25	+0'25
Colonial	48'00	48'25	—0'25
Tramvies O.	34'25	34'15	—0'90
Ford	146'00	146'50	—0'50

La tanca anterior de Plates és del dia 21 del mes que som.

BORSA AL COMPTAT

El mercat d'obligacions es mostra més normal que en jornades anteriors, tant pel que respecta al volum d'operacions, que en algun sector *assoleix* més activitat que no en aquelles, com pels canvis, els quals en general es mostren sostinguts.

El rotlle dels Deutes de l'Estat es veu un xic més animat que en sessions precedents, i així mateix més sostinguts en canvis, apreciant-se àdhuc en algunes emissions avanços que oscil·len entorn d'un quart d'enter. Els Bons or sèrie A cotitzen 232'50 (+1'50), i B, 232 (+1).

Obligacions Tresoreria Generalitat en aquesta jornada també es veuen afeblir lleugerament, 100'25 (—0'10).

Els Ajuntaments, tot i mantenir el volum de dies precedents, donen mostres de poc sosteniment, i s'aprecien algunes baixes de prop d'un quart d'enter. Modifiquen més els 1907 sèrie D, 60'50 (—1'00).

Les Diputacions, en extrem ensopides; les cèdules tampoc no es veuen gaire afavorides per la contractació, i algunes emissions queden a canvis poc sostinguts, com les Hipotecari 6 per 100, 10'15 (—0'85), i Crèdit Local 5 i mig per 100, 80 (—1).

El grup carrilaire, tot i veure's un xic més decidit en contractar, no es veu gaire sostingut en posicions, i en particular les Nords acusen pèrdues en llurs canvis, que oscil·len entorn d'un quart d'enter. Presenten més modificació les dues emissions que detallem, les quals corresponen a valors que fa una setmana no s'havien operat: Alacants sèrie D, 59'50 (—2'50), i sèrie H, 74'00 (—3'25). Els Andalusos no nacionalitzats primera sèrie, d'11'25 que cotitzà el desembre de 1933, es fixa en aquesta jornada a 14'75. Els Montserrat, 12 (+1).

El grup d'indústries diverses no registra cap particularitat remarcable, i amb negoci moderat; la major part d'emissions repeteixen nivells precedents.

BORSA DE PARIS

El mercat parisenc en la jornada d'ahir no presentà gaires fluctuacions, en particular en el sector de renda fixa, en el qual la major part d'emissions repetiren canvis precedents. Banc de França, 121'75 (—1'25). L'especulació, quelcom deprimida, registra algunes baixes com: Río Tinto, 1440 (—30); Royal Dutch, 15800 (—100); Suez, 18750 (+25); Kuhlmans, 617 (—3); Wagons Lits, 80 (—1). Barcelona Traction 5 i mig per 100 742, (+2).

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3

NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT 1.er DE JUNY

CAMBRA CUIRASSADA — CAIXES DE LLOGUER
per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor

Compartiments des de 22 pessetes anuals
Es pot visitar tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

ESPECTACLES

Teatres

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, a les 9'15, funció d'homenatge i comiat de la companyia de Ballets Russos: **ELS MARINERS, EL TRICORNI, ELS PRESAGIS, EL PRINCEP IGOR**

TEATRE ROMEA

Telèfon 18691

Companyia Herrero-Bardem

A les 5'15 i a les 10'15, **25 i 26** representacions de **LA MARQUESONA**, de Quintero i Guillén. El més gran, legítim i ressonant èxit d'aquest any. Insuperable interpretació. Demà, i cada dia, tarda i nit: **LA MARQUESONA**. *Diumenge, a les 5'30* i nit: **LA MARQUESONA.**

Formidable èxit de Lluís de Vargas

¡Mi abuelita la pobre!...

TEATRE NOVETATS

Companyia lírica LLUIS CALVO

Tarda, 4'30: **LOS CLAVELES** i l'exitàs diari

LA CHULAPONA

pels seus magistrals intèrprets. Nit, a les deu, festival organitzat per la **Germandat de l'Associació del "Ram del Sucre": EL SANTO DE LA ISIDRA** i el formidable exitàs

LA CHULAPONA

per Matilde Vàzquez, Ricard Mayral, Teresina *Planes* i els altres artistes que van estrenar-lo. Demà, tarda, popular: **LA FIESTA DE SAN ANTON** i **LA DOLOROSA** i **LOS CLAVELES.** Nit, festival organitzat per **Acció Femenina Republicana Radical: NO FALTA NAIDE** i **LA CHULAPONA.** L'obra **LA MARTIR DE GRANADA.** Dissabte, tarda, a preus popularíssims: **MARINA**, per l'eminent divo

HIPOLIT LAZARO

Despatx a comptadoria. En estudi: **LA EMBAJADA EN PELIGRO**

TEATRE BARCELONA

Companyia del Teatre María Isabel de Madrid

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de sis. Nit, a dos quarts d'onze. *Formidable èxit de riure amb la comèdia* de Lluís de Vargas

¡Mi abuelita la pobre!...

Demà, divendres, tarda i nit:

¡MI ABUELITA LA POBRE!

Avís important. A partir de demà, divendres, funcionarà la nova *instal·lació de canvi d'aire, ventilació,* la qual renova cada deu minuts l'atmosfera de la sala

TEATRE COMIC

Esplèndid jardí profusament il·luminat

Cia. de revistes del Romea, de Madrid

Director: Vicenç Mauri

Avui, dijous, tarda, a les 5, i nit, a les 10'15, tres hores de riure continu amb **LAURA PINILLOS**

Mauri, Alady i Lepe en la revista del mestre *Bassilo*

¡Al Pueblo! ¡Al Pueblo!

Èxit de la temporada. Demà, tarda, butaques a 1 pta.; general, 0'50. Reposició de la revista del mestre Guerrero **GOL.** Nit, a les 10'15:

¡AL PUEBLO!, ¡AL PUEBLO!

Es despatxa als Centres de Localitats

TEATRE POLIORAMA

Companyia XIRGU - BORRAS

Avui, tarda, a les 5'15, i nit, a les 10'15: **NI AL AMOR NI AL MAR**, de Benavente. Demà, tarda, a les 5'15, popular: **LA LOCA DE LA CASA.** Nit, a les 10'15, i cada dia: **NI AL AMOR NI AL MAR.**

Formidable èxit de Lluís de Vargas

¡Mi abuelita la pobre!...

TEATRE NOU

Diumenge 27 de maig, tarda i nit. Esdeveniment teatral. [illegible] de

LA PUNTAIRE

Teatre Apol·lo

AVIS

A precs del públic l'empresa d'aquest teatre ha trobat la manera de donar dotze representacions extraordinàries de

LA GLORIOSA

abans de començar la tournée el dia 30. Avui i cada dia, tarda i nit:

LA GLORIOSA

irremissiblement darrera setmana. Demà, divendres, nit: **100 representació. Magna festival**

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de JOSEP SANTPERE

Avui, tarda, a dos quarts de sis, i nit, a les deu:

EL REI FA TREBALLS FORÇATS

d'Alfons Roure i música del mestre Sunyer. 150 vestits nous de la casa Carol and Mary, 11 decoracions noves de Batlle, Lluís i Buyé. Ballables de Roberto. Girls, jazz, pianos

Divendres, grandiós festival a benefici de la primera dama jove **ISABEL ESTORCH**

CIRC CARL HAGENBECK

cantonada Urgell - Diagonal (carrer de Buenos Aires)

AVUI, CANVI DE PROGRAMA

26 números sensacionals. 2 funcions. A les quatre de la tarda i a les deu de la nit. **Debut** de 14 formoses tigres de Bengala, amb Rudolf Matthies, l'estre internacionalment reconegut entre tots els domadors. **ALFRED PETOLETTI**, el Ben-Hur modern, zebres i camells. **LULU GAUTIER**, el clàssic de l'alta escola, etc., etc. Porteu els vostres fills a la funció de la tarda

Despatx de bitllets sense recàrrec a la Papereria Villas, Rambla de Canaletes, 6, telèfon 12963, als centres de revenda i a la taquilla del circ, telèfon 35534, des de les deu en endavant

Entrades a 2, 3, 5, 8, 10 i 12 pessetes. Llotja amb 4 entrades, 50 pessetes (Impostos a càrrec del públic)

EXHIBICIO DE FERES

cada dia, de 10 a 6 tarda

Alimentació de les feres, a les 11 del matí. Entrada: 1 pta.; nens, 0'50 ptes. Servei especial de tramvies i autobusos després de cada funció

Es prega al distingit públic que assisteixi puntualment a les funcions, puix que tant el primer com l'últim número són igualment sensacionals

TEATRE PARTHENON

Balmes, 137

Avui, dijous, a les deu de la nit, segon dijous de Teatre català. Estrena de la comèdia en tres actes, d'Agustí Collado,

LA BOHEMIA TRISTA

TEATRE VICTORIA

Companyia Lírica ESTANY

Primer actor i director: ANSELMO FERNANDEZ

Avui, tarda, a dos quarts de 5. Colossal matinée de moda. Butaques a 4 pessetes. Els dos *clamorosos* èxits

ROSA DE EMBAJADORES

i

RAZA DE BRAVOS

Formidable triomf de Matilde Rossy, Maria T. Moreno, Eugènia Galindo, JAUME BORRAS, MANUEL IZQUIERDO, ANSELMO FERNANDEZ, J. Menéndez, Antonio Garrido i Miguel García. Nit, a les deu. Butaques a 4 pessetes

GRANDIOS FESTIVAL a benefici de la *Mútua Patronal*

Primer: **ROSA DE EMBAJADORES**

Segon: **RAZA DE BRAVOS**

Tercer:

INES MONTOYA

ballarina clàssica, i quart:

Concert pel llorejat

ORFEO DE SANS

Cinemes

COLISEUM

Avui, tarda, a les 4, i nit, a les deu: **REVISTA PARAMOUNT. EL ASESINO DIABOLICO**, per Lionel Atwill, Charles Ruggles i la dona pantera. **UN PAR DE FRESCOS.** Graciosa comèdia Paramount

PUBLI CINEMA

Actualitats mundials - Documentals Viatges - Etc. - Sessió contínua Butaca UNA PESSETA

Fantàsio

Avui, tarda, de 4 a 8, i nit, a les deu: Gran èxit d'Annabella en l'interessant film

MARIA

(llegenda hongaresa)

URQUINAONA

Darreres projeccions de

ALMA DE BAILARINA

Demà, estrena de

Aeropuerto Central

i

PASTO DE TIBURONES

Produccions First National

COLISEU POMPEIA

Dissabte, 26, nit, estrena de la pel·lícula

POR LA PAZ DEL MUNDO

patrocinada pel "Comitè Català contra la guerra"

METROPOL

Llúria, 115 - Telèfon 81222

Avui, dijous, tarda, sessió contínua de 4 a 8; nit, a les 10:

CAZADORES FURTIVOS

i la preciosa opereta

EL TIO ERNESTO

per George Alexander i Charlotte Ander

SALÓ VICTORIA

València, 295-291 - Telèfon 72936

Avui, dijous, tarda, a les 4'45, i nit, a dos quarts de deu:

ECLAIR JOURNAL

EL REY COL, dibuixos en colors

El amante improvisado

per Buster Keaton (Pamplinas), Gilbert Roland i Mona Maris, i

EL HUSAR NEGRO

(versió alemanya)

magna creació de Mady Cristians i Conrad Veidt

cine Paris

Tarda, 4'30; nit, 9'45. Dos esdeveniments en un sol programa. **Revista i Dibuixos.** Raimu i Lucien Baroux en

CARLOMAGNO

amb Mary Glory. Sorollós èxit del primer film nacional

EL AGUA EN EL SUELO

Es despatxa a la taquilla per a la sessió numerada de diumenge, tarda, a les sis. Diumenge, matinal, a les 10'30. Dilluns: **LO QUE SUEÑAN LAS MUJERES**, Gustav Fredrich, i **LAS SORPRESAS DEL COCHE CAMA**, per Pirolle

FEMINA

La última novela

una pel·lícula còmica, amb [illegible]

Avui i cada dia, a les 4 i a les 6 tarda, i a les deu nit

CINE RAMBLAS

Rambla del Centre, 36 - Telf. 13972

Avui: **COMICA i REVISTA CARLOMAGNO**, *deliciosa* comèdia en francès, per Raimu i Mary Glory, grandiosa superproducció nacional,

El agua en el suelo

amb Maruchi Fresno, Lluís Peña, i Pepe Calle

(Sessió contínua)

CINEMA ESPLAI

CORSEGA, entre Muntaner i Aribau

PARAMOUNT GRAFIC. EL TENIS ESPANYOL, documental. **BAROUD,** per Rex Ingram (només a la tarda). **LA FLOR DE HAWAY,** per Marta Eggerth i Ivan Petrowitch

Se ha fugado un preso

creació de Juan de Landa, Rosita Díaz i Ricardo Núñez

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217 - Telèfon 30918

Avui, grandiós programa:

La preciosa comèdia

MAMZELLE NITOUCHE

per Raimu, Danels i Janie Marese

La pel·lícula de l'emoció

LA MANO ASESINA

per Ben Lion i Bàrbara Wechs

DIBUIXOS SONORS

Estrena de la superproducció, en espanyol

EL HIJO IMPROVISADO

per Fernand Gravey i Florelle

SALONS CINAES

TIVOLI

4 tarda i 10 nit: "El rey de la plata". Edward G. Robinson i Bebé Daniels, Dibuixos i Atraccions

CAPITOL

4 tarda i 9'45 nit: "Pimienta y más pimienta", Edmund Lowe y Lupe Vélez. "El expreso de Oriente", Heather Angel

CATALUNYA

4 tarda i 9'45 nit: "Hay mujeres así", Lee Tracy i Ann Dvorak. "Calamidad con suerte". George Arliss

KURSAAL

4 tarda i 9'30 nit: "Testamento original" (únicament tarda). "La locura del dólar" i "Tenor de càmera"

PATHE PALACE

Contínua 4 tarda: "La mujer desnuda", "India que habla", explicada en espanyol, "Esclavos de la tierra"

EXCELSIOR

4 tarda i 9'30 nit: "Jinete relámpago" (únicament tarda). "La mujer desnuda", "Esclavos de la tierra"

MIRIA

4 tarda i 9'30 nit: "Las telefonistas" (únicament tarda). "Ese sinvergüenza de Moran", "El resucitado", Boris Karloff

GRAN TEATRE COMTAL

Contínua 3'45 tarda: "El terror de los viles", "Ese sinvergüenza de Moran", "El resucitado", Boris Karloff

MONUMENTAL

Contínua 3'45 tarda: "París-Mediterráneo", "Lobos pastores". "Mujeres de postín" i Noticiari

ROYAL

Contínua 3'45 tarda: "Valses de antaño", "Lobos pastores". "Mujeres de postín" i Noticiari

BOHEMIA I PEDRO

Contínua 3'45 tarda: "La marca de los 4", "Las ocho golondrinas". "La felicidad no es el dinero" i Noticiari

IDEAL

Contínua 3'30 tarda: "La dama del 13", "*Tempestad de almas*". "*No dejes la puerta abierta*", en espanyol, Rosita Moreno

SALO COMTAL

Contínua 3'30 tarda: "No, no, Nanette", "Cazando millonarios", Dibuixos i Noticiari

RECREU

Contínua 3'30 tarda: "Himno a la victoria", "La virtud quebrantada", Dibuixos i Còmica

Programes d'avui

TEATRES

Apol·lo. — Tarda i nit: "La gloriosa".
Barcelona. — Tarda i nit: "Mi abuelita la pobre".
Còmic. — Tarda i nit: "Al pueblo, al pueblo".
Espanyol. — "El rei fa treballs forçats".
Novetats. — Tarda: "Los claveles" i "La chulapona"; nit: "El santo de la Isidra" i "La chulapona".
Poliorama. — Tarda i nit: "Ni al amor ni al mar".
Romea. — Tarda i nit: "La marquesona".
Victoria. — Tarda: "Rosa de embajadores" i "Raza de bravos".

CINEMES

Actualitats. — Reportatges d'actualitat.
America. — "[illegible]", documental en espanyol. "Prosperidad". "Los tres cerditos", en espanyol, i "[illegible] y la sirena", en espanyol.
Arenas. — "Paddy", lo mejor a falta de un chico", "[illegible]" i "La ruta de los cielos".
Avinguda. — "De última hora", "Se ha fugado un preso"; a més, a la tarda "El médico".
Bosc. — "El favorito del regimiento" i "Ana la del remolcador".
Boheme. — "La llama eterna", en espanyol, "El zarevitch", "Cincuenta dólares una vida" i "[illegible]", en espanyol.
Bohemia. — "La marca de los cuatro", "Las ocho golondrinas" i "La felicidad no es el dinero".
Broadway. — "O todo o nada", "La propia culpa" i "Barrio chino".
Catalunya. — "Hay mujeres así" i "Calamidad con suerte".
Coliseum. — "Un par de frescos" i "El asesino diabólico".
Comedia. — "La muchacha reporter", "El automóvil de Olardia" i "[illegible]".
Comtal. — "El terror de los viles", "Ese sinvergüenza de Moran" i "El resucitado".
Diorama. — "Melodía prohibida", en espanyol, "Héroes de Tachuela", "El hechizo de Hungría" i "El terror de la zona", en espanyol.
Delícies. — "Ondas musicales", "Noches en venta" i "La máscara de Fu-Manchú".
Esplai. — "El tennis espanyol", "Baroud" (únicament tarda), "La flor de Haway" i "Se ha fugado un preso", en espanyol.
Entença. — "Pícaros amigos", "Noches en venta" i "El cantar de los cantares".
Excelsior. — "Jinete relámpago", "La mujer desnuda" i "Esclavos de la tierra".
Fantasio. — "María".
Femina. — "Rouletabille aviador".
Fregoli. — "Melodía en azul", "Una aventura en el tren", en espanyol, "Dancing", en espanyol, i "Krakatoa", en espanyol.
Goya. — "La [illegible] trágica", "A latigazo limpio" i "Piratas de Shanghai".
Iris Park. — "El zarewitsch", "Felipe Derblay" i "Alma de centauro".
Kursaal. — "La locura del dólar" i "Tenor de càmera".
Majestic. — "Melodía en azul", "Chico o chica", "Huérfanos en Budapest", en espanyol.
Mundial. — "Se ha fugado un preso", en espanyol, "Noche de gran ciudad" i "Krakatoa", en espanyol.
Metropol. — "El tío Ernesto" i "Cazadores furtivos".
Monumental. — "París - Mediterráneo", "Lobos pastores" i "Mujeres de postín".
Miria. — "Las telefonistas", "Ese sinvergüenza de Moran" i "El resucitado".
Pathe Palace. — "India habla", "La mujer desnuda" i "Esclavos de la tierra".
Padró. — "La marca de los cuatro", "Las ocho golondrinas" i "La felicidad no es el dinero".
Publi Cinema. — Reportatges d'actualitat.
Principal. — "Compañero" i "Hoy o nunca".
Rambles. — "Carlomagno" i "El agua en el suelo", en espanyol.
Recreu. — "Himno de la victoria", "La virtud quebrantada".
Royal. — "Valses de antaño", "Lobos pastores" i "Mujeres de postín".
Saló Victoria. — "Eclair journal", "El rey col", "El amante improvisado" i "El husar negro".
Saló Comtal. — "No, no, Nanette" i "Cazando millonarios".
Select Cinema. — "Fatalidad" (únicament tarda) i "Mercado de escándalos".
Smart Cinema. — "Se ha fugado un preso", "Noche de gran ciudad" i "Krakatoa", en espanyol.
Tívoli. — "El rey de la plata".
Triomf. — "A la sombra de los muelles", "Anny se divierte" i "Sí, señor Brown".
Urquinaona. — "Alma de bailarina".
Volga. — "Alias la condesa", "Civismo" i a més, a la tarda: "Ki-Ki".
Xile. — "El secreto del mar" i "El cofre misterioso", en espanyol.